

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	9/17 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	11.12.2017 kl. 09.30 til kl. 15.30
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Anette Søyby Bakker, Hossam Gadalla, Trygve Eriksen, Tone Cecilie Frønsdal, Tore Hvidsand, Jan Ørnevik og Heidi Marhaug Sauar
Sekretariatet:	Pål W. Hilstad-Ellingsen
Møteleder:	Anette Søyby Bakker
Referent:	Pål W. Hilstad-Ellingsen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 226/17 Protokoll fra klagenemndas møte 16. november 2017

Protokollen godkjent uten merknader.

Sak 227/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på søknad om sentral godkjenning fra Ingeniør Oddbjørn Hagen AS (godkjenningsnr. 2016/4303).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

Foretaket klaget i brev datert 11.05.2016 på vedtak av 25.04.2016. Klagen ble behandlet av klagenemnda 26.04.2017 og det ble fattet endelig vedtak om avslag på utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig gjennomføringsevne i form av relevante fagbrev for utførelse.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høgskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høgskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høgskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Saksgang

14.02.2016 Søknad

09.04.2016 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

22.04.2016 Tilleggsopplysninger registrert hos direktoratet

25.04.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

11.05.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

26.04.2017 Klagenemnda gjør endelig vedtak

20.11.2017 Direktoratet gjør en ny vurdering av klagesaken

Vurdering

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på bachelornivå eller eksamen fra ingeniørhøgskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør innen energi og miljø fra 2003. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner. Fagområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av en eller flere eksisterende installasjoner med stor kompleksitet eller med store konsekvenser ved feil for inneklime eller brannsikkerhet.

Godkjenningsområdet omfatter ventilasjonsanlegg som betjener to eller flere brannceller uten sentralstyring med luftmengde over 25 000 m³/h, ventilasjonsanlegg med sentralstyring i to eller flere brannceller og røykventilasjonsanlegg i bygninger i brannklasse 3 og 4. Godkjenningsområdet omfatter installasjon av komplett klimainstallasjon, samt innregulering.

Eksempler på installasjoner i tiltaksklasse 3 kan være:

- store bygninger for publikum og arbeidsbygninger,
- store hoteller og sykehus,
- store lager-, idretts- og industribygg og andre byggverk med tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt 10 referanseprosjekter som strekker seg over en periode fra 2013 til 2015. Disse prosjektene omhandler blant annet en barneskole hvor foretakets ansatte har hatt ansvaret for utførelsen av et luftbehandlingsanlegg med en kapasitet på 60 000 m³/h, en videregående skole hvor foretaket har stått ansvarlig for rehabilitering av ventilasjonsanlegg på totalt 165 000 m³/h og

et forretningsbygg hvor foretaket har stått for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Det er for referanseprosjektene tilknyttet prosjektering opplyst at dette forretningsbygget hadde en total kapasitet på 86 000 m³/h.

Direktoratet vurderer at disse prosjektene er relevante for tiltaksklasse 3, da det dreier seg om store anlegg med høy kapasitet. Praksiskravet er dermed også oppfylt.

Foretaket har dermed dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

»

Sak 228/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Stav og Laft AS (godkjenningsnr. 2016/7063)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 23.08.2016 ble vedtak av 19.08.2016 påklaget ved Håkon Skrindo. Klagen ble behandlet av klagenemnda 26.06.2017 og det ble fattet endelig vedtak om avslag på godkjenningsområdet utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig gjennomføringsevne i form av relevante fagbrev for utførelse.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Saksgang

21.07.2016 Søknad

19.08.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

23.08.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

26.06.2017 Endelig vedtak fattes av Klagenemnda for sentral godkjenning

24.11.2017 Direktoratet gjør en ny vurdering av klagesaken

Vurdering

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med utdanning som sivilingeniør i bygg. Direktoratet vurderer denne utdanning til være relevant for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningsområdet. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad. Det vil si småhus til og med tre etasjer og andre bygninger til og med to etasjer. Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 1 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- enebolig, to- til firemannsbolig, rekkehus, kjedehus og terrassehus til og med tre etasjer
- små barnehager og arbeidsbygg til og med to etasjer
- landsbruksbygninger og lagerbygg til og med 2000 m² BRA
- supplerende tømrerarbeider som for eksempel montering av ikke bærende vegger i store bygg, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fire referanseprosjekter som er gitt ferdigattest i perioden 2004-2015. Alle fire tiltakene dreier seg om laftede hytter, hvor foretaket har stått ansvarlig for hele prosjektet. Direktoratet vurderer denne praksisen til å være relevant for godkjenningsområdet, som omhandler oppføring av småhus med inntil 3 etasjer. Kravet til praksis er dermed oppfylt.

Foretaket har dermed dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

»

Sak 229/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Block Watne (godkjenningsnr. 2015/10009)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne og kravet om en fast ansatt arbeidsgruppe på tre personer for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3. I denne forbindelse blir behandlete saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 16.11.2015 ble direktoratets vedtak av 26.10.2015 påklaget ved Therese Kristiansen v/advokatene i OBOS på vegne av Block Watne AS. Klagen ble endelig behandlet av klagenemnda i møte av 12.12.2016. Det ble her fattet endelig vedtak om opprettholdelse av avslag for godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3.

Begrunnelsen for avslaget var at foretakets referanseprosjekter ikke i tilstrekkelig grad dekket tiltaksklasse 3 innenfor det omsøkte godkjenningsområdet, jf. forskrift 26. Mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (Byggesaksforskrifter, heretter SAK10) §§ 11-4 og 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Foretaket hadde heller ikke vist til tilstrekkelig bruk av NS 3901 i innsendt fraviksanalyse. Avslaget ble også begrunnet med at foretaket ikke hadde tilstrekkelig gjennomføringsevne til å kunne dekke hele godkjenningsområdet. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 i søknadsomgangen.

Justering av praksis for vurdering av arbeidsgruppe og gjennomføringsevne

Fram til 1.10.2017 har direktoratet stilt krav om at foretak må ha minst tre egne ansatte for å få sentral godkjenning som prosjekterende av brannkonsept i tiltaksklasse 3. Dette er gjort med henvisning til NS 3901. Standarden stiller krav om at kompliserte byggverk i brannklasse 3 med omfattende fravik fra preaksepterte løsninger, skal utføres av en arbeidsgruppe bestående av minst tre personer.

Kravet er stilt med bakgrunn i at foretak ved søknad om sentral godkjenning må dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis at en slik arbeidsgruppe må være fast ansatt i foretaket for å ha gjennomføringsevne til å kunne prosjektere brannkonsept i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet

endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, det vil si at det ikke stilles krav om at arbeidsgruppen må være fast ansatt i foretaket, men at foretaket ved behov kan leie inn eksterne for å oppfylle kravet til arbeidsgruppen. Foretak vil derfor kunne få innvilget sentral godkjenning uten å ha en fast ansatt arbeidsgruppe, forutsatt at kravene til praksis og øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

Saksgang

24.08.2015 Søknad

12.10.2015 Foreløpig svarbrev

13.10.2015 Ytterligere informasjon innsendt av foretaket på e-post

22.10.2015 Telefonsamtale mellom foretaket og direktoratet

22.10.2015 E-post fra foretaket til direktoratet angående anført forskjellsbehandling

26.10.2015 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

17.11.2015 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

23.12.2015 Supplering av klage med anførsel om forskjellsbehandling

18.11.2016 E-post korrespondanse mellom foretakets advokat og direktoratet

12.12.2016 Klagenemnda gjør endelig vedtak om opprettholdelse av avslag

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagesaken på nytt finner med bakgrunn i endret praksis på området at saken nå kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3.

Foretaket skal i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-1. Kvalifikasjonsbedømmelsen skal baseres på en vurdering av foretakets organisasjon, styringssystem og samlede kvalifikasjoner i foretaket. Kravene skal blant annet sikre at foretaket har tilstrekkelig gjennomføringsevne for de oppgaver som inngår i godkjenningsområdet det søkes om, og til å forestå oppgaver etter plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 9-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Utgangspunktet for vurderingen er foretakets organisasjonsplan som skal vise foretakets ansvars- og myndighetsfordeling og kvalifikasjoner. Det må dokumenteres at kvalifikasjonskravene er oppfylt gjennom personer med nødvendige kvalifikasjoner i form av utdanning og praksis, jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd.

Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Block Watne AS har dokumentert å ha to ansatte med utdanning som sivilingeniør bygg med over 8 års praksis med å prosjektere brannkonsept i tiltaksklasse 3. Kravene til relevant utdanning og nødvendig utdanningsnivå er dermed oppfylt for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning omfatter godkjenningssområdet utforming av helhetlig konsept for brannsikkerheten for nytt eller endring av eksisterende tiltak, ut fra byggverkets brannklasse, risikoklasse, forutsatte bruk, størrelse og planløsning.

Dette omfatter:

- tiltak for å ivareta sikkerhet ved rømning og sikkerhet for slukkemannskap,
- tiltak for å ivareta sikkerhet mot brann- og røykspredning,
- tiltak for å sikre materielle verdier.

I tiltaksklasse 3 omfatter godkjenningssområdet utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i alle brannklasser og risikoklasser. Tiltaket kan prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. forskrift av 26. mars 2010 nr. 489 (byggteknisk forskrift, heretter TEK10) § 2-1 andre ledd bokstav a, eller i samsvar med ytelser verifisert ved analyse, jf. TEK10 § 2-1 andre ledd bokstav b. Foretaket skal kunne verifisere brannsikkerheten ved analyse på byggverk i tiltaksklasse 3, jf. TEK10 § 2-1 andre ledd bokstav b. Det innebærer at foretaket må ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering, herunder risikoanalyse og komparativ analyse, etter anerkjente prinsipper som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Dette forutsetter høy kompetanse innen byggeteknikk og brann i byggverk. Foretaket må beherske underliggende analysemetoder som hendelsestre-/feiltreanalyse og verktøy for beregning/simulering av brannutvikling/-spredning (sone- og CFD-modeller) samt rømnings- og evakueringssimuleringer.

At foretaket må ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering etter anerkjente prinsipper som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende, innebærer at ved prosjektering med analyser av byggverk i brannklasse 4 og andre større, kompliserte byggverk i brannklasse 3, med omfattende avvik fra preaksepterte løsninger, må foretaket kunne vise til at dette er utført i en arbeidsgruppe bestående av minimum 3 personer.

Block Watne AS har i søknadsomgangen fra 2015 vist til flere referanseprosjekter fra 2014 som gjelder prosjektering av brannkonsept i større boligblokker og en hotellbygning. Det er i tilknytning til alle referanseprosjektene beskrevet at foretaket har prosjektert brannkonsept med analyser og rammebetingelser for de andre prosjekterende samt prosjektert med fravik fra preaksepterte ytelser, herunder bruk av analyser. I innsendt tilleggskommunikasjon til søknaden kommer det frem at foretaket har to ansatte som prosjekterer brannkonsept i tiltaksklasse 3, og som har lengre erfaring med dette. Foretaket ga også en redegjørelse for hvilke analysemetoder samt beregnings-/simuleringsverktøy de har erfaring med, men opplyste samtidig at foretaket normalt bruker underkonsulenter for beregninger. På bakgrunn av innsendt tilleggsinformasjon og foretakets beskrivelser av referanseprosjektene

i form av typer bygg og bruk av analysemetoder er det etter dette direktoratets vurdering at referanseprosjektene omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. Foretaket fikk blant annet innvilget godkjenningsområdet i søknadsomgangen fra 2012. I søknaden viste foretaket til et større antall referanseprosjekter som omhandlet prosjektering av brannkonsept fra 2007 til 2012. Referanseprosjektene gjaldt oppføring av større enkeltstående- og sammenbygde boligbygg opp til 5 etasjer, barnehager, større boligbygg på Tjuvholmen med parkeringskjeller med mer. Foretaket har også i tidligere søknadsomganger vist til prosjekteringspraksis med brannkonsept for flere av de ansatte, herunder sivilingeniør Rolf Bergh-Christensen. Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket har vist til slik langvarig og relevant praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 at også kravet til praksistid på minimum 8 års praksis for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3 er oppfylt, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Direktoratet ønsker å opplyse om at når en av avslagsgrunnene i vedtak om sentral godkjenning av 26.10.2015 var manglende praksis, var bakgrunnen for dette ikke at referanseprosjektene i seg selv ikke var relevante for godkjenningsområdet, men derimot at Block Watne AS ikke hadde synliggjort å ha tilstrekkelige kvalifiserte personer i egen organisasjon til å oppfylle kravet om en arbeidsgruppe på 3 personer. Foretaket hadde dermed etter direktoratets vurdering ikke tilstrekkelig gjennomføringsevne til å kunne prosjektere de tiltakene som var oppgitt som referanseprosjekter med egne ressurser. Foretaket har i søknaden vist til praksis med prosjektering av brannkonsept i form av egne ansatte i samarbeid med innleid kompetanse. Det tilfredsstiller således kravet om arbeidsgruppe på 3 personer for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 når kravet om at arbeidsgruppen må være fast ansatt nå er bortfalt.

Når kravet om en fast ansatt arbeidsgruppe på 3 personer nå er bortfalt, er det nå direktoratets vurdering, etter en ny gjennomgang av foretakets praksis, at foretaket har dokumentert å ha tilstrekkelig kvalifikasjoner i form av utdanning og dekkende og langvarig praksis til å få innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-1, 11-2 andre ledd og 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Direktoratet anmoder derfor at Klagenemnda for sentral godkjenning omgjør sitt vedtak om opprettholdelse av avslag for dette godkjenningsområdet.

»

Sak 230/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Atmos AS (godkjenningsnr. 2016/475)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 18.01.2016 ble direktoratets vedtak av 13.01.2016 påklaget ved Johan Petter Rønne. Klagen ble endelig behandlet i klagenemnda i møte av 14.02.2017. Det ble her fattet endelig vedtak om opprettholdelse av avslag for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Begrunnelsen for direktoratets opprettholdelse av avslag i saksfremlegget til klagenemnda var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig gjennomføringsevne i form av relevante fagbrev for utførelse.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. byggesaksforskriften (heretter SAK10) §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høgsolenivå. Etter at

godkjenningssområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningssområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Saksgang

27.11.2015 Søknad

13.01.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

19.01.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

28.09.2016 Brev angående innhenting av ytterligere informasjon sendt foretaket

24.10.2016 Tilbakemelding mottatt fra foretaket

24.10.2016 E-post korrespondanse mellom foretaket og direktoratet

14.02.2017 Klagenemnda gjør endelig vedtak

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen på nytt og finner heretter grunnlag for omgjøring av saken.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningssområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningssområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på bachelornivå eller eksamen fra ingeniørhøghskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretakets daglige leder Johan Petter Rønne har dokumentert å ha utdanning som ingeniør VVS fra 1975. Denne utdanningen er relevant for godkjenningssområdet og tilsvarer det nivå som kreves for funksjonen utførende i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav m og tilhørende veiledning. Fagområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-,

kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og brannetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av en eller flere eksisterende installasjoner med stor kompleksitet eller med store konsekvenser ved feil for inneklimate eller brannsikkerhet.

Godkjenningsområdet omfatter ventilasjonsanlegg som betjener to eller flere brannceller uten sentralstyring med luftmengde over 25 000 m³/h, ventilasjonsanlegg med sentralstyring i to eller flere brannceller og røykventilasjonsanlegg i bygninger i brannklasse 3 og 4. Godkjenningsområdet omfatter også installasjon av komplett klimainstallasjon, samt innregulering.

Eksempler på installasjoner i tiltaksklasse 3 kan være:

- store bygninger for publikum og arbeidsbygninger,
- store hoteller og sykehus,
- store lager-, idretts- og industribygg og andre byggverk med tilsvarende kompleksitet.

Atmos AS har i søknadsomgangen vist til fire referanseprosjekter fra 2013, 2014 og 2015. Disse prosjektene gjelder utførelse av kompliserte ventilasjonsanlegg i større kjøpesenter og varehus, et større forretningsbygg samt en idrettshall på 1500 m² over to etasjer. Det er i tilknytning til prosjektene blant annet beskrevet at foretaket har hatt ansvaret for utførelsen av luftbehandlingsanlegg med styringsanlegg, forberedelse til sentralstyring samt utførelse av spesialventilasjonsanlegg for parkeringsareal i garasje på opp til 32.000 m³/h. Behandlet luftmengde er beskrevet å spenne seg fra 68000 m³/h - 158000 m³/h fordelt over opp til 11 balanserte systemer. Alle anleggene er beskrevet å gå over flere brannceller og flere har automasjon, også for varmeanleggene.

Direktoratet vurderer at disse prosjektene er relevante for tiltaksklasse 3, da det dreier seg om store anlegg med høy kapasitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning.

Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet, men har blant annet hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3. I søknaden fra 2012 har foretaket også vist til en rekke prosjekter som gjelder utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tilknytning til sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse. Foretaket har her vist til fire referanseprosjekter fra 2010 og 2011 hvor det er beskrevet at foretaket har hatt ansvar for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner på en videregående skole på 5000 m², to større forretningsbygg på opp til 10000 m² samt IKEA-parkeringsanlegg på 13000 m² i Trondheim. Samlet behandlet luftmengde på hvert av anleggene som er montert er oppgitt å være fra 60000 m³/h til 110000 m³/h. Basert på størrelse og type bygg samt behandlet luftmengde er dette også etter direktoratets vurdering praksis som vil være relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

For funksjonen utførende i tiltaksklasse 3 er det krav om at foretaket skal kunne dokumentere minimum 5 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har etter det direktoratet kan finne dokumentert å ha relevant praksis med godkjenningssområdet fra 2010 til 2015. Kravet til praksistid er dermed også oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket har dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningssområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

»

Sak 231/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Egset Ventilasjon (godkjenningssnr. 2016/8275)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 23.09.2016 ble direktoratets vedtak av 02.09.2016 påklaget ved advokat Roar R. Lillebergen på vegne av foretaket. Klagen ble endelig behandlet i nemnda i møte av

26.04.2017. Det ble her fattet endelig vedtak om opprettholdelse av avslag for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Begrunnelsen for direktoratets opprettholdelse av avslag i saksfremlegget til klagenemnda var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig gjennomføringsevne i form av relevante fagbrev for utførelse.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Saksgang

01.07.2016 Søknad

21.07.2016 Foreløpig svarbrev

02.09.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

10.10.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

26.04.2017 Klagenemnda gjør endelig vedtak

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen på nytt og finner heretter grunnlag for omgjøring av saken.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120

fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 3 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. For den ansatte Alf Rune Høydalsnes er det blant annet dokumentert vitnemål fra toårig teknisk fagskole maskinlinje fra 1986. Utdanningen fra teknisk fagskole tilfredsstiller kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering må den også anses for å være relevant for fagområdet i tiltaksklasse 2.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning.

Fagområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller. Tilkobling og montering av kjølekomponenter i kjøleaggregater inngår i oppgaven. Tilkobling av varme- og kjølebatterier omfattes av godkjenningsområdet utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av ny eller vesentlig endring av en eller flere eksisterende installasjoner med middels kompleksitet eller med middels konsekvenser ved feil for inneklimate eller brann sikkerhet. Godkjenningsområdet omfatter ventilasjonsanlegg som betjener to eller flere brannceller og uten sentralstyring, inntil 25 000 m³/h, mindre ventilasjonsanlegg med sentralstyring i en branncelle, og røykventilasjonsanlegg i brannklasse 2. Godkjenningsområdet omfatter installasjon av komplett klimainstallasjon, samt innregulering.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 6 referanseprosjekter som strekker seg over en periode fra 2013 til 2016. Referanseprosjektene omhandler blant annet en lærerhøyskole hvor foretaket har hatt ansvaret for utførelsen av et luftbehandlingsanlegg på 32000 m³/h, et rådhus hvor foretaket har stått ansvarlig for nybygg samt rehabilitering av eksisterende ventilasjonsanlegg med samlet luftmengde på 42000 m³/h, montering av ventilasjonsanlegg på et hotell over 4 etasjer med samlet luftmengde på 90000 m³/h for ventilasjonsanlegget, og et industribygg hvor foretaket har stått ansvarlig for prosjektering, levering og utførelse av ventilasjonsanlegg for både produksjon og kontorer med totalt 43000 m³/h.

Direktoratet vurderer at disse prosjektene er relevante for tiltaksklasse 2, da det dreier seg om store anlegg med høy kapasitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav m og tilhørende veiledning. Flere av referanseprosjektene vil også kunne omfattes av tiltaksklasse 3 med bakgrunn i størrelse på bygg og total luftmengde på ventilasjonsanleggene, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning. Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3. Referanseprosjektene spenner seg fra 2013 til 2016, og

kravet til praksistid på minimum 3 år er dermed også oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 en periode tidligere fra 13.05.2013 til 01.09.2016. Det ble også her vist til en rekke referanseprosjekter fra 2008 til 2012 hvor foretakets ansatte hadde hatt ansvaret for utførelse av ventilasjonsanlegg opp til 80000 m³/h.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket har dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

»

Sak 232/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Ingeniørfirmaet Per Birkeland Jensen AS (godkjenningssnr. 2016/9130).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 03.02.2016 ble vedtak av 11.01.2016 påklaget av advokat Steinar Sørli på vegne av foretaket. Klagen ble behandlet av klagenemnda 26.04.2017 og det ble fattet endelig vedtak om avslag på utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig gjennomføringsevne i form av relevante fagbrev for utførelse.

Ettersom søknaden er sendt inn før 1.1.2016, vurderes søknaden etter forskriften av 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak slik denne lød før 1.1.2016. Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av SAK10 i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

Saksgang

29.10.2015 Søknad

11.01.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.11.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

26.04.2017 Klagenemnda gjør endelig vedtak

Vurdering

I henhold til SAK10 § 11-1 skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

Kravet til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag VVS.

Foretaket har vist til at det har ansatte med utdanning som ingeniør med linjefag VVS. Direktoratet finner at dette er relevant utdanning for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er etter dette oppfylt.

Kravet til praksis

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner, installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller.

Tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av ny eller vesentlig endring av en eller flere eksisterende installasjoner med middels kompleksitet eller med middels konsekvenser ved feil for inneklimate eller brannsikkerhet, herunder ventilasjonsanlegg som betjener to eller flere brannceller og uten sentralstyring, inntil 25 000 m³/h, mindre ventilasjon med sentralstyring i en branncelle, og røykventilasjonsanlegg i BKL 2, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav m og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden vist til fire referanseprosjekter for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Prosjektene er fra 2008, 2009, 2011 og 2015 og gjaldt et kombinert kontor-/industribygg, en butikk/forretningsbygning, en restaurant og et teater. Foretaket beskriver blant annet arbeider med utførelse av balansert mekanisk ventilasjonsanlegg med luftmengde 4900 m³/h, arbeider med nytt ventilasjonshus for etablering av ventilasjonsanlegg, utførelse av ventilasjonsanlegg med kjølig, herunder luftbehandlingsanlegg og aggregater med luftmengde 6000 m³/h og 7500 m³/h, luftbehandlingsanlegg som skal betjene en pizza-restaurant med tilhørende kjøkken, budavdeling og pizzaovn, herunder aggregat med luftmengde 5200 m³/h, samt et luftbehandlingsanlegg på et teater med luftmengde 5500 m³/h. Arbeidene omfattet etablering av ventilasjon som fordeler seg over flere rom og avdelinger.

Direktoratet finner at foretaket har vist til relevant praksis for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Kravet til praksis er etter dette oppfylt.

Foretaket har dermed dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

»

Sak 233/17 Oversendelse av sak for mulig omgjøring når det gjelder endelig vedtak på klage på søknad om sentral godkjenning fra Dragebygg AS (godkjenningsnr. 2016/1400)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.04.2017 omgjøres delvis.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 13.02.2016 ble vedtak av 05.02.2016 påklaget ved Heming Drage. Klagen ble behandlet av klagenemnda 12.12.2016 og det ble fattet endelig vedtak om avslag på utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert at kravet til utdanning var oppfylt.

Ettersom søknaden er sendt inn før 1.1.2016, vurderes søknaden etter forskriften av 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak slik denne lød før 1.1.2016. Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver

som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av SAK10 i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

Saksgang

07.12.2015 Søknad

29.01.2016 Foreløpig svarbrev

05.02.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

16.02.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

14.11.2016 E-postkorrespondanse mellom DiBK og Dragebygg AS

12.12.2016 Klagenemnda gjør endelig vedtak

Vurdering

I henhold til SAK10 § 11-1 skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd.

Utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Kravet til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har vist til at det har ansatte med utdanning som sivilingeniør med linjefag bygg. Direktoratet finner at dette er relevant utdanning for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er etter dette oppfylt.

Kravet til praksis

Generelt om godkjenningssområdet

Godkjenningssområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA i pålitelighetsklasse 1 og forutsettes utført med "begrenset kontroll". Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker og lignende for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre
- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 meter og kummer uten trafikkbelastning
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 meter

Tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av konstruksjoner av slakkarmert, uarmert eller spennarmert betong med tiltak som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 og forutsettes utført med "normal kontroll". Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 er:

- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn 3 etasjer
- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning for publikum og arbeidsbygning med inntil 5 etasjer
- betongarbeider av anleggskonstruksjoner som kulverter, forstøtningskonstruksjoner og bruer
- kummer og forstøtningskonstruksjoner med høyde over 2 m (med trafikkbelastning)
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 10 m

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 og 2 må foretaket dokumentere henholdsvis minst 2 og 3 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning,

Den konkrete vurderingen av praksisen foretaket har vist til

Foretaket har i søknaden vist til to referanseprosjekter for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner. Det første prosjektet er fra 2013 og gjaldt oppføring av en butikk, Rema 1000, på 1300 kvadratmeter. Foretaket skriver at det utførte forskaling og støping av betongfundamenter og vegger, samt støp av gulv. Direktoratet finner at prosjektet dokumenterer relevante arbeider med utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Det andre prosjektet er fra 2015 og gjaldt oppføring av to blokker over 3 etasjer med totalt 10 boenheter i Selje kommune. Foretaket skriver at det utførte forskaling og støping av betongfundamenter og vegger, samt støp av gulv. Videre skriver foretaket at de har satt opp en støttemur i betong på 6,5 meter mot terrenget og som er forankret med fjellbolter. Direktoratet finner at prosjektet dokumenterer relevante arbeider med utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Det vil si at foretaket har dokumentert 1 års praksis med godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har merket seg at foretaket hadde sentral godkjenning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 i perioden 17.12.2012 - 17.12.2015. Referanseprosjektene i tidligere søknad er vurdert til å være i tiltaksklasse 1.

Foretaket hadde også i søknaden lagt ved midlertidige brukstillatelser over seksjonene i bygget i Selje kommune. Dette prosjektet er som nevnt vurdert av direktoratet til å være i tiltaksklasse 2. I tillegg har foretaket lagt ved flere gjennomføringsplaner, blant annet over referanseprosjektet vedrørende Rema 1000, hvor foretaket har ansvarsrett for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1. Dette prosjektet er som nevnt vurdert av direktoratet til å være i tiltaksklasse 1.

Det er også lagt ved en gjennomføringsplan for et prosjekt i Førde kommune. Foretaket har i søknaden kun vist til dette prosjektet for rollen som ansvarlig prosjekterende, da prosjektet ved søknadstidspunktet ikke var ferdigstilt. Prosjekteringen gjaldt oppføring av en butikk/forretningsbygning over 2 etasjer. Foretaket er i gjennomføringsplanen oppført med ansvarsrett for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, men en slik gjennomføringsplan sier imidlertid ingenting om hvilke arbeidsoppgaver foretaket har utført.

Foretaket har etter ovennevnte ikke dokumentert at kravet til praksislengde er oppfylt for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Direktoratet finner imidlertid at kravet til praksislengde er oppfylt for tiltaksklasse 1.

Foretaket har etter dette dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at dersom foretaket har nye opplysninger, kan det sende inn en ny søknad/endringssøknad for ønskede godkjenningssråder. Ved søknad om sentral godkjenning må det dokumenteres at vilkårene i kapittel 11 om krav til utdanning og praksis, samt øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

»

**Sak 234/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra
Riska Anleggsteknikk (godkjenningsnr. 2016/7570)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1

I brev datert 13.09.2016 ble vedtak av 05.09.2016 påklaget ved Richard Riska. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.08.2016 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.09.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 2
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av murarbeider ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, da foretaket ikke hadde dokumentert relevant fag-/svennebrev i tillegg til høyere utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet har tatt klagen til følge for følgende godkjenningsområder:

Direktoratet har i klagesaksomgangen tatt klagen til følge for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Generelle opplysninger om foretaket

Riska Anleggsteknikk AS fikk sentral godkjenning første gang 03.05.2010. I perioden 29.05.2013 –29.05.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3.

Foretaket har oppgitt at det har 3 ansatte og ligger i Hommersåk i Sandnes kommune, Rogaland fylke. Richard Riska er daglig leder. Han har bachelor i ingeniørfag med studieretning teknisk planlegging fra 2004. Foretaket har sin virksomhet innen rådgivende ingeniørtjenester, anleggsledelse, samt entreprenøroppdrag. Foretaket er registrert med næringskoden "71.121 Byggteknisk konsulentvirksomhet" i Enhetsregisteret.

Saksgang

02.08.2016 Søknad

23.08.2016 Foreløpig svarbrev

26.08.2016 Tilsvare fra foretaket

05.09.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

15.09.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

18.10.2017 E-post til foretaket vedrørende behandling av klagen

26.10.2017 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

05.11.2017 Tilsvare fra foretaket

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at det ikke kan medføre riktighet at foretaket ikke skal få sentral godkjenning som utførende fordi det ikke dokumenterer fagbrev. Videre vises det til daglig leders erfaring og praksis. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Vurdering av foretakets gjennomføringsevne

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i det utførende ledd i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være svennebrev som murer.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har bachelor i ingeniørfag med studieretning teknisk planlegging. Direktoratet finner at denne utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Foretaket har følgelig dokumentert utdanning på høyere nivå. Kravet til utdanning er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 omfatter murarbeid med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre

byggverk med liten vanskelighetsgrad. Godkjenningsområdet omfatter alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning i tiltaksklasse 1, f.eks. betongarbeider, montering av produkter, bygningselementer og takkonstruksjoner, samt taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm. Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger, montering av glasskonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering. Godkjenningsområdet omfatter også arbeider med murte ikke-bærende vegger (forblending) inntil 3 etasjer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

Eksempler på annet murarbeid i tiltaksklasse 1 er utførelse av konstruksjoner og anlegg av liten vanskelighetsgrad, som for eksempel forstøtningsmur, montering av enkle vegg og dekkeelementer, utførelse av luft- og fukttetting, varme-, lyd- og kondensisolering, montering av piper og ildsteder og puss- og flisarbeider inkludert membranlegging, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til ett referanseprosjekt for utførelse av murarbeid. Prosjektet er fra 2001 og gjaldt en enebolig med hybel/sokkelleilighet. Foretaket skriver at Richard Riska utførte alt mur, forskalings- og støpearbeid på egen tomt, herunder plater på mark, dekker, forstøtningsmurer, grunnmurer, ringmurer, såler og trapper. Ved relevansvurderingen av praksis skal det legges vekt på om praksisen er oppdatert. For tiltaksklasse 1 vil normalt praksis fra de siste 10 år anses oppdatert og relevant, jf. SAK10 §11-3 og tilhørende veiledning. Ettersom prosjektet er fra 2001, vil det derfor være mindre relevant. Direktoratet bemerker også at foretaket ikke gir noen nærmere beskrivelse av utførte murarbeider, eksempelvis om murene er plasstøpte eller murte, om foretaket utførte pussearbeider og så videre.

I brev av 26.10.2017 etterspurte direktoratet flere referanseprosjekter for utførelse av murarbeid. I tilsvaret fra foretaket vises det til et prosjekt fra 2014, som gjaldt arbeid med forstøtningsmurer ved forbindelsesveien E39-Randabergveien i grensen mellom Stavanger og Randaberg kommune, samt et pågående prosjekt ved et boligfelt i Sandnes kommune. Foretaket viser til arbeider med stedsstøpte forstøtningsmurer, som er relevante arbeider for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner. Videre vises det til at enkelte av murene ble forblendet med naturstein, noe som er relevante arbeider for det påklagede godkjenningsområdet. Ved sentral godkjenning må imidlertid foretakets faglige ledelse vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for, jf. Ot.prp. nr.45 (2007-2008) s.130. Direktoratet finner ikke at foretaket gjennom prosjektet med forblending har vist til en slik tilstrekkelig bredde med godkjenningsområdet. Prosjektet fra 2001 dokumenterer heller ikke oppdatert erfaring som kan veie opp for dette.

Kravet til praksis er etter dette ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Riska Anleggsteknikk AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for utførelse av murarbeider.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.
»

Sak 235/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra BMO Entreprenør AS (godkjenningsnr. 2016/7830)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3

I brev datert 22.09.2016 ble vedtak av 30.08.2016 påklaget av foretaket ved Jeppe Raaholt. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.07.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 30.08.2016 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 3

Avslaget for godkjenningsområdene utførelse av vei- og grunnarbeider, utførelse av landskapsutforming, utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Avslaget for godkjenningsområdene utførelse av montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner ble imidlertid begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket den omsøkte tiltaksklassen innenfor godkjenningsområdene, jf. SAK 10 §§ 11-4 og 13-5 tredje ledd bokstav i og t. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.

Klagen tas delvis til følge

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningsområdene. Foretakets referanseprosjekter ble vurdert på nytt i forbindelse med endring av direktoratets saksbehandling fra 01.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere formell kompetanse i det utførende ledd i tillegg til relevant utdanning på master-/høgskolenivå.

Generelle opplysninger om foretaket

BMO Entreprenør AS fikk sentral godkjenning første gang i 2001. I perioden 08.07.2013 – 29.08.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket har 141 ansatte og ligger i Kongsberg. Vidar Pettersen er daglig leder. Han har svennebrev i malerfaget. Foretaket disponerer to sivilingeniører og flere med fagskole og fagbrev. Foretaket har sin virksomhet i forbindelse med overflatebehandling, betongrehabilitering og alt som står i forbindelse med dette.

Saksgang

06.07.2016 Søknad

30.08.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

22.09.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket v/Jeppe Raaholt finner det beklagelig at søknaden med en rekke godkjenningsområder ble avslått. Raaholt påpeker at det ikke ble etterspurt ytterligere opplysninger om de påklagede godkjenningsområdene, kun om plaststøpte betongkonstruksjoner, montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner og riving og miljøsanering. Når det gjelder avslaget for godkjenningområdet utførelse av vei- og grunnarbeider som ble begrunnet med at foretaket ikke hadde tilstrekkelig utdanning for dette godkjenningområdet, vises det til vitnemål for to sivilingeniører med mastergrad i konstruksjonsteknikk. Disse er videreutdanninger fra bachelor i bygg og anlegg. Det er også lagt ved CV'ene til Jeppe Raaholt og Aleksander Rød i klagebrevet. Raaholt har i tillegg til 7 års erfaring med gjennomføring av prosjekter fra entreprenørsiden, 4 års erfaring fra prosjektering av veger og vann & avløp. Jeppe Raaholt vil også synliggjøre at foretaket ikke disponerer ansatte med fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, men mange dyktige maskinførere med lang erfaring fra vei- og grunnarbeider. Når det gjelder avslaget for godkjenningområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner ble det vedlagt vitnemål for Bent Asbjørnhus for teknisk fagskole ved husbyggerlinja. For å dokumentere ytterligere kompetanse er det også vedlagt mesterbrev for tømrmester Jan Solheim som er ansatt i foretaket som anleggsleder, samt fagbrev i tømrerfaget for Peder Holløkken Lyngmo. Foretaket informerer videre er det har ca. 10 ansatte med fagbrev i tømrerfaget. Avslutningsvis konkluderer foretaket at det har stor kompetanse innenfor fagområdet, men primært erfaring med komplekse konstruksjoner fra andre selskaper enn BMO Entreprenør. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdene utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3

og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er minimum ingeniørutdanning eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for det påklagede godkjenningsområdet vil for eksempel være ingeniør i anlegg.

Foretaket viser til en sivilingeniørutdanning innen bygg og en bachelor i bygg og anlegg og tilfredsstillende dermed kravet til utdanningsnivå og relevans for det omsøkte godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b tredje ledd, kan være:

- veg- og grunnarbeider som omfatter planeringsarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «ekstreme forhold» i følge Vegvesenets normal N200, skråninger mot vann eller utførelse av erosjonsbeskyttelse,
- graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop (staging, spunting) eller midlertidig grunnvannssenkning, komprimering som for NS 3420 Kap. F «normal» komprimering, dreneringsarbeider med stor risiko for vannskader (arbeidene kan også omfatte utførelse av grunnforsterkning av setningsømfintlig masse),
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger med stor belastning over 5000 ÅDT,
- graving, avstivning, sprengning og gjenfylling av grøfter for store rørdimensjoner for vann, avløp, fjernvarme mv. ved høye vanntrykk og kompliserte grunnforhold (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskaader og trafikkbelastning),
- sprengning med skjæringshøyde mer enn 8 m fra opprinnelig nivå,

- oppfylling av løsmasser med avvik mer enn 5 m fra opprinnelig nivå,
- fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med høyde over 8 meter, med krav til fjellkontur i henhold til NS 3420 og med stor risiko for skader, og store sprengningsarbeider i vann,
- fjellsikring i vanskelig terreng, fjellforankring og stagforankring,
- prefabrikkerte pele- og spuntarbeider med avstivning eller forankring

Søknaden inneholder syv referanseprosjekter. Ingen av disse er vurdert til tiltaksklasse 3. To referanseprosjekter er imidlertid vurdert til tiltaksklasse 2. Det gjelder prosjektet fra 2010 som handler om bygging av 1 km vei og ny motorveibru over Ravnkløpet med tilhørende komplekst vann og avløp, inkludert fjernvarme og referanseprosjektet fra 2015 som viser til riving av Håkesundet bru på Bulandet i Askvoll kommune og bygging av Pilestredet bru på samme sted, hvor foretaket var ansvarlig for spregning av fjell og avtaking av vegetasjonsdekke og matjord. Jeppe Raaholt hadde rolle som anleggsleder i begge prosjektene.

I klagen er det i tillegg vedlagt CV'ene til Jeppe Raaholt og Aleksander Rød som etter direktoratets vurdering ikke viser tilstrekkelig erfaring med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

På bakgrunn av det ovenfornevnte finner direktoratet at foretaket ikke har dokumentert i tilstrekkelig grad at det har praksis som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er minimum ingeniør eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for det påklagede godkjenningsområdet vil for eksempel være ingeniør innen bygg.

Foretaket har blant annet dokumentert sivilingeniørutdanning i bygg, fagskoleutdanning ved husbyggerlinja, samt mester- og fagbrev i tømrerfaget. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g omfatter godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 eller 3, og forutsettes utført med "utvidet kontroll".

Eksempler på tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3:

- idretts- og messehaller
- trebruer med trafikkbelastning

- bygninger med komplisert tretakkonstruksjon

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter. Det ene prosjektet fra 2016 gjaldt rehabilitering av vei, bru og grøntområder og det andre fra 2012 utbygging av Moelv jernbanestasjon. Ingen av disse er beskrevet slik at direktoratet kan vurdere relevansen og tiltaksklassen for det påklagede godkjenningsområdet.

I klagen er det referert til flere referanseprosjekter som foretaket har ført opp som referanser for dette godkjenningsområdet. Det er blant annet vedlagt to lignende prosjekt, det ene fra 2015 som gjelder prosjektering og utbygging av et boligfelt på 21 eneboliger i rekke, og det andre fra 2013 som gjelder et boligfelt på 9 eneboliger i rekke. I disse prosjektene hadde Jan Solheim rolle som prosjektleder. Solheim har for øvrig mesterbrev i tømrerfaget. Referanseprosjektene er vurdert som relevante for tiltaksklasse 1.

I tillegg til ovennevnte prosjekter viser foretaket til et prosjekt fra 2013 fra Nes kommune hvor Jeppe Raaholt, som har master i prosjektledelse/konstruksjon og bachelor i bygg og anlegg, hadde rolle som prosjektleder for bygging av ny vegbru av limtre over jernbanen. Bruen var ca. 30 m lang og var sammensatt av en rekke limtredragere. Ansvarlig utførende i denne saken, jf. Nes kommune, var Mesta AS hvor Raaholt tidligere var ansatt. Foretaket skriver også om referanseprosjektet fra 2013 som ble brukt i søknaden og som gjaldt Moelv stasjon. Det beskriver at hele stasjonsområdet ble rustet opp, at nye trapp og heishus ble bygget og at det ble montert store velvinger av treverk i en komplisert takkonstruksjon på taket av heishusene. Raaholt hadde en rolle som prosjektleder i begge prosjektene som ikke sier noe om faglig ansvar for godkjenningsområdet. Direktoratet vurderer at begge referanseprosjektene kan være relevante for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, men foretaket viser heller ikke tilstrekkelig praksislengde på minimum fem år, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har dermed ikke dokumentert i tilstrekkelig grad at det har praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 eller 2 da kravet for praksistid er heller ikke oppfylt for tiltaksklasse 2.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at BMO Enreprenør AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

**Sak 236/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra AS Trevaren (godkjenningsnr. 2016/5159)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 3

I brev datert 05.10.2016 ble vedtak av 26.09.2016 påklaget av advokat Terje Grønn på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.06.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 26.09.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 3

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning i henhold til gjennomføringsevne. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10 § 11-1).

Godkjenningsområder innvilget i klageomgangen

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekking i tiltaksklasse 1

Direktoratet har ved beslutningen gjort en ny vurdering av foretakets utdanning og praksis med utgangspunkt i endringer om krav til gjennomføringsevne.

Generelle opplysninger om foretaket

AS Trevaren fikk sentral godkjenning første gang 01.07.2013. I perioden 01.07.2013 – 01.07.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 59 ansatte og ligger i Lærdal. Erik M. Aarethun er daglig leder. Han er utdannet ingeniør i anleggsteknikk ved Gjøvik tekniske skole i 1970. Foretaket har sin virksomhet innen handel, agentur, drift av trevarefabrikk og byggevirksomhet. Foretaket er registrert med næringskoden «16.232 Produksjon av bygningsartikler» i Enhetsregistret.

Saksgang

09.06.2016 Søknad

08.07.2016 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

22.08.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

22.09.2016 Tilleggsopplysninger registrert hos direktoratet

26.09.2016 Nytt vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

05.10.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Klagen er omfattende, og det vil her bli gitt et kort sammendrag av punktene som tas opp i klagen. For godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 anføres det at foretaket har dette ansvaret gjennom rollen som totalentreprenør, og at direktoratet ved tvil om dette burde tatt kontakt med foretaket for å få fremlagt ytterligere dokumentasjon. For de utførende godkjenningsområdene anføres det at vedtaket bygger på flere faktafeil, samt en mulig feilaktig lovanvendelse og en mulig saksbehandlingsfeil. Det vises videre til at foretaket har dokumentert at arbeidene er utført av egne ansatte, og dermed har dokumentert relevant praksis for de omsøkte godkjenningsområdene. Det stilles spørsmål ved om brevet av 25.07.2016 overhodet er lest av saksbehandler før vedtak ble fattet. Videre anføres det at foretaket har beskrevet sin rolle i detalj, og at denne begrunnelsen dermed bygger på feil faktum. Det siste punktet omhandler kravet til relevant utdanning og gjennomføringsevne, og det anføres her at i «Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett» er kravet om utdanning og praksis knyttet til den faglige ledelse og ikke til de enkelte arbeidere, og at dette er oppfylt. Videre vises det til forskriftens § 11 hvor det fremgår at kravet til fagbrev kan oppfylles ved «særlig kvalifiserende praksis eller ved praksis av lengre varighet enn det som ellers kreves». Foretaket reagerer også på formuleringen om at foretaket ikke har dokumentert relevant utdanning i henhold til gjennomføringsevne, og hvor hjemmelen for dette finnes i lov eller forskrift. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Om gjeldende regelverk og hjemmelsgrunnlag

Foretaket v/Advokat Terje Grønn har ved flere punkter i sin klage vist til «Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett (GOF)». Det opplyses om at denne forskriften ble opphevet 1. juli 2010 og erstattet av byggesaksforskriften (SAK10). Søknader om sentral godkjenning behandles etter kravene som stilles i SAK10 og plan- og bygningsloven og direktoratet vil forholde seg til denne.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Endring i vurdering av foretakets gjennomføringsevne

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle

forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Foretakets anførsler når det gjelder dette punktet har dermed ført frem.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet har etter en vurdering funnet denne relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 § 11-1.

Krav til praksis

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggt teknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt. Prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, mindre arbeids- og publikumsbygg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 1 referanseprosjekt fra Lærdal kommune som er gitt ferdigattest i 2013. Dette dreier seg om en bensinstasjon. Ut i fra beskrivelsen har foretaket stått for tegning av bygg med plassering av bærende tiltak. Det fremgår ikke av beskrivelsen hvorvidt foretaket har stått ansvarlig for prosjektering av bygningsfysikk for dette tiltaket, med hensyn til energi, strålingsmiljø, lyd og fukt. Direktoratet etterspurte i brev datert 08.07.2016 bedre beskrivelser av referanseprosjektene.

I brev datert 25.07.2016 sendte inn ytterligere beskrivelser. Det fremgår i brevet at dette gjelder utførelse, og to andre referanseprosjekter enn hva som var sendt inn i søknaden. Det

første er et kombinert nærings- og leilighetsbygg på 10 000 m² BRA og 5 etasjer pluss parkeringskjeller. I brevet fremgår det at foretaket har organisert og koordinert arkitekt og rådgivende ingeniører. Det fremgår ikke i hvilken grad foretaket har stått for prosjekteringen av bygningsfysikk.

Det andre prosjektet gjelder en barnehage på 660 m² BRA i en etasje pluss teknisk rom i underetasje. Det fremgår av beskrivelsen at foretaket har organisert og koordinert arkitekt og rådgivere i prosjekteringsfasen.

I klagen anføres det at foretaket har stått som totalentreprenør og dermed er midt inne i fagområdene energi, strålingsmiljø, lyd og fukt. Det vises til brevet datert 25.07.2016 hvor det er presentert at totalentreprisen også omfatter ansvaret for arkitekt og rådgivende ingeniører, og at de to referanseprosjektene dokumenterer oppdatert praksis vedrørende nevnte fagområder.

Det fremgår verken av søknad, tilleggsdokumentasjon eller klage hvorvidt foretaket har gjennomført prosjektering av bygningsfysikk utover at de har koordinert sine underkonsulenter. Dette er ikke tilstrekkelig prosjekteringspraksis, og det er heller ikke dokumentert en faglig ledelse av dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter utførelse av konstruksjoner av slakkarmert, uarmert eller spennarmert betong med tiltak som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 eller 3, og forutsettes utført med "utvidet kontroll".

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3 kan være:

- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning for publikum og arbeidsbygning med mer enn 5 etasjer,
- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn 3 etasjer,
- anleggskonstruksjoner som kulverter, forstøtningskonstruksjoner og bruer,
- bjelker og dekker med store spennvidder,

- store forstøtningskonstruksjoner, kulverter og bruer med store spennvidder med stor belastning,
- plasstøpte spennarmerte betongkonstruksjoner, herunder montering, oppspenning og injisering,
- rammede plasstøpte peler

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fem referanseprosjekter, som er gitt ferdigattester i perioden 2009 – 2015. Prosjektene omhandler to butikker, en barnehage, en bensinstasjon og et hotell. Prosjektene er utført i Lærdal, Hemsedal og Bergen. I alle prosjektene beskriver foretaket at det har gjennomført arbeider som plasstøping av yttervegger, dekker og heissjakter, støpt ringmur og punktfundament og brannskillevegger. Det er ikke gitt noen beskrivelse av tiltakene, direktoratet har derfor i svarbrev datert 08.07.2016 bedt om blant annet ytterligere beskrivelser av referanseprosjektene samt en beskrivelse av tiltaket. I svar datert 25.07.2016 har foretaket sendt inn beskrivelse av to av referanseprosjektene som var sendt inn i søknaden. Dette omhandler et hotell på fem etasjer med parkeringskjeller på 10 000 m² BRA, samt en barnehage på 660 m² BRA i én etasje og teknisk rom i underetasje i Bergen kommune. Her beskrives at betongarbeidene er utført av egne ansatte.

I klagen har foretaket anført at det har beskrevet sine arbeidsoppgaver som utførende, og at direktoratet derfor må omgjøre vedtaket og innvilge søknaden.

Direktoratet vurderer hotellet i Hemsedal til å være et prosjekt som ligger i tiltaksklasse 3, da dette er et bygg på fem etasjer. Barnehagen vurderes til å ligge i tiltaksklasse 1, da dette dreier seg om én etasje. De andre prosjektene er det ikke gitt noen beskrivelse av og det er derfor vanskelig å bedømme tiltakenes omfang og dermed kunne plassere de i riktig tiltaksklasse.

Foretaket har dermed i søknad og klage kun dokumentert ett referanseprosjekt i tiltaksklasse 3, noe som ikke oppfyller kravet til praksis med tiltaksklasse 3 i minst 5 år, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering.

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 eller 3, og forutsettes utført med "utvidet kontroll", jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Eksempler på tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3:

- idretts- og messehaller
- trebruer med trafikkbelastning
- bygninger med komplisert tretakkonstruksjon

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fem referanseprosjekter som er identiske med godkjenningsområdene for utførelse av plaststøpte betongkonstruksjoner. Disse er fra perioden 2009 – 2015. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket har stått for arbeider som montering/bygging av trekonstruksjoner på plass, bygging av ytre og innvendige vegger i tre, samt bygging og montering av innvendige himlinger i treverk. Direktoratet ba i foreløpig svarbrev datert 08.07.2016 bedt om ytterligere beskrivelser av prosjektene, samt en beskrivelse av tiltakene.

I sitt svar datert 25.07.2016 har foretaket gitt en beskrivelse av tiltakene, et hotell i fem etasjer med parkeringskjeller og en barnehage i én etasje med teknisk rom i underetasje. Det fremkommer at foretaket har stått for organisering og koordinering av alle fag i utføringsfasen og utført tømrerarbeid med egne ansatte. For barnehagen har de i tillegg produsert elementene. Bæresystemet har bestått av stål, betong og tre.

I klagen har foretaket anført at de har beskrevet sine arbeidsoppgaver som utførende, og at vedtaket må omgjøres.

Ingen av referanseprosjektene kan etter direktoratets vurdering plasseres i tiltaksklasse 3. Verken hotellet eller barnehagen er av et slikt omfang at det tilsvarer idretts- og messehaller eller synliggjort at det er en bygning med komplisert takkonstruksjon. Selv om hotellet er på fem etasjer, så er det ingen automatikk i at tømrerarbeidene plasseres i denne tiltaksklassen. Dette vil avhenge av tiltaksprofilen for prosjektet og hvor komplekse tømrerarbeidene er. Det er ikke gitt opplysninger i søknaden eller klagen som tilsier at tømrerarbeidene i dette tilfellet ligger i tiltaksklasse 3.

Hotellet vurderes til å ligge i tiltaksklasse 2, men ett prosjekt vil alene ikke være tilstrekkelig til å oppfylle kravet til praksislengde på minst 3 år, jf. SAK10 § 11-3.

Når det gjelder barnehagen vurderes denne av direktoratet til å ligge i tiltaksklasse 1, da dette er et tiltak i én etasje. De andre prosjektene vurderes også til å ligge i tiltaksklasse 1 da disse ikke er gitt noen nærmere beskrivelse av tiltakene slik at disse kan vurderes til en høyere tiltaksklasse.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 og 3.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter alle former for murarbeid i byggverk, konstruksjoner og anlegg, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning. Eksempler på murarbeid i tiltaksklasse 3 kan være:

- høye søyler, vegger, mv uavhengig av dimensjonerende laster og påkjenning,
- forblendingsarbeider av vegger med store åpningsfelter,
- selvbærende plassmurte bjelker med store spenn.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fire referanseprosjekter. Dette dreier seg om en barnehage, en bensinstasjon, en butikk, samt et hotellbygg. Barnehagen ligger i Bergen, og her har foretaket utført muring og pussing av konstruksjoner i tilknytning til fastmontert lekeutstyr, murt og pusset bæresåle for inngangsparti, fastmontert gjerde, vannrenner ifm. uteområde og bygget en delvis opp-murt grillhytte.

Det neste prosjektet er en bensinstasjon i Lærdal kommune, hvor foretaket har stått for muring og pussing av utvendige vegger med Leca isoblokk. Videre har foretaket stått for muring av innvendig vegg i lettklinker i en butikk i Hemsedal kommune, samt et hotell i samme kommune hvor foretaket har stått for muring av innvendige lydvegger og brannskillevegger med lettklinkerblokker.

I foreløpig svarbrev datert 08.07.2016 har foretaket blitt bedt om ytterligere beskrivelser av arbeidsoppgavene. Når det gjelder murarbeider er det ikke gitt noen utdypende beskrivelser.

I klagen er det heller ikke gitt ytterligere beskrivelser av arbeidsoppgavene foretaket har utført for dette godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er at referanseprosjektene i hovedsak faller inn under tiltaksklasse 1, da det er vist til pussarbeider i enklere tiltak. Når det gjelder lyd- og brannvegger i hotellet er dette et referanseprosjekt som kan vurderes til tiltaksklasse 2, men dette vil alene ikke være tilstrekkelig for å innvilge sentral godkjenning i en høyere tiltaksklasse enn tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 og 3.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 eller 3, og forutsettes utført med "utvidet kontroll", jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet omfatter montering av konstruksjoner med store høyder, med stor vanskelighetsgrad eller kompleksitet, med tilhørende sikringstiltak ved utførelse.

Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3 kan være:

- store bygninger med store spennvidder og høyder,
- store kontorbygg og overnattingsbygg,
- idrettshaller med store spenn,
- bru med store spennvidder,
- høye tårn eller master,
- store tribuneanlegg

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning vist til fem referanseprosjekter. Disse er identiske med prosjektene som er vist til for tømmerarbeid og plasstøpte betongkonstruksjoner. I disse prosjektene oppgir foretaket å ha gjennomført arbeider som blant annet montering av stålkonstruksjoner og fagverkssystem som bæresystem, montering

av søyler på og under plasstøpt dekke for å ta punktlaster, montering av bærekonstruksjon for tak og innvendig bærende konstruksjoner for lakkeringshall, montert hulldekker i alle etasjer samt montert ferdigstøpte trapper.

I svarbrev datert 08.07.2016 har foretaket blitt bedt om bedre beskrivelser, men tilsvaret fra foretaket inneholdt ikke ytterligere beskrivelser av dette godkjenningsområdet.

I klagen er det heller ikke gitt ytterligere beskrivelser.

Direktoratets vurdering er at hotellet på fem etasjer kan vurderes til å ligge i tiltaksklasse 2, ellers kan ingen av prosjektene vurderes til å ligge i en høyere tiltaksklasse enn tiltaksklasse 1 for utførelsen av bærende metall- eller betongkonstruksjoner. Barnehagen er angitt å ha én etasje, og vil dermed ligge i tiltaksklasse 1. For de andre prosjektene er det ikke gitt noen beskrivelse av tiltaket, og det kan dermed ikke vurderes hvorvidt disse ligger i en høyere tiltaksklasse.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har nødvendig praksis med tiltaksklasse 2 og 3.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning. Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3 kan være:

- store og krevende arbeid med glasskonstruksjoner, f.eks. glassgård og store åpne glassfelt,
- krevende arbeid med fasadekledning på bygg høyere enn 5 etasjer.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fire referanseprosjekter. Dette dreier seg om en butikk i Hemsedal hvor foretaket har plassbygget fasadekledning av lerk, en barnehage i Bergen hvor foretaket har montert stående utvendig panel, glass i uteboder og innvendige rom og en butikk i Hemsedal hvor foretaket har stått for montering av vinduer og glassdører. Til sist er det en hotellbygning hvor foretaket har montert stående og liggende fasadekledning, samt montert alle glassfelt.

I foreløpig svarbrev datert 08.07.2016 har direktoratet etterspurt ytterligere beskrivelser. I foretakets svar er det ikke gitt noen slike beskrivelser, utover at foretaket har montert dører og vinduer.

I klagen er det heller ikke gitt noen ytterligere beskrivelse.

Ingen av referanseprosjektene er etter direktoratets vurdering tilstrekkelige for tiltaksklasse 3, da arbeidene som er utført ikke dreier seg om store og krevende arbeid med glasskonstruksjoner eller fasadekledning på bygg høyere enn 5 etasjer.

Hotellet i Hemsedal vurderes til å ligge i tiltaksklasse 2, men ett prosjekt er ikke tilstrekkelig for å dokumentere nødvendig praksistid på minst 3 år for utførelse i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter taktekkingsarbeid inkludert tilhørende beslagarbeider uavhengig av taktekkingsmaterialer. Fagområdet omfatter ansvar for bygningsfysiske forhold som tetthet, fukt, varmeisolasjon, samt brannsikring og utførelse av nødvendig fall. Montering av beslag og lignende inngår i fagområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav k og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet omfatter taktekkingsarbeid på store tak og krevende takformer. Eksempler på taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 3 kan være:

- taktekkingsarbeider på tak over 1 200 m²,
- taktekkingsarbeider på byggverk med en viss arkitektonisk eller kulturell verdi,
- taktekkingsarbeider på store tak med sammensatte takformer.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fem referanseprosjekter. Dette er de samme prosjektene som er omtalt for blant annet plasstøpt betong, og dreier seg om to butikker, en barnehage, en bensinstasjon og et hotell.

Av beskrivelsene i søknaden fremgår det at foretaket har stått for tekking av tak med protan og lagt bergnappveksttak, for hotellet er det utført tekking med betongheller. Det er ikke gitt

noen beskrivelse av tiltakenes størrelse, direktoratet etterspurte derfor dette i foreløpig svarbrev datert 08.07.2016. I foretakets svar 25.07.2016 fremkommer det at hotellet hadde en bygningsmasse på 10 000 m², mens barnehagen hadde 660 m² på én etasje. Det er dermed ikke gitt noen beskrivelse av størrelsen på takflatene. Direktoratet vurderer derimot ut i fra byggenes størrelse av hotellet under tvil kan vurderes til tiltaksklasse 3 for dette godkjenningsområdet, mens barnehagen kan vurderes til tiltaksklasse 2.

Klagen inneholder ingen ytterligere opplysninger om tiltakene.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksistid med tiltaksklasse 3, som er minst 5 år. Ett prosjekt i tiltaksklasse 3 vil ikke være tilstrekkelig for å innvilge dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med tiltaksklasse 3.

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 5 års praksistid, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som anleggsingeniør fra 1970. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering).

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter riving og miljøsanering av bygning over 1 000 m² i tettbygd strøk hvor det kan være stor fare for skade på nabobygninger, riving og miljøsanering av bygninger over 2 000 m² og delvis riving av bæresystemer under ombygging av eksisterende tiltak i tiltaksklasse 2 med fare for helse, miljø og sikkerhet, skal også ligge i tiltaksklasse 3, og krever omfattende utredninger og prosjektering av konstruksjonssikkerhet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 2 referanseprosjekter. Dette dreier seg om en bensinstasjon i Lærdal kommune og en butikk i Hemsedal kommune. Begge er gitt ferdigattest i 2013. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket har stått for riving av eksisterende bygg, samt avfallssortering.

Direktoratet etterspurte i brev datert 08.07.2016 ytterligere beskrivelser av godkjenningsområdet, dette fremkommer ikke av foretakets tilleggsdokumentasjon eller i klagen.

Direktoratet vurderer begge referanseprosjektene til å være relevante for tiltaksklasse 1, da det ikke er gitt noen beskrivelser av tiltakenes størrelse som tilsier at de kan plasseres i en høyere tiltaksklasse.

Begge prosjektene er imidlertid fra 2013, og dekker dermed ikke den nødvendige praksistiden på minst 2 år for utførende i tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at AS Trevaren verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har i sin klage anført at det ikke er noe absolutt krav om fagbrev for å få sentral godkjenning, jf. GOF § 11. Direktoratet vil kort opplyse om at kravene til utdanningsnivå fremgår av SAK10 § 11-2. Kravet til utdanningsnivå er absolutte og den sentrale godkjenningsordningen har ikke mulighet til å fravike disse.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.
»

Klager har i brev datert 05.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 237/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra GS Byggtech AS (godkjenningsnr. 2016/8929)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

I brev datert 30.10.2016 ble vedtak av 12.10.2016 påklaget av foretaket ved Gunnar Snippen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.09.2016 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.10.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Kontroll av overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget for alle de omsøkte godkjenningsområdene, unntatt godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2, ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og

tilhørende veiledning. Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav I. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Klagen tas delvis til følge

Direktoratet for byggkvalitet tar klagen delvis til følge for godkjenningsområdene utførelse av vei- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1, utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 og utførelse av takteking i tiltaksklasse 1. Det vil si at GS Byggtech AS har fått innvilget disse godkjenningsområdene. Foretakets referanseprosjekter ble vurdert på nytt i forbindelse med endring av direktoratets saksbehandling fra 01.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere formell kompetanse i det utførende ledd i tillegg til relevant utdanning på master-/høgskolenivå.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket ligger på Gvarv i Sauherad kommune i Telemark og har 2 ansatte. Gunnar Snippen er daglig leder. Han har sivilingeniørutdanning i bygg fra 1993, samt svennebrev som tømrer fra 1981. Foretaket har byggeteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

24.09.2016 Søknad

12.10.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

30.10.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket v/Gunnar Snippen mener at det er urovekkende at man ikke får sentral godkjenning i fagområder man til stadighet har fått lokal godkjenning i. Snippen skriver videre at han ikke var sikker på om det var mulig å få fagbrev som betongarbeider da han tok svennebrev som tømrer i 1981, men har gjennom sin yrkeskarriere utført mye og til dels kompliserte betongarbeider - det refereres for øvrig til hans CV. Det påpekes også at høyere utdanning og lang bransjeerfaring ikke burde undervurderes. Foretaket anmoder på bakgrunn av dette om at søknaden revurderes. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdigebygg.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn

til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av arbeid på bevaringsverdige bygg i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er minimum mesterbrev/teknisk fagskole eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være byggmester eller fagskole bygg. Foretaket har dokumentert å ha sivilingeniør i bygg samt fagbrev i tømmerfaget og tilfredsstillende dermed kravet til relevant utdanning og utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter arbeider (restaurering/bevaring) på byggverk med ulik grad av juridisk vernestatus. Med juridisk vernestatus menes enkeltbygninger eller bygningsmiljøer som er fredet etter kulturminneloven, vernet gjennom pbl. kapittel 11 eller 12, kirkerundskrivet eller andre bestemmelser. Godkjenningsområdet omfatter også tiltak på byggverk som åpenbart fyller kriteriene for tilsvarende formelt vern. Arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeid med alle typer materialer og innenfor en rekke håndverksfag, slik som murer, tømmer, snekker, blikkenslager, taktekker og maler. Kulturminner representerer en ikke-fornybar ressurs med store økonomiske, kunnskapsmessige, kulturhistoriske og miljømessige verdier og skal derfor vernes både som en del av vår kulturarv og identitet som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Restaurering av slike tiltak kan omfatte både konstruktive og ikke konstruktive (dekorative) deler. Plassering i tiltaksklasse for arbeider på bevaringsverdige byggverk vil være avhengig av arbeidets kompleksitet og vanskelighetsgrad og byggverkets verneverdi og autenticitet. Det er en forutsetning at foretak som søker sentral godkjenning innen dette området har kjennskap til bygningens tekniske oppbygging, utseende og egenskaper, jf. SAK 10 §13-5 tredje ledd bokstav l.

I søknaden var det vist til to referanseprosjekter. Det ene prosjektet er fra Oslo kommune med gnr. 208 og bnr. 266, ferdigstilt i 2001, og gjaldt rehabilitering av Høyesteretts bygning som er fredet etter kulturminneloven, jf. § 22a. I prosjektet var Gunnar Snippen prosjektingeniør og utførte registrering av materialer og typer av bærekonstruksjoner i etasjeskillene, samt foreslo løsninger for implementering av nye installasjoner i form av heissjakter i eksisterende fredet bygning.

Direktoratet har vurdert prosjektet som relevant men ikke dekkende, da det ikke er tilstrekkelig kun å vise til ulike registreringer av bygningskomponenter. Vi gjør oppmerksom på at godkjenningsområdet i hovedsak omfatter praksis med utførelse av restaureringsarbeider og kjennskap til byggets oppbygging og materialforståelse, i tillegg til nødvendig kartlegging.

Det andre prosjektet med gnr/bnr 114/1100, også fra 2001, er fra Drammen kommune hvor det ble gjort all skaderegistrering etter brann. Bygningen er registrert i SEFRAK - et landsdekkende register over eldre bygninger (bygget før 1900) og andre kulturminner, men det er imidlertid ikke dokumentert en formell vernegrad på bygget. Gunnar Snippen utførte hoveddelen av skaderegistrering på bygget, samt beregningene av restkapasitetene. Dette er praksis som tar for seg byggets restbæreevne og stabilitet, og som danner grunnlaget for prosjekteringen ved gjenoppbygging. Det kommer imidlertid ikke frem hva som er utført av arbeider innen restaurering eller bevaring i referanseprosjektet. Derfor er referanseprosjektet vurdert som ikke relevant for godkjenningsområdet.

Klagen inneholder ikke nye referanseprosjekter. Foretaket ber imidlertid om en vurdering i lavere tiltaksklasse.

Da foretaket viser til praksis som etter direktoratets vurdering ikke er dekkende for det påklagede godkjenningsområdet, finner direktoratet ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet, verken for tiltaksklasse 2 eller 1. Vi vil også gjøre oppmerksom på at kravet til praksislengde for funksjonen utførende i tiltaksklasse 2 er minimum tre år og i tiltaksklasse 1 to år.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at GS Byggtech AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige bygg.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

**Sak 238/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra VVS Ekspress AS (godkjenningsnr. 2016/8965)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 31.10.2016 ble vedtak av 13.10.2016 påklaget ved Mikael Sellberg. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.09.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.10.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murerarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for dette godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet tar klagen delvis til følge

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av murerarbeid i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen sett hen til endringene vedrørende vurderingen av gjennomføringsevne og at foretaket hadde dokumentert teknisk fagskole med linjefag bygg.

Generelle opplysninger om foretaket

VVS Ekspress fikk sentral godkjenning første gang 07.11.2013. I perioden 07.11.2013 – 12.10.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1, utførelse av sanitær-, varme og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har oppgitt at det har 2 ansatte og ligger i Kolbotn i Oppegård kommune, Akershus fylke. Mikael Sellberg er daglig leder. Han har kompetansebevis som VVS-montør fra 2009, teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2013, og mesterbrev som rørlegger fra 2013. Foretaket har sin virksomhet innen salg av VVS produkter og tjenester og er oppført med næringskoden "43.221 Rørleggerarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

06.09.2016 Søknad

26.09.2016 Foreløpig svarbrev

10.10.2016 Tilsvare fra foretaket arkivert hos direktoratet

13.10.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

31.10.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

VVS Ekspress AS anfører i klagen at direktoratet ikke har lagt foretakets dokumenterte og relevante faglige kvalifikasjoner/utdanning til grunn ved behandlingen av søknaden.

Når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner, viser foretaket til at utdanningen som VVS-montør (ventilasjon, varme og sanitærteknikk) omfatter blant annet emnet "Ventilation A", samt at hovedoppgaven på fagskolen ble skrevet innenfor emnet KEM (klima, energi og miljø i bygg). Foretaket anfører at den ansatte gjennom dette innehar kompetanse om inneklimateknikk, energieffektive varme-, kjøle- og ventilasjonsanlegg i bygninger, samt at utdanningen som VVS-montør, i likhet med svennebrev som blikkenslager, har ventilasjon som et hovedtema.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn

til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være svennebrev som blikkenslagerarbeider.

Foretaket har vist til at daglig leder har kompetansebevis som VVS-montør fra 2009, teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2013, og mesterbrev som rørlegger fra 2013. Foretaket har også lagt ved et skriv fra fylkesmannen i Oslo og Akershus, hvor det fremgår at Oslo kommune anbefaler at Mikael Sellbergs utdanning og praksis sidestilles med norsk yrkesfaglig opplæring i rørleggerfaget.

Utdanningen som VVS-montør og rørlegger

Foretaket viser til at utdannelsen som VVS-montør innehar blant annet emnet "Ventilation A", samt at hovedoppgaven på fagskolen er skrevet innenfor temaet KEM (Klima, energi og miljø i bygg). Når det gjelder kompetansebeviset som VVS-montør, ser direktoratet at opplæringen innehar fag som omfatter både ventilasjon og VVS-teknikk. Men som nevnt følger det av SAK10 §§ 11-2 og 11-3 at utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er utdanning på fag-/svennebrev nivå, eller tilsvarende. Kompetansebeviset viser at utdanningen som VVS-montør hadde en varighet på 33 uker. Til sammenligning består norsk yrkesfaglig opplæring av to år med teori og to år med praksis. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har imidlertid anbefalt at Sellbergs utdanning og praksis sidestilles med norsk yrkesfaglig opplæring i rørleggerfaget. Spørsmålet blir derfor om utdanning som rørlegger er relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner. Fagområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og brannetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller. Tilkobling og montering av kjølekomponenter i kjøleaggregater inngår i oppgaven. Tilkobling av varme- og kjølebatterier omfattes av godkjenningsområdet utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning. En blikkenslager får opplæring i produksjon, modernisering og reparasjon av ventilasjon, fasade og tak på bygninger. Vanlige arbeidsoppgaver for blikkenslageren er montering av plater på tak og fasader til bygninger, reparasjon av

lekkasjer i tak og bygninger, produksjon og montering av nedløpssystemer og ventilasjonsanlegg, og reparasjon av tak, fasader og ventilasjonsanlegg.

Til forskjell fra dette, får en rørlegger opplæring i rørtekniske installasjoner, herunder montering av ulike rørsystemer og komponenter for alle typer installasjoner. Vanlige arbeidsoppgaver for rørleggeren er installasjon av vann- og avløpsledninger, montering av ledningsnett, utstyr og armatur i sanitæranlegg, installasjon av ledningsnett, utstyr og armatur i vannbårne varmeanlegg, og montering av gass-, sprinkler-, trykkluft- og isvannanlegg. Direktoratet finner etter dette at utdanningen som rørlegger ikke er relevant for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Utdanningen som fagskoleingeniør

Foretaket har også dokumentert at Sellberg har teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2013. Hovedoppgaven er skrevet innen temaet KEM og utgjør 20 av totalt 120 fagskolepoeng.

Fagskoleutdanning med linjefag bygg omfatter opplæring om forvaltning, drift og vedlikehold av bygg, bygningsfysikk, bygningsproduksjon, betong-, tre- og stålkonstruksjoner. Overordnede læringsmål for kandidatene er kunnskap om byggeteknikker, materialer, begreper, teorier, beregningsmodeller og verktøy for å kunne prosjektere bygg i tiltaksklasse 1, samt å kunne lede byggeprosjekter inntil tiltaksklasse 2. Til sammenligning har fagskoleutdanningen med linjefag KEM overordnede læringsmål om innsikt i klimautfordringer og stadig skjerpede krav til energieffektive- og optimaliserte tekniske installasjoner i bygg, samt kunnskap om det å prosjektere, planlegge gjennomføring, lede installasjon og igangkjøring, og dokumentere energi- og klimavennlige installasjoner i bygg. Holdt opp mot det faglige innholdet i godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner, finner direktoratet at fagskoleutdanning med linjefag KEM vil være mest relevant og at fagskoleutdanning med linjefag bygg ikke gir et bredt nok grunnlag med tanke på utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Det at hovedoppgaven til Sellberg er skrevet innen temaet KEM, samt at den utgjør 20 av totalt 120 fagskolepoeng, kan ikke veie opp for dette, da hovedtyngden av studiet er byggteknisk rettet.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at foretaket ikke har dokumentert relevant utdanning, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen kommentarer til referanseprosjektet foretaket har vist til.

Foretaket har i søknaden vist til ett referanseprosjekt for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Prosjektet er fra 2016 og gjaldt installasjon av balansert ventilasjonssystem i en enebolig med hybel/sokkelleilighet. Prosjektet er relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Det vil si at foretaket har vist til 1 års praksis med

godkjenningsområdet. For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må imidlertid foretaket kunne dokumentere minst 2 år praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket skriver i klagen at det kan vise til relevante referanseprosjekter for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner, men direktoratet har ikke etterspurt dette da utdanningskravet ikke er oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at VVS Ekspress AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 239/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Frontal Aluminium AS (godkjenningsnr. 2016/10134)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 02.12.2016 ble vedtak av 09.11.2016 påklaget ved Helge Vethe. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.10.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 09.11.2016 avslo direktoratet søknaden for de to omsøkte godkjenningsområdene:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Avslaget for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner ble begrunnet med at foretaket ikke hadde vist til tilstrekkelig gjennomføringsevne fordi det ikke var dokumentert relevant utdanning i utførende ledd, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 9-1.

Direktoratet tar klagen delvis til følge

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen gjort en ny vurdering av foretakets gjennomføringsevne og også av praksisen foretaket viste til i søknaden og i klagen.

Generelle opplysninger om foretaket

Frontal Aluminium AS fikk sentral godkjenning første gang 10.07.2001. I perioden 11.10.2013 –20.09.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 10 ansatte og ligger i Larvik. Helge Vethe er daglig leder. Han har ingeniørutdanning fra Telemark tekniske skole fra 1977, linje for allmenn maskinteknikk. Foretaket har sin virksomhet innen produksjon og montasje av produkter i glass og aluminium.

Saksgang

20.10.2016 Søknad

09.11.2016 Vedtak om sentral godkjenning

07.12.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser foretaket til at det blant annet produserer og monterer produkter av aluminium og glass som glasstak, glassfasader, dører, skyvedører, aut.skyvedører og vinduer, basert på et aluminiumprofilsystem fra Hydro Aluminium. Prosessen rundt arbeidene beskrives også nærmere og det vises til klagen for dette. Foretaket anfører at det har kunnskap og kompetanse som ligger langt over det som kan kreves for en sentral godkjenning, og det vises til 25 års erfaring med arbeidene som er beskrevet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Endring vedrørende direktoratets vurdering av foretakets gjennomføringsevne

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på fagskole- eller høgskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet justerer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere formell kompetanse i det utførende ledd i tillegg til relevant utdanning på fagskole- eller høgskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med utdanning på tilstrekkelig nivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder i høyere tiltaksklasser, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller

tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som sveiser, i betongfaget eller svennebrev som tømrer.

Foretaket har vist til to ansatte med utdanning fra teknisk skole, linje for allmenn maskinteknikk. Direktoratet finner at dette er relevant utdanning for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår også i godkjenningsområdet, samt montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og brenntetting. I tiltaksklasse 1 omfattes konstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll". Eksempler på montering i tiltaksklasse 1 kan være bensinstasjon eller enkelt industribygg, lager- eller landbruksbygg, nye balkonger på boligblokker t.o.m. 5. etg, og bru og kulvert med spennvidder inntil 10 m, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til tre referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Det ene prosjektet gjaldt Marius Brygge 1 og 2 med til sammen 94 leiligheter over 5 plan. Foretaket sto for innglassing av eksisterende balkonger og all produksjon, montasje og tilpassing til øvrige byggkonstruksjoner. Det andre prosjektet gjaldt nybygg av 60 leiligheter hvor foretakets leveranse gjaldt inngangspartier og fasadefelt for trapperom. Det tredje prosjektet gjaldt nytt skolebygg i 3 etasjer og foretakets leveranse bestod av fasadepartier, glasstak, vinduer, dører og skyvedører i aluminium.

Etter direktoratets vurdering er arbeidene som foretaket har beskrevet i stor grad omfattet av godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadeledning. Dette har foretaket fått innvilget sentral godkjenning for i klageomgangen. Ut ifra beskrivelsene som er gitt er det ikke grunnlag for å fastslå at foretaket har en bred nok erfaring med de arbeidene som inngår i det påklagede godkjenningsområdet. Det er heller ikke gitt opplysninger i klagen som endrer på dette. Foretaket har dermed ikke dokumentert en tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Frontal Aluminium AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 240/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra BI-Brygga AS (godkjenningssnr. 2016/10639)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 19.12.2016 ble vedtak av 01.12.2016 påklaget ved Stein Are Berg. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.11.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.12.2016 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Avslaget for det påklagede godkjenningsområdet ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning for godkjenningsområdet det var søkt om, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Godkjenningsområder innvilget i klageomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Direktoratet har også funnet grunnlag for å endre vedtaket for godkjenningsområdet utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1 uten at foretaket har påklaget dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed fått innvilget disse godkjenningsområdene. Det ble ved avgjørelsen lagt vekt på en ny vurdering av saken etter at direktoratet har endret sin praksis når det gjelder vurdering av foretakenes gjennomføringsevne.

Generelle opplysninger om foretaket

BI-Brygga AS fikk sentral godkjenning første gang 14.04.2008. I perioden 13.01.2014 – 30.11.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Sandefjord. Stein Are Berg er daglig leder. Han er utdannet sivilingeniør innen bygg fra 2008. Foretaket har sin virksomhet innen produksjon og salg av bryggeanlegg m.v. samt produksjon av deler til industrien og hva dermed står i forbindelse, herunder deltakelse i andre selskaper og virksomheter. Foretaket er registrert med næringskoden «30.114 Produksjons av annet flytende materiell» i Enhetsregisteret.

Saksgang

09.11.2016 Søknad

26.11.2016 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

30.11.2016 Foretaket sender inn tilleggsopplysninger

01.12.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

19.12.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket viser i sin klage til SAK10 § 11-3 og at foretak som søker sentral godkjenning skal ha en faglig ledelse som oppfyller kravet til utdanning og praksis. Det vises til at foretaket har faglig ledelse med utdanning som sivilingeniør og dermed et utdanningsnivå som tilfredsstiller kravet til tiltaksklasse 3 for utførende områder. I tillegg vises det til at foretakets faglige ledelse har relevant praksis og arbeidserfaring med arbeidsområdet, også i tiltaksklasse 3. Foretaket utfører i hovedsak arbeider innenfor klassifiseringen «Kaier og fortøyningsanlegg for sport og fritid» ihht. tab. NA.A1 i NS-EN1990, men også noen arbeider innen «Kai- og havneanlegg» og «Fiskerihavn og –anlegg». Det er derfor utfordrende å finne godkjenningssområder som nøyaktig dekker denne typen arbeider. Man baserer seg derfor på lang erfaring under en kompetent faglig ledelse. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningssområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningssområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningssområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 § 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningssområdene må dokumentere relevant fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningssområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av SAK10 i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningssområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 3 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør med fagretning bygg. Utdanningskravet for faglig ledelse av godkjenningsområdet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2, og forutsettes utført med "normal kontroll",

Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- større lager- eller industribygg,
- boligblokker, kontor-, forretnings- eller skolebygg inntil 5 etg,
- nye balkonger på boligblokker høyere enn 5. etg,
- middels store brukonstruksjoner inntil 20 m spenn, tårn inntil 30 m høyde,
- mast med bardunordning på ett nivå,
- bæresystem av stål eller aluminium i lette takkonstruksjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fem referanseprosjekter. Ett av prosjektene er fra E18 i Vestfold i 2012 hvor Berg var formann for betong for flere bruer, herunder stålfagverk med 60 meter spenn for understøtting av bruer for støp. Direktoratet vurderer dette referanseprosjektet til å ligge i tiltaksklasse 2.

De fire andre prosjektene dreier seg om blant annet flytebrygge, en betongbrygge, forankring av betongelement for et toalettbygg og stålkonstruksjoner som koblet toalettbygget med eksisterende flytebrygge og montering av ståldrager for bæring av spenn mellom fjell, fundament og gangvei for flytebrygge.

Disse prosjektene vurderes av direktoratet til å ligge i tiltaksklasse 1, da det i hovedsak er prosjekter som omhandler «Kaier og fortøyningsanlegg for sport og fritid» og dermed plasseres i pålitelighetsklasse 1 etter NS 1990 +NA.

Foretaket har dokumentert ett prosjekt som kan plasseres i en høyere tiltaksklasse, men ett prosjekt er ikke tilstrekkelig for å dekke kravet til praksistid med godkjenningsområdet på

minst 3 år. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at BI-Brygga AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

**Sak 241/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Murerfirma Edvin Aamodt (godkjenningsnr. 2016/10134)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Vedtaket av 12.12.2016 ble i direktoratets elektroniske søknadsløsning påklaget av Edvin Aamodt 04.01.2017. Klagen er ikke rettidig, jf. forvaltningsloven(fvl.) § 29. På grunn av ferieavvikling er det direktoratets vurdering av klageren ikke kan lastes for å ha oversittet fristen og klagen tas derfor til behandling, jf. fvl § 31 første ledd bokstav a.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.10.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.12.2016 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde levert en HMS-erklæring som bekrefter at det oppfylte lovbestemte krav innen helse, miljø og sikkerhet, jf.

byggesaksforskriften(SAK10) § 13-1a andre ledd. Foretaket hadde heller ikke dokumentert nødvendig relevant utdanning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområde. Det ble ved avgjørelsen sett hen til foretakets referanseprosjekter innsendt i klagen, at foretaket har relevant utdanning samt at foretaket nå har sendt inn en godkjent HMS-erklæring.

Generelle opplysninger om foretaket

Murerfirma Edvin Aamodt fikk sentral godkjenning første gang 05.01.2006. I perioden 26.04.2012 –25.02.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Søgne. Edvin Aamodt er daglig leder. Han har svennebrev som murer fra 2003. Foretaket har sin virksomhet innen mureraktivitet og hva som står i naturlig forbindelse. Foretaket er registrert med næringskoden «43.990 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet» i Enhetsregisteret.

Saksgang

21.10.2016 Søknad

09.11.2016 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

12.12.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

04.01.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de må ha sendt inn feil papirer, men at foretaket har den samme kompetansen som de har hatt de siste 10 årene. De har ved klagen vedlagt blant annet svennebrev, organisasjonsplan og en HMS-erklæring. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Om endringer i faglig ledelse og tidligere godkjenning

I forbindelse med behandling av klagen har direktoratet gått igjennom tidligere søknader. Her fremgår det at ved fornyelse i 2012 hadde foretaket en ansatt med fagbrev som forskalings snekker og hadde dermed relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene. Denne er ikke lenger ansatt i foretaket ved fornyelsen i 2016.

Samlet vurdering av

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Foretaket har oppgitt at de har en lærling, Joacim Stupstad, i betongfaget. Det er i klagen vedlagt et bilde av protokoll fra en fag-/svenneprøve, men det er ikke lesbart for direktoratet hvilket fag denne fag-/svenneprøven er fra. Direktoratet etterspurte derfor i brev datert 02.10.2017 fagbrevet som er oppnådd i tiden etter at klagen ble sendt. Dette er ikke mottatt av direktoratet. Det skal imidlertid kort bemerkes at en utdanning oppnådd i 2017 uansett ikke ville kunne oppnådd kravet til minst 2 års praksis som normalt skal være opparbeidet etter endt utdanning.

Sammen med HMS-erklæringen har foretaket 17.10.2017 sendt inn et vitnemål for Lasse Christopher Eikaas som har utdanning som byggingeniør fra 2002. Det er ikke vedlagt noen

beskrivelse av hvilken tilknytning Eikaas har til foretaket, og han fremgår heller ikke av organisasjonsplanen foretaket sendte inn i søknaden. I e-post sendt 02.11.2017 etterspør derfor direktoratet en beskrivelse av Eikaas' rolle og tilknytning til foretaket.

I e-post datert 16.11.2017 skriver foretaket, ved Edvin Aamodt, at Eikaas blir leid inn på diverse prosjekter, og derfor ikke fremgår av foretakets organisasjonsplan. Det opplyses også at foretaket har innleie av en person med teknisk fagskole, som jobber cirka halvparten av tiden hos foretaket.

I søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett skal foretaket dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Det er et krav at faglig ledelse skal være ansatt i foretaket for å kunne ha en reell innflytelse på arbeidene som utføres. Personene med teknisk fagskole og ingeniørutdanning vil dermed ikke være en del av direktoratets vurdering, da disse ikke er ansatt i foretaket.

Direktoratet må derfor basere sin vurdering på at Edvin Aamodts svennebrev som murer fra 2003. Denne utdanningen vurderes av direktoratet til å ikke være relevant for godkjenningsområdet, da den ikke innehar en tilstrekkelig grad av betongfag. Eksempelvis gir fagbrevet i betongfaget opplæring i forskaling og armering av ulike konstruksjoner og bygningsdeler, utføre nødvendige herdetiltak før og etter støping, o.l. Fagbrevet i murerfaget inneholder ikke slike elementer.

Fordi foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noe nærmere vurdering av foretakets praksis med disse godkjenningsområdene.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Murerfirma Edvin Aamodt verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

**Sak 242/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Soon
Clima AS (godkjenningssnr. 2017/458)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

I brev datert 06.09.2016 ble vedtak av 31.08.2016 påklaget ved Dag Grytan. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Klagen er ytterligere supplert i brev av 06.01.2017 ved Dag Grytan og daglig leder Grethe Lill H Grytan.

I klagen har foretaket tatt opp følgende forhold:

Foretaket fikk innvilget prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 under henvisning til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Foretaket kan ikke se at det endrer status etter 01.07.18, annet enn at deres kompetanse vil være enda bedre i forhold til gjennomførte prosjekter.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.07.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 31.08.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Foretaket hadde ikke dokumentert nødvendig utdanningsnivå for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3, men etter en helhetsvurdering av at foretaket hadde vist til relevant og langvarig praksis, samt at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere, ble godkjenningsområdet innvilget under henvisning til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3. Foretaket ble opplyst om at dersom det innen 1.juli 2018 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, fatter direktoratet vedtak om bortfall av godkjenningen for de godkjenningsområder og tiltaksklasser dette gjelder.

Generelle opplysninger om foretaket

Soon Clima AS fikk sentral godkjenning første gang 23.08.2004. I perioden 30.08.2013 – 30.08.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Foretaket har oppgitt at det har 5 ansatte og ligger i Son i Vestby kommune, Akershus fylke. Grethe Lill H Grytan er daglig leder. Dag Grytan er prosjektleder og han er utdannet ingeniør med linjefag VVS fra 1980-1982. Foretaket driver med entreprenørvirksomhet som omfatter installering, salg av ventilasjonsrelaterte anlegg og produkter. Foretaket er registrert med næringskoden "43.223 Ventilasjonsarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

13.07.2016 Søknad

12.08.2016 Foreløpig svarbrev

24.08.2016 Tilsvare fra foretaket

31.08.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

06.09.2016 Klage på avslag

06.01.2017 Supplering av klagebrev

17.07.2017 – 06.09.2017 E-postkorrespondanse mellom foretaket og direktoratet

Foretaks anførsler

I klagebrev av 06.09.2016 skriver foretaket at de ikke kan se at de endrer status etter 01.07.2018 når det gjelder prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3. Foretaket anfører at deres kompetanse da vil være enda bedre i forhold til gjennomførte prosjekter, samt at det vil være umulig å oppnå sivilingeniør/mastergrad i løpet av denne tiden. Foretaket spør i så henseende hvilken studieretning som da menes.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende., jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdanning på universitetsnivå med linjefagene klima, energi og miljø, eller VVS.

Dag Grytan er utdannet ingeniør med linjefag VVS. Denne utdanningen er relevant for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner, men tilfredsstiller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-3 og tilhørende veiledning.

Kravet til utdanning er etter dette ikke oppfylt.

Selv om Soon Clima AS ikke oppfylte kravet til nødvendig utdanningsnivå, fant direktoratet etter en helhetsvurdering av at foretaket hadde vist til relevant og langvarig praksis, samt at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere, å kunne innvilge prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 med bakgrunn i overgangsordningen. Foretaket ble samtidig opplyst om at dersom det innen 1.juli 2018 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, det vil konkret si at foretaket har ansatte med utdanning som sivilingeniør/master med relevant fagretning, fatter direktoratet vedtak om bortfall av godkjenningen for de godkjenningsområder og tiltaksklasser dette gjelder.

Direktoratet oppfatter foretakets brev datert 06.09.2016 slik at når foretaket viser til at ansatte i foretaket innen den tid ikke rekker å oppnå en sivilingeniør/mastergrad, og samtidig skriver at det på det tidspunktet vil ha bedre kompetanse enn tidligere, så mener foretaket at godkjenningen ikke skal bortfalle selv om de formelle kravene ikke er oppfylt.

Direktoratet bemerker at SAK10 § 20-3 er en absolutt regel og det er ikke gitt noen hjemmel for å dispensere fra denne og la foretak som ikke tilfredsstiller kravene til utdanning etter 1.juli 2018 får beholde sin sentrale godkjenning. Direktoratet er i forskriften pålagt en plikt til å fatte vedtak om bortfall av de godkjenningene dette gjelder.

Foretaket stiller spørsmålstegn ved hvilken studieretning som kreves for å oppfylle kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil være utdanning på universitetsnivå med 300 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning, med for eksempel linjefagene klima, energi og miljø, eller VVS.

Vedrørende tidligere godkjenning

Praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har også blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetens ønske om dette, jf. Ot.prp. nr.45 (2007-2008) s. 132. Foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 §§ 13-2 og 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme tiltaksklasse som det hadde tidligere. Ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må derfor foretaket kommentere at det har nødvendige kvalifikasjoner i foretaket, og at det har relevant og oppdatert praksis for godkjenningsområdet og i den omsøkte tiltaksklasse.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Soon Clima AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert å ha utdanning på universitetsnivå med 300 studiepoeng eller tilsvarende, slik at direktoratet vil fatte vedtak om bortfall av sentral godkjenning for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 dersom foretaket innen 1.juli 2018 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 243/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Byggmodell AS (godkjenningsnr. 2017/2476)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

I brev datert 13.03.2017 ble vedtak av 27.02.2017 påklaget ved Roald Auglænd. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 17.01.2017 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.02.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

For godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (heretter SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med utdanning som ingeniør i byggeteknikk, noe som ikke ble ansett for å være tilstrekkelig relevant etter direktoratets vurdering. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

For godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Foretaket hadde sendt inn tre referanseprosjekter fra 2016 som ble vurdert til en lavere tiltaksklasse, og hadde dermed heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksistid med tiltaksklasse 2. Foretaket hadde på bakgrunn av dette ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmodell AS fikk sentral godkjenning første gang 20.07.2009, da under navnet "Ra Prosjektering AS". I perioden 18.05.2015 –18.05.2018 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1. I søknadsomgangen fra 2012 fikk foretaket blant annet innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, men fikk avslag for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Sandnes i Rogaland. Roald Auglænd er daglig leder. Han har dokumentert å ha utdanning som ingeniør i byggeteknikk fra Stavanger Ingeniørhøgskole

fra 1986. Det er i tillegg oppgitt at den andre ansatte i foretaket, Jorunn Auglænd, har utdanning som bygningsingeniør fra 1987.

Byggmodell AS har sin virksomhet innen konsulenttjenester innen bygg og anlegg, handel erverv og drift av eiendommer samt alt hva dermed står i forbindelse, herunder gjennom aksjetegning eller på annen måte delta i andre selskaper eller foretak. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

17.01.2017 Søknad

27.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

13.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at det når det gjelder det avslåtte godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 er det her krav til at prosjekterende skal ha utdanningsnivå c og minimum 6 års arbeidserfaring. Daglig leder har ingeniørutdanning, og det anføres dermed at han har slik nødvendig utdanning som kreves. Det vises også til at den andre ansatte i foretaket er utdanning bygningsingeniør, begge med 30 års erfaring innen prosjektering. Foretaket viser blant annet også til at det i de siste 5 årene har prosjektert alt underlag for Hus1 Norge inklusive katalogmodeller, utvikling av detaljer osv uten noen anmerkninger.

Foretaket skriver videre at det har ingen intensjoner om å prosjektere barnehager, blokker osv, men møtes i større grad av kommuner som plasserer leilighetskomplekser osv i tiltaksklasse 2, selv om de strengt tatt ikke hører hjemme der. Foretaket viser til at på grunn av krav om fortetting ser de at ferdighusbransjen i noen tilfeller vil ha behov for å bygge 3 etasjer som uansett hvor enkle konstruksjonene er, vil havne i tiltaksklasse 2. Foretaket anfører videre at dersom foretaket skal måtte koble inn eksterne arkitektkontorer for å kunne bygge denne typen bygg er det eneste de vil oppnå ekstra kostnader som til slutt havner hos sluttbruker av boligene. Foretaket oppsummerer med at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel, og er av den oppfatning at det har kompetanse til å få sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

For godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 skriver foretaket at det er klar over at det skal dokumenteres 6 års relevant praksis med tiltaksklasse 2. Det skriver videre at det skal innrømme at det ikke er mange saker foretaket har hatt i tiltaksklasse 2. Det vises imidlertid til at det er en forskjell på hva kommune (og ansvarlig søker) og direktoratet vurderer som tiltaksklasse 2. Som eksempel vises det til at to av de innsendte referanseprosjektene er prosjektert i tiltaksklasse 2 i henhold til krav fra kommunen, selv om ikke direktoratet vurderer disse som tiltaksklasse 2. Foretaket skriver

videre at det egentlig er dette som er litt av problemstillingen de sliter med. Det anføres at foretaket er veldig nøye på å kun ta ansvar for de områdene det har kompetanse på (bæresystem og reisverk i trekonstruksjoner og alltid med lastbilde fra konstruktør avtak). Alt underlag (statikk og arbeidstegninger) ble i følge foretaket godkjent av uavhengig kontrollør i henhold til tiltaksklasse 2 uten bemerkninger. Foretaket anfører avslutningsvis at det tar ansvar og prosjekterer i henhold til deres fagområder og er veldig nøye med å ikke ta på seg ansvar utover dette.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være en bachelorgrad i arkitektur.

Foretakets daglige leder Roald Auglænd har dokumentert å ha utdanning som ingeniør i byggeteknikk fra Stavanger Ingeniørhøgskole fra 1986. Utdanningen som ingeniør oppfyller kravet til utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det er anført i klagen at utdanningskravet dermed må være tilfredsstilt slik at foretaket kan få sentral godkjenning, da foretaket har ansatte med ingeniørutdanning som påkrevet jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

For å få sentral godkjenning er det imidlertid et krav om at utdanningen også må være relevant for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det er dermed ikke tilstrekkelig at utdanningen oppfyller kravet til utdanningsnivå, den må også være tilstrekkelig relevant til å kunne dekke den bredden av oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Spørsmålet blir derfor om utdanningen som byggingeniør er å anse som relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant, er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomta, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter arkitektonisk utforming av byggverk i områder med en viss tetthet (rekkehus, kjedehus og lignende), og andre bygninger inntil 5 000 m² BRA med enkle krav til arkitektonisk utforming, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi. Eksempler på arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 kan være boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (inntil 5 etasjer), store utendørstribuner, bruer og middels høye tårn, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det følger av dette at ved vurderingen av hva som er relevant utdanning for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2, vil det være avgjørende hvorvidt utdanningen innehar elementer knyttet til både funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming.

Utdanning som byggeteknisk ingeniør retter seg normalt sett mot tekniske og konstruksjonsmessige egenskaper ved byggverk. Ingeniøren jobber med praktiske oppgaver og tekniske løsninger, og har inngående kunnskaper om konstruksjoner og materialer som tre, stål og betong.

Til forskjell fra dette, retter utdanningen som arkitekt seg mot evnen til å vurdere design og arkitektur i et samfunnsperspektiv, hvor planlegging av bygninger, byggeteknikk, utseende, miljø og kultur står sentralt. Det er verken i søknaden eller klagen vedlagt dokumentasjon på at utdanningen til Auglænd som byggeteknisk ingeniør inneholder slike elementer som vil kunne tilsvare relevant arkitekturutdanning. Ettersom arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter bygninger med enkle krav til arkitektonisk utforming og endringer i eksisterende byggverk hvor byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi, finner direktoratet at utdanning som byggeteknisk ingeniør ikke gir et bredt nok grunnlag til å prosjektere arkitektur i høyere tiltaksklasser.

Utdanningen som byggeteknisk ingeniør anses på bakgrunn av dette for ikke å være tilstrekkelig relevant for tiltaksklasse 2.

Det er i klagen oppgitt at det også er en annen ansatt i foretaket som har samme type ingeniøruddanning innen bygg som Auglænd. Denne utdanningen kan dermed heller ikke anses for å være tilstrekkelig relevant, jf. vurderingen over.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket fikk i søknaden innvilget arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1. Tiltaksklasse 1 omfatter bygninger inntil 500 m² BRA og større industri eller lagerbygg med enkel planløsning, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Ettersom denne tiltaksklassen omfatter mindre bygg og ikke stiller like høye krav til arkitektonisk utforming, vil utdanning som byggeteknisk ingeniør være tilstrekkelig relevant for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1.

Krav til praksis

I tillegg til å oppfylle kravene til utdanning, må foretak som søker om sentral godkjenning for funksjonen prosjekterende også dokumentere at det har faglig ledelse med relevant praksis fra prosjektering av tiltak i samme eller høyere tiltaksklasse innen fagområdet, jf. SAK10 § 11-4 andre og femte ledd med tilhørende veiledning. Foretaket har ikke dokumentert å tilfredsstille kravene til utdanning som nevnt ovenfor. Direktoratet vil likevel knytte noen kommentarer til foretakets praksis.

Om godkjenningssområdets innhold vises det til gjengivelsen fra SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning under utdanningsvurderingen over.

Foretaket har i søknadsomgangen vist til tre referanseprosjekter, alle fra 2016. Prosjektene det er vist til er en vertikal- og horisontaldelt firemannsbolig på 3 etasjer, ett prosjekt med 2 rekkehus med henholdsvis 8 og 9 enheter vertikaldelt samt ett prosjekt med 4 og 5 vertikaldelte enheter delvis bygget oppå garasjekjeller. Det er ikke for noen av prosjektene beskrevet at foretaket har prosjektert den arkitektoniske utformingen, men det er beskrevet at foretaket har utarbeidet situasjonsplan, foretatt energiberegninger og brannteknisk vurdering. Dette er også elementer som inngår i godkjenningssområdet, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1 omfatter i hovedsak for eksempel arkitekturprosjektering av eneboliger, tomannsboliger og mindre bygninger inntil 500 m², mens tiltaksklasse 2 omfatter arkitekturprosjektering av større og mer kompliserte typer byggverk inntil 5000 m² som boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg inntil 5 etasjer hvor det stilles større krav til arkitektonisk utforming, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Det er ikke oppgitt den totale størrelsen i m² i referanseprosjektene foretaket har vist til. Basert på type byggverk finner direktoratet imidlertid at de to første referanseprosjektene er byggverk som omfattes av godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1 basert på type byggverk og antall etasjer, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Når det gjelder det siste prosjektet er dette en noe større boligmasse som kan omfattes av tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 andre

ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Det er ikke oppgitt størrelse på bygget. Tiltaksklasse 2 omfatter større bygg med enkle krav til arkitektonisk utforming og tilfeller der bygget i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi. Det er i beskrivelsen til referanseprosjektet ikke nevnt noe om selve arkitekturprosjekteringen, kun situasjonsplan, energiberegninger og brannteknisk vurdering. Da det stilles høyere krav til arkitektonisk utforming i denne tiltaksklassen kontra tiltaksklasse 1, er det derfor direktoratets vurdering at referanseprosjektet omfattes av tiltaksklasse 1 på bakgrunn av manglende beskrivelser når det gjelder hensyn til arkitektonisk verdi og –hensyn, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 også i to perioder før nåværende godkjenningsperiode. Etter en gjennomgang av tidligere søknader kan ikke direktoratet se at foretaket tidligere har vist til referanseprosjekter som omfattes av tiltaksklasse 2. Det er for eksempel i søknadsomgangen fra 2015 vist til to referanseprosjekter som gjelder arkitekturprosjektering av små rekkehus og en enebolig. Denne typen prosjekter omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. om godkjenningsområdets innhold over.

Foretaket har etter gjennomgangen over ikke vist til referanseprosjekter som omfattes av tiltaksklasse 2, da alle nåværende og tidligere referanseprosjekter omfattes av tiltaksklasse 1. Kravet til praksistid med minimum 6 års relevant praksis for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket verken har vist til å ha tilstrekkelig relevant utdanning eller referanseprosjekter som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Som tidligere nevnt er utdanningskravet for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggeteknisk ingeniør. Denne utdanningen er relevant for godkjenningsområdet, og har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning omfatter fagområdet prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster. Godkjenningssområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av tiltaket. Godkjenningssområdet omfatter også prosjektering av riving.

I tiltaksklasse 2 omfattes prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon i pålitelighetsklasse 2 iht. NS-EN 1990 +NA og brannklasse 2 og 3 iht. byggteknisk forskrift, hvor dimensjonering skjer etter lineære beregningsmodeller. Dimensjoneringen skjer etter anerkjente beregningsmetoder ved sikre data for grunnforhold og produkter, og baseres på standardlaste og naturpåkjenninger.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:

- boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (t.o.m. 5 etg.),
- middels store endringer av eksisterende byggverk i tiltaksklasse 2 og 3 som medfører endringer av konstruksjon,
- middels store utendørsribuner, bruer (inntil 50 m spennvidde) og høye tårn (over 40 m høyde).

Foretaket har ikke etter det direktoratet kjenner til hatt sentral godkjenning for dette godkjenningssområdet tidligere.

Foretaket har i søknadsomgangen vist til tre referanseprosjekter, alle fra 2016. Disse gjelder småhus på 3-4 etasjer, ett frittliggende boligbygg på 2 etasjer samt et sammenbygget boligbygg på 2 etasjer. Det er i tilknytning til referanseprosjektene beskrevet at foretaket har beregnet all statikk for reisverk/bærelag/dragere med utgangspunkt i laster fra takleverandør. Denne typen praksis med byggverk som nevnt omfattes normalt av godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

I søknadsomgangen fra 2015 har foretaket vist til ett referanseprosjekt som gjelder et større sammenbygget boligbygg på 2 etasjer hvor det kun er beskrevet "konstruksjonssikkerhet". Utover dette er ikke direktoratet kjent med at foretaket tidligere har vist til relevant praksis med dette godkjenningssområdet som kan omfattes av tiltaksklasse 2.

Foretaket har ikke sendt inn ytterligere referanseprosjekter i klageomgangen. Det er imidlertid nevnt i klagebrevet at "det er ikke mange saker vi har hatt i tiltaksklasse 2" for dette godkjenningssområdet. Direktoratet har derfor ikke etterspurt ytterligere praksis i

klageomgangen, da foretaket selv gir uttrykk for ikke å ha slik praksis som kan omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Foretaket har etter gjennomgangen over ikke vist til referanseprosjekter som omfattes av tiltaksklasse 2, da alle nåværende og tidligere referanseprosjekter omfattes av tiltaksklasse 1. Kravet til praksistid med minimum 6 års relevant praksis for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha referanseprosjekter som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggmodell AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Foretaket anfører i klagebrevet at det er et problem at direktoratet vurderer referanseprosjekter til å omfattes av en lavere tiltaksklasse enn det kommune og ansvarlig søker gjør. Til dette vil direktoratet bemerke at direktoratet forholder seg til kravene til sentral godkjenning og tiltaksklassevurderingen som fremgår av SAK10 § 13-5 og de enkelte godkjenningsområdene. Hvordan referanseprosjektene er vurdert tidligere av andre og hvilken tiltaksklasse disse er plassert i er dermed ikke avgjørende for referanseprosjektenes vurdering sett opp i mot kravene til praksis for å få innvilget sentral godkjenning.

Foretaket har også anført i klagen i tilknytning til begge godkjenningsområdene at det kun tar på seg ansvar og prosjekterer i henhold til deres fagområder og er veldig nøye med å ikke ta på seg ansvar innenfor godkjenningsområdet utover dette. Direktoratet gjør i tilknytning til denne anførselen oppmerksom på at i følge Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1. må foretakets faglige ledelse i søknad om sentral godkjenning vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for. Den faglige bredden fremgår av omtalen av godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, jf. den relevante bestemmelsen i kap. 12. I følge SAK10 § 13-2 skal foretaket i søknaden dokumentere at det oppfyller kravene for sentral godkjenning.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 244/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Eide Maskin AS (godkjenningsnr. 2017/2593)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av veg, - utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 23.02.2017. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.01.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.02.2017 avslo direktoratet det påklagede godkjenningsområdet.

Følgende godkjenningsområde ble avslått:

- Prosjektering av veg, - utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig praksislengde etter at nødvendig utdanning var ferdig. Det var i vedtakene redegjort for hvilken type utdanning som var nødvendig, og for lengden av nødvendig praksis etter dette. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner, jf. SAK 10 §§ 11-1,1. ledd og 11-2, 11-3 og § 11-4. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger i Nedre Eiker kommune i Buskerud fylke. Foretaket

ble stiftet den 02.01.2012, og registrert i foretaksregisteret den 16.01.2012. Foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket hadde sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i perioden 04.05.2012 til 04.05. 2015. Det fikk avslag på dette godkjenningsområdet i vedtak datert 03.06.2015 på grunn av manglende utdanningsnivå. Tidligere godkjenninger vil bli kommentert nedenfor.

Næringskode er 43.120 Grunnarbeid. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge søknaden og offentlige register 6 ansatte. Daglig leder er Eivind Eide. Det er innsendt kopi fagbrev som dokumenterer at Eide har fagbrev som anleggsmaskinfører. Det er videre innsendt kopi av vitnemål som dokumenter at Robert Grønvold har Teknisk fagskole fra 2016. Han er i organisasjonsplanen oppført med ansvar for KS/HMS. For øvrig vises det til vedlagt organisasjonsplan.

Saksgang

12.01.2017: Søknad

23.02.2017: Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

23.02.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Innledningsvis i klagen redegjøres for at foretaket består av 5 ansatte som fortrinnsvis jobber med mindre byggefelt, tomter, steinmurer og rehabilitering av vann- og avløpsledninger. Deretter opplyses at alle ansatte har fagbrev (som anleggsmaskinfører) i tillegg til en ansatt som har fagskolen. (Grønvold). Foretaket viser til at det har hatt sentral godkjenning tidligere. Dette gjelder både det nåværende aksjeselskapet og det tidligere enkeltmannsforetaket.

Foretaket skriver videre at mange kommuner krever at det foretas prosjektering før det kan skiftes ut eller legges inn vann- og avløp. (I stikkledninger). Det samme er tilfellet når det skal graves ut tomter til boliger.

Det anføres at svært få personer med fagskoleutdanning har tilstrekkelig praksistid med prosjektering når de jobber i en mindre eller mellomstor bedrift. Det opplyses at den personen i foretaket som har fagskolen (Grønvold) har over 10 års praksis og erfaring fra tiden før han begynte på skolen.

Det er Eivind Eide som har utformet klagen. Han skriver en del om at han må beregne gravedybde, mengder av masse osv. når foretaket skal starte på en ny tomt. Han opplyser også at foretaket også tidligere har hatt ansatte med teknisk fagskole, men at han selv allikevel har måttet foreta blant annet prosjektering.

Avslutningsvis ber foretaket om en ny vurdering, ut fra at foretaket har en person med teknisk utdannelse, at de tidligere har prosjektert og at foretaket har hatt dette godkjenningsområdet tidligere.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdannelse og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg. Praksisen skal som hovedregel bygge på endt utdanning, jf. veiledningen til SAK10 § 11-3.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming omfatter følgende fagområder:

- veg
- utearealer og landskapsutforming

“Prosjektering av veg

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200.

Fagområdet omfatter ikke lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand. I områder hvor grunnforhold ikke er kjent m.v. må en geoteknisk vurdering ligge til grunn for dimensjonering av veg.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming, tiltaksklasse 1

Veg

Prosjekteringen av veg som krever mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500.

Utearealer og landskapsutforming

Prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming omfatter mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små. Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være:

- prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter,
- prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser,
- deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig utdanning, er det nødvendig med utdanning på linje med fagskole anlegg eller mesterbrev som anleggsgartner for å kunne få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Som nevnt er det innsendt kopi av vitnemål som viser at Robert Grønvold i 2016 har fullført toårig utdanning ved Fagskolen Innlandet, linje for anlegg. Den nødvendige utdannelsen er derfor tilstede i foretaket.

Kravet til relevant praksis

Ifølge SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning og gjeldende forvaltningspraksis er det nødvendig med fire års dokumentert praksis med godkjenningssområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,2 ledd bokstav b, og sitert ovenfor. Jfr. også SAK10 § 12-3, prosjekterendes ansvar, med tilhørende veiledning. Når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

Hovedbegrunnelsen for avslaget er at den praksistiden som Grønvold har etter endt utdanning er for kort. Det er i den sammenheng redegjort i vedtaket for i hvilken grad det kan legges vekt på relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdannelsen var ferdig. Dette fremgår av SAK10 § 11-2 og veiledningen til bestemmelsen. Der heter det bl.a.:

" Det kan også legges vekt på relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet. Denne praksisen må være fra samme eller høyere tiltaksklasse som erklæringen om ansvarsrett eller søknaden om sentral godkjenning gjelder. Minst halvparten av praksistiden må være opparbeidet etter endt utdanning. Hvert år med relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet, godskrives med et 1/2 år".

Når det gjelder relevansvurderingen av praksisen heter det bl.a. i veiledningen til bestemmelsen:

"Ved relevansvurdering av praksis vil det være sentralt at praksis er fra tilsvarende fagområde og oppgaver. Ved relevansvurdering av praksis vil det videre være avgjørende at praksis har vært gjennomført i samsvar med tillatelser og bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen".

Dette siste punktet står også i SAK10 § 11-5.1. ledd.

Vedrørende praksisen til Robert Grønvold

Grønvold var ferdig utdannet på Fagskolen Innlandet på Gjøvik 22.06.2016.

I søknaden er det ikke dokumentert noe spesielt om praksisen til Grønvold.

I klagen er det heller ikke dokumentert den nødvendige praksis for Grønvold, verken når det gjelder innhold eller nødvendig lengde. Det som står om Grønvolds tidligere praksis er at han har over 10 års erfaring i faget fra tiden før han startet på utdannelsen. Denne praksisen er ikke nærmere beskrevet eller dokumentert.

I klagen skrives det en del om at Eide selv regner på alle jobbene for foretaket. Om Grønvolds praksis i foretaket heter det at:” I tillegg (til det Eide regner på) får Robert mer og mer ansvar for sine prosjekter både med *utførelse og prising*.”

Etter direktoratets oppfatning har ikke disse oppgavene noe særlig med prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming å gjøre. Det vises her til gjennomgangen av det faglige innholdet ovenfor.

Som det fremgår av veiledningen til SAK10 § 11-2, som er sitert ovenfor, stilles det en del krav før direktoratet kan legge vekt på praksis ervervet før man startet på/fullførte den nødvendige utdannelsen. En generell opplysning om at vedkommende har en praksis fra bransjen kan derfor ikke danne grunnlag for en sentral godkjenning.

Konklusjonen på den delen av klagen er derfor at det ikke er dokumentert at Robert Grønvold har den nødvendige praksis med godkjenningsområdet verken før eller etter endt utdanning.

Praksisen i foretaket i denne søknaden

I klagen er det henvist til praksisen i foretaket.

Søknaden inneholdt 3 referanseprosjekter. Teksten i disse referanseprosjektene er kun i stikkords form, og gjelder” grunn, terreng og VA-anlegg”. I tillegg var det vedlagt et ark med tre referanseprosjekter. Disse angikk henholdsvis” vei, vann og avløp”,” prosjektert og utført grunn og va anlegg” og” grunn og va anlegg”.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter. Det er derimot gitt en generell omtale av foretakets arbeidsområde. Der opplyser foretaket at det har prosjektert vann- og avløpsledninger for 24 boliger i Øvre Eiker. Denne typen arbeidsoppgaver hører imidlertid ikke til under det påklagede godkjenningsområdet i hele tatt, men under prosjektering for vann- og avløpsanlegg. (Også for dette godkjenningsområdets del stilles det krav om dekkende og relevant praksis etter endt utdanning før foretaket kan innvilges sentral godkjenning).

Som det fremgår av sitatet av godkjenningsområdets faglige innhold ovenfor, er dette forholdsvis omfattende, selv i tiltaksklasse 1. De innsendte prosjektene dokumenterer ikke at foretaket faglig behersker dette godkjenningsområdets faglige innhold i samsvar med gjeldende krav.

Prosjektene kan derimot danne grunnlag for tvil om i hvilken grad foretaket har satt seg inn i hva godkjenningsområdet inneholder og hva som må beherskes for å kunne få sentral godkjenning. Direktoratet gjør i den sammenheng oppmerksom på at for å kunne erklære ansvarsrett i de konkrete tiltakene er det tilstrekkelig at foretaket faglig sett kan utføre det som kreves i tiltaket. For å kunne få sentral godkjenning, må foretakets faglige ledelse dokumentere at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det

godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), jfr. Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1.

Forholdet til tidligere godkjenninger

I klagen er det henvist til at det tidligere enkeltmannsforetaket har hatt sentral godkjenning, og at det nåværende aksjeselskapet har hatt dette.

Når det gjelder enkeltmannsforetaket skal direktoratet kort bemerke at siste vedtaket der er datert 29.03.2011, det vil si etter tidligere forskrift. Foretaket fikk da innvilget *utførelse* av grunnarbeider og landskapsutforming, ikke prosjektering.

Direktoratet har gått gjennom de to søknadene som aksjeselskapet har sendt inn. Til disse skal direktoratet bemerke følgende:

Vedtak nr. 1 er datert 04.05.2012. Foretaket fikk da innvilget henholdsvis søkerfunksjonen og prosjektering og utførelse av utearealer og landskapsutforming. Alle i tiltaksklasse 1. Det var ikke dokumentert utdanning for søker og prosjekterende. Når det gjelder prosjekterende, var det kun innsendt et referanseprosjekt, som i kortfattet form opplyste at foretaket hadde drevet med *utgraving* inkludert vann og avløp. Det var således ikke dokumentert noen praksis tilknyttet prosjektering. Forøvrig var også alle de andre referanseprosjektene for dårlige til å kunne danne grunnlag for sentral godkjenning. Denne godkjenningen gikk ut 04.05.2015.

Vedtak nr. 2 er datert 03.06.2015. Foretaket fikk der kun innvilget *utførelse* av grunnarbeider i tiltaksklasse 2, mens det fikk avslag på søknad om henholdsvis søkerfunksjonen og prosjektering av utearealer og landskapsutforming, begge i tiltaksklasse 1. Begge avslagene var begrunnet med manglende utdanning.

Det var i den søknaden heller ikke dokumentert nødvendig utdanning for utførelse av grunnarbeider i tiltaksklasse 2, som var fagskole anlegg og fire års dekkende praksis. Når det gjelder referanseprosjektene, var det ikke noen av disse som dekket det faglige innholdet i tiltaksklasse 2.

Hovedkonklusjonen når det gjelder de to tidligere vedtakene for aksjeselskapet er at innvilgelsene er foretatt uten at forskriftens krav var tilstrekkelig oppfylt.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for det påklagede godkjenningsområdet. Foretaket har derfor ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet jf. pbl. § 23-5, SAK 10 § § 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-3 og 13-5,2. ledd bokstav b. Jf. også pbl. § 22-1.

»

**Sak 245/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Sannerhaugen Sølve Osvald (godkjenningssnr. 2017/2945)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.11.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 16.02.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Vedtaket ble påklaget av foretaket den 17. 03.2017 og ble mottatt i direktoratet den 21.03.2017. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28.1. ledd.

Klagen er ikke rettidig, jf. (fvl) § 30. Direktoratet har likevel kommet frem til at det riktig å ta klagen under behandling.

Bakgrunn

I vedtaket datert 16.02.2017 fikk foretaket innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Utførelse av Veg-, og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslagene for de to godkjenningsområdene var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning. Det er opplyst i vedtaket hvilken utdanning som er nødvendig for de påklagede godkjenningsområdene. Foretaket har ikke fremlagt dokumentasjon på slik utdanning i klagen. Foretaket kom heller ikke inn under

overgangsregelen i SAK10 § 20-3 på grunn av at foretaket kun har svennebrev i tømmerfaget og at denne utdannelsen ikke er en relevant grunnutdannelse for de to avslåtte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner for utførelse i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-1,2. ledd. Som følge av at den nødvendige utdannelsen ikke var tilstede, ble ikke foretakets praksis vurdert.

Direktoratet vil gjennomgå foretakets praksis i forbindelse med behandling av klagen.

Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltpersonsforetak som ligger i Eidsvoll kommune i Akershus fylke. Foretaket ble stiftet den 10.04.1990, og ble registrert i foretaksregisteret den samme dato. Næringskode er 41.200 Oppføring av bygninger. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Det er ikke direkte oppgitt antall ansatte i søknaden, utover at det organisasjonsplanen er oppført at Sannerhaugen selv er eneste ansatt, og at han i tillegg leier inn 7 fagarbeidere fra Sanco. Daglig leder er Sølve Osvald Sannerhaugen. Det er innsendt kopi av kompetansebevis fra videregående opplæring, som viser at Sannerhaugen har bestått svenneprøve og at svennebrev som tømmer vil bli utstedt. Kompetansebeviset er datert 15.09.2008. Det er imidlertid ikke innsendt kopi av selve svennebrevet, men direktoratet legger til grunn at Sannerhaugen har svennebrev som tømmer. Utover dette har Sannerhaugen noen kurs, derunder adk 1 kurs.

Foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Disse vil bli kommentert nedenfor.

Saksgang

20.11.2016: Søknad

12.12.2016: Foretaket tilskrives med anmodning om å sende bedre dokumentasjon

19.01.2017: Direktoratet mottar en del opplysninger

13.02.2017: Direktoratet mottar flere opplysninger

16.02.2017: Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

17.03.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket skriver kun at det påklager vedtaket over de avslåtte godkjenningsområdene i sak 16/9600 og at det vil ettersende en fylldig begrunnelse. (Det er ikke mottatt noen slik begrunnelse. Foretaket fikk i e-post datert 21.09.2017 en redegjørelse for hva som må dokumenteres, og en frist til 05.10.2017 med å sende inn den dokumentasjonen. Det er ikke mottatt noen slik dokumentasjon).

For øvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-2, 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap. 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.1. ledd.

Felles drøftelse av nødvendige utdannelser for godkjenningsområdene:

A) Utførelse av Veg- og grunnarbeid i tiltaksklasse 2 og

B) Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Nødvendig utdanning

SAK10 § 11-3,1 ledd, jf. § § 11-1 og 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning. For utførelse i tiltaksklasse 2 for de to påklagede godkjenningsområdene er det derfor nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev

eller fagskole anleggslinje. Mest relevant er fagskole anlegg.

Det er ikke dokumentert slik utdanning i foretaket. Det svennebrevet som Sannerhaugen har i tømmerfaget oppfyller ikke kravet til relevant utdanning for de to avslåtte godkjenningsområdene, og heller ikke nivået. Kravet til tilstrekkelig og relevant utdanning er dermed ikke oppfylt. Det ene grunnkravet for sentral godkjenning er dermed heller ikke oppfylt.

Forholdet til overgangsregelen i SAK10 § 20-3.

Ifølge veiledningen til denne bestemmelsen, kan det ikke kompensere for totalt fravær av formell utdanning. Det vil si formell *relevant* utdanning. Opplysningen i vedtaket om dette er derfor korrekt.

Vedrørende referanseprosjektene for de avslåtte godkjenningsområdene

Da foretaket kan søke om sentral godkjenning senere, skal direktoratet gå gjennom godkjenningsområdene faglige innhold og referanseprosjektene. Forøvrig vises det til egen gjennomgang nedenfor når det gjelder tidligere innvilgelser.

For utførelse i tiltaksklasse 2 er det ifølge SAK10 § 11-3 slik denne uttrykker direktoratets faglige vurdering av kravet til kompetanse nødvendig med 3 års erfaring som dokumenterer at foretakets faglige ledelse behersker hele godkjenningsområdet faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,3 ledd bokstavene b og d, jfr. SAK10 § 12-4 for utførendes ansvar.

Det faglige innholdet i godkjenningsområdet Utførende veg, - og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2:

- graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop, «normal» komprimering i hht. NS 3420 kap. F, dreneringsarbeider med krav til filterlag, utlegging av drenerende lag,
- graving, avstivning, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold med grøfter dypere enn 2 meter (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning),
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger med forutsatt ÅDT høyst 5000
- planeringsarbeider, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanskelige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- sprengning med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå,
- oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå,

- fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 og med middels risiko for skader,
- sprengning av grop i tett bebyggelse,
- fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann

Referanseprosjektene

Det var innsendt totalt 7 referanseprosjekter. De angir arbeidsoppgaver som ”Grunnarbeider, fundamentering av forretningsbygg”, ”grunnarbeider garasjebygg”, ”opparbeidelse av veier og parkeringsplasser” osv. Prosjektene gjelder tydeligvis mindre arbeider, og dekker kun mindre deler av godkjenningsområdet. Direktoratet kan ikke se noen av disse prosjektene, verken enkeltvis eller samlet, dokumenterer at foretaket faglig behersker godkjenningsområdet med det faglige innholdet dette har, og slik dette er omtalt i veiledningen til SAK10 § 13-5,3 ledd bokstav b, jfr. SAK10 § 12-4. Det samlede inntrykket er at foretaket ikke har dokumentert at det behersker godkjenningsområdet, verken i tiltaksklasse 1 eller 2.

Det faglige innholdet i godkjenningsområdet Utførende av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr.

I tiltaksklasse 2 omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann, med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til middels til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til små til middels konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.

Eksempler på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter høyst 200 mm
- Legging av rør for avløp med diameter høyst 400 mm
- Legging av overvannsrør for større boligfelt.

Referanseprosjektene

Det var innsendt 6 referanseprosjekter i søknaden. Også disse referanseprosjektene er kun beskrevet i stikkords form, og det er dermed ikke dokumentert noe om omfang, hvorvidt foretaket har kvalifikasjoner for å håndtere problemer tilknyttet overvann, tiltakenes kompleksitet o.s.v. Det er derfor heller ikke dokumentert at foretaket dekker godkjenningsområdets faglige innhold og har heller ikke dokumentert den nødvendige erfaringstiden på 3 år med dette faglige innholdet. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å godkjenne i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-4 og 13-5,3. ledd bokstavene b og d. Jfr. også pbl. § 22-1.

Vedørende seriøsitetstilskåret i SAK10 § 13-1 a

Ifølge overnevnte bestemmelse er det et vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning at foretaket oppfyller vilkårene i SAK10 § 13-1a. Ved en kontroll av dette i forbindelse med behandlingen av klagen, ser direktoratet at foretaket den 01.12.2017 har kr. 5500,- i forfalt og ubetalt merverdiavgift, kr 2267 i forfalt og ubetalt skatt. Utestående renter og gebyrer er kr 1923,-.

Seriøsitetstilskårene er en integrert del av den sentrale godkjenningen. Manglende etterlevelse av seriøsitetstilskårene er derfor i seg selv tilstrekkelig grunnlag for at klagen ikke kan føre frem. Dette følger av Prop. 131 L (2014-2015) pkt. 2.4.1.

Forholdet til innrapportering fra Byggetilsynet for Øvre Romerike og Eidsvoll kommunes trekk av ferdigattest

Sannerhaugen ble innrapportert til direktoratet av byggetilsynet for Øvre Romerike i rapport datert 19.01.2014. Det aktuelle tiltaket var oppføringen av et boligkompleks med 14 enheter med tilhørende garasjeanlegg og boder i kjelleren. Foretaket hadde der ansvaret for utførelse av grunn- og terrengarbeider. Det var blitt avdekket vanninntrenging i garasjeanlegget og muligens i flere av bodene. Et annet entreprenørforetak stile seg undrende til utførelsen av det utførets grunn- og terrengarbeidene. Det var derfor mistanke om feil/avvik i utførelsen fra Sannerhaugens foretak.

Byggetilsynet fant 4 avvik fra gjeldende regler hos Sannerhaugen, derunder manglende opplæring og manglende dokumentasjonsrutiner. Det ble også gjort 3 observasjoner. Byggetilsynet vurderte de aktuelle avvikene og observasjonene som vesentlig svikt i bruk av foretakets styringssystem og dokumentasjon etter gjennomført kvalitetssikring. Det ble anbefalt at kommunen krevde uavhengig kontroll. Forøvrig vises det til rapporten.

Direktoratet har vært i kontakt med Eidsvoll kommune for å få en status i saken. Vi får der opplyst at ferdigattesten ble trukket, og at det var opprettet uavhengig kontroll. Sannerhaugen hadde p.t ikke dokumentert at de feil som var påpekt i rapporten eller var reist tvil om ikke var grunnlag til de påførte skadene. I og med at tiltakshaver var gått konkurs, var ikke saken ferdig avsluttet da pålegg om retting ikke var avklart.

Saken reiser en problemstilling i forhold til SAK10 § 22-2.1. ledd andre punktum, som pålegger direktoratet å trekke den sentrale godkjenningen dersom foretaket ikke lengre har de nødvendige kvalifikasjonene. Dette tilsvarer foretakets evne og vilje til å etterleve det regelverket skal jobbe i forhold til. Når en slik situasjon foreligger, er dette også et selvstendig grunnlag for ikke å innvilge sentral godkjenning.

For øvrig minner direktoratet om SAK10 § 13-4,3. ledd hvor det står at sentral godkjenning fornyes dersom vilkårene på søknadstidspunktet er oppfylt. Det må derfor foreligge en misforståelse når foretaket synes å mene at en fornyelse kan skje nærmest automatisk, og at det i tillegg kan innvilges ”oppgraderinger.” Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller de kravene som til enhver tid gjelder, jf. SAK10 § 13-2. Dette gjelder da også når godkjenningen går ut etter 3 år.

»

Klager har i brev datert 07.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 246/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Ing. Taule AS (godkjenningsnr. 2017/3188)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1

I brev datert 29.03.2017 ble vedtak av 23.03.2017 påklaget ved Karl Atle Taule. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

En rekke godkjenningsområdet ble avslått, samtlige av disse er påklaget.

Avslaget for prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1, prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1, prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1 og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre og tredje ledd med tilhørende veiledning.

For de øvrige godkjenningsområdene ble avslaget i tillegg begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Ing. Taule AS fikk sentral godkjenning første gang 23.06.2005. I perioden 12.05.2014 – 22.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i

tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Isdalstø i Lindås kommune. Karl Atle Taule er daglig leder. Han har svennebrev som tømrer fra 1978 og er utdannet byggingeniør fra 1983. Foretaket har sin virksomhet innen «oppføring av bygninger, handel med byggjevarer, sal av ingeniørtenester, sal av bedriftsøkonomiske tenester». Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

19.01.2017 Søknad

25.02.2017 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

08.03.2017 Tilleggsopplysninger registrert i direktoratets arkiv

23.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

29.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Klagen er todelt. Den første delen omhandler tidsrom for gyldighet av den sentrale godkjenningen. Det vises til at vedtak om sentral godkjenning skal vare i 3 år, men foretaket opplever at de får en stadig kortere gyldighet da de sender inn søknad om fornyelse i god tid. De mener at gitt godkjenning skal ha gyldighet til 21. juni 2020, men den nå er gitt gyldighet til 23. mars 2020.

Klagens andre del omhandler avslaget på en rekke godkjenningsområder. Foretaket viser til innsendte kopier av tidligere vedtak hvor det fremkommer at foretaket har hatt langt bredere godkjenningsområder enn hva som er innvilget ved siste vedtak. De skriver videre at vanskelighetsgraden i tiltaksklasse 1 er begrenset og svært lite endret i senere versjoner av TEK. De finner det merkelig at de må dokumenteres detaljert for hvert enkelt område all den tid det ikke er vesentlige endringer i regelverket. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter vurdering av om det foreligger oppdatert offentlig kartgrunnlag med tilfredsstillende kvalitet, og om tiltakets foreslåtte plassering er kritisk i forhold til eiendomsgrenser, byggegrenser og byggelinjer, mv. Videre omfatter fagområdet valg av kartgrunnlag for utarbeidelse av situasjonsplan og stikningsplan med oppmålingstekniske beregninger, fastsetting av toleransekrav, metode- og utstyrvalg tilpasset formålet og oppgaven (utstikkingsdata i plan og høyder) med utstikking av punkter i terrenget. Fagområdet omfatter vurdering av offentlig kartgrunnlag, forslag til plassering, valg av kartgrunnlag for situasjonsplan, utarbeidelse av stikningsplan og koordinatlist, dokumentasjon av toleransekrav og angivelse av metode og utstyrvalg.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter arbeid der plangrunnlag og offentlig kartgrunnlag (situasjonskartet) har samme koordinatsystem og kartprojeksjon og krav til toleranse for punkter som skal stikkes ut tilsvarer toleransekrav satt til situasjonsplanen. Oppmålingstekniske beregninger i områder regulert til spredt bebyggelse, hvor krav til høyder og minsteavstander ikke er kritisk for å oppfylle krav til plangrunnlaget med bestemmelser. Godkjenningsområdet gjelder tiltak inntil 10 stikningspunkter i flatt terreng, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Dette dreier seg om to eneboliger. En i Radøy kommune fra 2015 med gårds- og bruksnummer 45/439 og en i Lindås kommune fra 2016 med gårds- og bruksnummer 134/379. Beskrivelsen av prosjektene er kortfattet og inneholder kun en enkel beskrivelse av tiltaket. Direktoratet har derfor i brev datert 25.02.2017 bedt om ytterligere beskrivelser av referanseprosjektene.

Foretaket viser i brevet til at det sendes inn dokumentasjon fra lokale myndigheter, samt at de finner det lite hensiktsmessig å beskrive hvert enkelt godkjenningsområde da det er svært like forutsetninger for alle tiltak i tiltaksklasse 1. De viser til at de vurderer hvilke firma de kan benytte og innhenter erklæring om ansvar for de ulike fagområdene.

Foretaket har for begge tiltakene sendt inn en gjennomføringsplan. For eneboligen i Radøy fremgår det at Oppmåling Vest AS har hatt ansvaret for prosjektering av plassering, mens det for eneboligen i Lindås ikke fremgår hvem som har hatt ansvaret for plassering. Det er ikke gitt noen ytterligere beskrivelse av godkjenningsområdet.

I klagen er det ikke fremkommet nye opplysninger om foretakets praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er dermed at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet. Prosjektene dekker heller ikke kravet til praksistid, som for tiltaksklasse 1 er minst 4 år.

Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Utforming av helhetlig konsept for brannsikkerheten for nytt eller endring av eksisterende tiltak, ut fra byggverkets brannklasse, risikoklasse, forutsatte bruk, størrelse og planløsning.

Godkjenningsområdet omfatter:

- tiltak for å ivareta sikkerhet ved rømning og sikkerhet for slukkemannskap,
- tiltak for å ivareta sikkerhet mot brann- og røykspredning,
- tiltak for å sikre materielle verdier.

For eksempler på tiltak som omfattes av godkjenningsområdet i de ulike tiltaksklasser se tabell for brannklasse og risikoklasse i veiledning til byggt teknisk forskrift.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i brannklasse 1 som er i risikoklasse 1, 2 og 4. Tiltaket må prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt, som omhandler en enebolig i Lindås kommune. Denne er gitt ferdigattest i 2016. Beskrivelsen av prosjektet inneholder kun en kort beskrivelse av tiltaket. Direktoratet etterspurte i brev datert 25.02.2017 ytterligere beskrivelser av godkjenningsområdet.

I tilleggsk dokumentasjonen har ikke foretaket sendt inn noen beskrivelser, men det er sendt inn en gjennomføringsplan. Av denne fremgår det ikke at foretaket har hatt ansvaret for prosjektering av brannkonsept i referanseprosjektet.

I klagen er det heller ikke kommet nye opplysninger rundt foretakets praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er dermed at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet, og det er heller ikke dokumentert nødvendig praksistid på minst 4 år.

Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Geoteknisk prosjektering omfatter grunnundersøkelser og kartlegging av grunnforhold også med hensyn til forurensing, samt utarbeidelse av grunndata for fundamentering og eventuelt sikringstiltak for bygg, anlegg eller konstruksjon.

På bakgrunn av foreliggende grunndata, skal det stipuleres risiko ved grunnforhold, beregnes bæreevne, stabilitet og setninger, samt forslag til fundamentering.

Ved påvist dårlige grunnforhold omfatter oppgaven utarbeidelse av eventuelt konsept for utbedring av bæreevne og stabilitet, samt sikringstiltak på byggeplassen og område utenfor.

Ved påvist forurensing i grunnen skal det, jf. forurensningsforskriften § 2.6, utarbeides tiltaksplan for terrenginngrepet.

Selve grunnundersøkelsen og kartlegging av grunnforhold og utarbeidelse av grunndata regnes ikke som tilstrekkelig grunnlag for sentral godkjenning.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter bygninger, anlegg eller konstruksjoner som iht. NS-EN 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, hvor det er påvist oversiktlige og enkle grunnforhold.

Der det er oversiktlige og enkle grunnforhold trenger geoteknikk normalt ikke ansvarsbelegges særskilt, men inngår i fagområdet konstruksjonssikkerhet, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

I søknad om sentral godkjenning har foretaket sendt inn to referanseprosjekter, hvilket er de samme som for prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering. Beskrivelsen er også identisk. Direktoratet etterspurte derfor ytterligere beskrivelser i brev datert 25.02.2017.

I tilsvaret gir ikke foretaket noen ytterligere beskrivelser av det konkrete godkjenningsområdet, men det er sendt inn gjennomføringsplaner. Av disse fremgår det ikke at foretaket har påtatt seg ansvarsrett for dette konkrete godkjenningsområdet.

I klagen er det heller ikke gitt nye opplysninger om foretakets praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet, og det er heller ikke dekket den nødvendige praksistiden på minst 4 år.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som blikkenslager eller teknisk fagskole med linjefag VVS eller tilsvarende VVS-teknisk utdanning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør. Denne utdanningen vurderes ikke av direktoratet til å være tilstrekkelig relevant for VVS-teknisk prosjektering.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at det i innsendte gjennomføringsplaner fremkommer at Systemair AS har hatt ansvarsrett for prosjektering av balansert ventilasjonsanlegg. Referanseprosjektene dekker heller ikke den nødvendige praksistid på minst 4 år.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifisering av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk.

Godkjenningsområdet omfatter blant annet anlegg og installasjoner for drikke- og slukkevann.

Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår i oppgaven. Oppgaven omfatter også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av anlegget.

Prosjektering av anleggskonstruksjoner som store kummer, pumpestasjoner, kulverter og lignende, inngår i prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 eller 3.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 20 personekvivalenter.

Prosjekteringen omfatter

- dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av stikkledninger for vann og avløp,
- overvannshåndtering for en liten gruppe av småhus inkludert eventuell dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av overvannsledninger,
- forsyningsanlegg for grunnvann fra borebrønner i fjell eller i løsmasser, vannrenseanlegg,
- avløpsrenseanlegg herunder infiltrasjonsanlegg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav l og tilhørende veiledning.

I søknad om sentral godkjenning har foretaket sendt inn ett referanseprosjekt. Dette gjelder en enebolig i Radøy kommune med ferdigattest fra 2015. Beskrivelsen er kun en kort beskrivelse av tiltaket og direktoratet etterspurte derfor i brev datert 25.02.2017 ytterligere informasjon om prosjektet.

I foretakets tilsvarende er det ikke gitt noen nærmere beskrivelse av godkjenningsområdet, men det er sendt inn en gjennomføringsplan. Av gjennomføringsplanen fremgår det ikke at foretaket har hatt ansvar for slike arbeider, og det er heller ikke gitt noen beskrivelse av en slik praksis.

I klagen er det heller ikke sendt inn nærmere beskrivelse av foretakets praksis.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet, og det er heller ikke dokumentert en praksistid på minst 4 år.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter innmåling av tilstrekkelige antall faste punkter i terrenget, som grunnlag for å fastlegge tiltakets plassering på situasjonsplan (polygonpunkter, grensemerker, nabobygg høyder på ledninger, manglende detaljer i kart med mer) og overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra koordinatfestet situasjonsplan til terreng, samt høydeplassering.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter overføring av tiltakets plassering fra plan til terreng i områder hvor krav til høyder og minsteavstander ikke er kritisk for oppfyllelse av krav til plangrunnlaget (store tomter).

Utsetting av punkter for tiltak som krever plassering og høydeangivelse ved utmål fra bestående og godt definerte detaljer, etter målangivelse påtegnet godkjent situasjonsplan, der det ikke anses å være kritisk for oppfyllelse av krav til minsteavstander.

I oppgaven inngår utarbeidelse av stikningsdata for punkter (koordinater i grunnriss og høyde).

Eksempler på innmåling og utstikking i tiltaksklasse 1:

- byggverk i flatt terreng med få utstikkingspunkter,
- byggverk på store tomter hvor avstand til nabogrense og andre byggverk ikke er kritiske,
- innmåling høydegrunnlag og utstikking av stikkledninger (retning, lengdeprofil og kotehøyder i kummer),
- utstikking av lengdeprofil og høyde for veier og plassering av parkeringsplasser hvor krav til plassering ikke er kritisk, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Dette dreier seg om en enebolig i Radøy kommune fra 2015 og en enebolig i Lindås kommune fra 2016 som tidligere omtalt. Det er kun gitt en kort beskrivelse av tiltaket og direktoratet etterspurte i brev datert 25.02.2017 ytterligere beskrivelse av foretakets praksis.

I tilsvaret har ikke foretaket gitt noen nærmere beskrivelse av arbeidet som er utført, men det er vedlagt gjennomføringsplaner for tiltakene. Av disse fremkommer det at for tiltaket i Radøy kommune var foretaket Vest Oppmåling AS som stod for utførelse av plassering. For tiltaket i Lindås kommune var det foretaket Medaas Oppmåling som hadde ansvaret for utførelse av utstikking.

I klagen er det ikke kommet nye opplysninger om foretakets praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratet finner det dermed ikke dokumentert at foretaket har praksis med dette godkjenningsområdet, da det av innsendt dokumentasjon fremgår at det er andre foretak som har stått ansvarlig for disse oppgavene.

Samlet vurdering for

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Utførelse av landskapsutforming for tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempel på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 kan være:

- fjellarbeider i dagen, sprengning av grop eller skjæringer uten krav til kontur og med liten risiko for skader,
- graving uten krav til midlertidig sikring av byggegrop, «lett» komprimering iht. NS 3420 kap. F, fjellavdekking med krav til renhet,
- gravings-, avstivnings-, sprengnings- og gjenfyllingsarbeider for kabel, dreneringsarbeider og VA ledninger med grøfter grunnere enn 2 meter,
- legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørslr, interne veier o.l.,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger som er definert som atkomst- og samleveger med forutsatt ÅDT høyst 1500 etter Vegvesenets normal N100,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for andre veger av tilsvarende kompleksitet,
- planeringsarbeider, mindre betongarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- rørpressing og boring i fjell eller i løse masser, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Fagområdet landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse samt natursteinsarbeider m.v.

Eksempler på utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1 kan være:

- Opparbeidelse og planering inkludert åpen overvannshåndtering av mindre grøntanlegg og idrettsanlegg, som for eksempel små parker og lekeplasser, i områder hvor håndtering av overvann er ansett å være av mindre betydning for konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.
- Støttemurer av for eksempel naturstein og betongstein med høyde inntil 2 meter,
- Opparbeidelse og planering av mindre veier som for eksempel gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- Legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- Planering, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter for disse godkjenningsområdene. Disse ligger i Radøy og Lindås kommuner og er tidligere omtalt. Direktoratet har i brev datert 25.02.2017 bedt om ytterligere beskrivelser, da innsendte beskrivelser etter direktoratets vurdering ikke var tilstrekkelige.

I foretakets svar er det ikke gitt noen ny beskrivelse av godkjenningsområdene, men det er sendt inn gjennomføringsplaner for tiltakene. Av disse fremgår det at Entreprenør Rune Ulvatn AS hadde ansvaret for grunn- og terrengarbeid for tiltaket i Radøy kommune, mens det for tiltaket i Lindås kommune var Arne Kristoffersen som hadde ansvaret for utførelse av grunn- og terrengarbeid. I klagen er det heller ikke gitt ytterligere beskrivelser som tilsier at foretaket har hatt ansvaret for landskapsutforming.

Ut i fra dokumentasjonen som er sendt inn vurderer direktoratet at foretaket ikke har hatt ansvaret for slike arbeider, og dermed ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdene.

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, og der mangler eller feil ved tiltaket fører til mindre konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.

Eksempler på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter høyst 63 mm
- Legging av rør for avløp med diameter høyst 200 mm
- Legging av overvannsrør for en liten gruppe av småhus, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette gjelder en enebolig i Lindås kommune. Her er det kun gitt en kortfattet beskrivelse av tiltaket, direktoratet etterspurte derfor i brev datert 25.02.2017 ytterligere konkretisering av arbeidsoppgavene.

I sitt tilsvaret gir ikke foretaket noen nye opplysninger om arbeidet som er utført, men det er sendt inn gjennomføringsplan for tiltaket. Av denne fremgår det ikke at dette området har vært ansvarsbelagt i tiltaket, men Stendal VVS AS har stått for utvendig stikkledning og sanitæranlegg.

I klagen er det heller ikke gitt nye opplysninger om foretakets praksis.

Direktoratets vurdering er at foretaket dermed ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet. Ett prosjekt er heller ikke tilstrekkelig for å dekke praksiskravet på minst 2 år.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker.

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll".

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre,

- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer,
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 m og kummer uten trafikkbelastning,
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 m, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Dette dreier seg om to eneboliger i henholdsvis Radøy og Lindås kommune som er tidligere omtalt. Beskrivelsen er kortfattet og inneholder kun en kort beskrivelse av tiltaket. Direktoratet har i brev datert 25.02.2017 bedt om ytterligere informasjon vedrørende foretakets referanseprosjekter.

I tilsvaret skriver foretaket at det utfører tømrerarbeid og ventilasjon med egne ressurser, men det er ikke gitt noen beskrivelse utover dette. Det er sendt inn gjennomføringsplan for begge tiltakene. Av denne fremkommer det at for prosjektet i Lindås kommune stod Jostein Tangerås Murerservice AS for betongarbeid og radonsperre. I Radøy var ansvaret for betong og mur til Christian Fanebust som selvbygger.

I klagen fremkommer ikke nye opplysninger om foretakets praksis.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter murarbeid med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre byggverk med liten vanskelighetsgrad.

Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger, montering av glasskonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd- og kondensisolering. Godkjenningsområdet omfatter også arbeider med murte ikke-bærende vegger (forblending) inntil 3 etasjer.

Eksempler på annet murarbeid i tiltaksklasse 1 er:

- utførelse av konstruksjoner og anlegg av liten vanskelighetsgrad, som f.eks. forstøtningsmur,
- montering av enkle vegg og dekkeelementer,

- utførelse av luft- og fukttetting, varme-, lyd- og kondensisolering,
- montering av piper og ildsteder,
- puss- og flisarbeider inkludert membranlegging

Dette godkjenningsområdet omfatter også mindre kompliserte ombyggings- og rehabiliteringsarbeider i større eksisterende byggverk, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette dreier seg om en enebolig i Radøy kommune. Det er ikke gitt noen beskrivelse av arbeidsoppgavene. Direktoratet har i brev datert 25.02.2017 etterspurt ytterligere opplysninger om foretakets praksis.

I svaret fra foretaket er det ikke gitt noen nærmere beskrivelse av tiltaket, men det er vedlagt gjennomføringsplanen for tiltaket. Av denne fremkommer det ikke at murarbeid er gitt egen ansvarsrett, men flis og mur er delt mellom to andre ansvarshavende. Det fremkommer ikke at foretaket har hatt ansvarsrett for dette området.

I klagen er det heller ikke gitt nye opplysninger om foretakets praksis med dette godkjenningsområdet. Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet. Ett prosjekt er heller ikke tilstrekkelig for å dekke praksiskravet på minst 2 år.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll".

Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1:

- bensinstasjon eller enkelt industribygg,
- lager- eller landbruksbygg,
- nye balkonger på boligblokker t.o.m. 5. etg,

- utkragede bygningsdeler som solavskjerming, tak over inngangsparti eller uteplass ol,
- mezzanin,
- bru og kulvert med spennvidder inntil 10 m,
- tårn inntil 10 m høyde, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette dreier seg om en enebolig i Lindås kommune. Beskrivelsen er kortfattet og omhandler kun selve tiltaket. Direktoratet har i brev datert 25.02.2017 etterspurt ytterligere opplysninger rundt foretakets praksis.

I sitt svar har ikke foretaket gitt ytterligere beskrivelser, men det er sendt inn en gjennomføringsplan. Av denne fremkommer det ikke at dette godkjenningsområdet har vært ansvarsbelagt i tiltaket.

I klagen kommer det heller ikke frem ytterligere opplysninger om foretakets praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratet kan derfor ikke vurdere hvorvidt foretaket har praksis med dette godkjenningsområdet, og ett referanseprosjekt er heller ikke tilstrekkelig for å dekke kravet om en praksistid på minst 2 år.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag.

Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1 kan være:

- lette transparente takkonstruksjoner inntil 5 m spennvidde,
- innglassing av balkonger eller verandaer,
- fasadekledning av byggverk inntil tre etasjer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad sendt inn to referanseprosjekter som er omtalt tidligere. Dette dreier seg om to eneboliger. Beskrivelsene omhandler kun kort informasjon om tiltaket.

Direktoratet etterspurte derfor i brev datert 25.02.2017 ytterligere beskrivelser av foretakets praksis.

I foretakets svar er det ikke gitt noen ytterligere beskrivelse av godkjenningsområdet, men det er sendt inn to gjennomføringsplaner for tiltakene. Av disse fremgår det ikke at glasskonstruksjoner og fasadekledning var ansvarsbelagt i tiltakene.

I klagen fremkommer det ikke ytterligere informasjon om foretakets praksis.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og har dermed dokumentert relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Utdanningskravet er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter taktekkingsarbeid inkludert tilhørende beslagarbeider uavhengig av taktekkingsmaterialer. Fagområdet omfatter ansvar for bygningsfysiske forhold som tetthet, fukt, varmeisolasjon, samt brannsikring og utførelse av nødvendig fall. Montering av beslag og lignende inngår i fagområdet.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter taktekkingsarbeider med liten vanskelighetsgrad.

Eksempler på taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 1 kan være:

- arbeider på enkle tradisjonelle takformer (saltak, pulttak med og uten takoppbygg), inntil 200 m²,
- uisolerte tak, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav k og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Disse er tidligere omtalt og dreier seg om to eneboliger. Det er ikke gitt noen beskrivelse av godkjenningsområdet, men kun en kort beskrivelse av tiltaket i søknaden. Direktoratet har derfor i brev datert 25.02.2017 etterspurt ytterligere opplysninger om praksisen.

I foretakets svar beskriver ikke foretaket godkjenningsområdet ytterligere, utover at de utfører tømmerarbeider med egne ressurser. Det er sendt inn gjennomføringsplaner for tiltakene, men her er ikke taktekking ansvarsbelagt spesielt.

Av klagen fremkommer det heller ikke ytterligere informasjon om foretakets praksis.

Direktoratets vurdering er at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet. Selv om takteking ofte vil inngå i utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner er det allikevel nødvendig med en redegjørelse for foretakets rolle i prosjektet for å kunne vurdere hvorvidt praksisen er relevant.

Foretaket anfører i sin klage at deres nåværende godkjenning er langt smalere enn hva de tidligere har hatt. Overordnet ansvar for prosjektering og utførelse, som foretaket tidligere har innehatt, var et godkjenningsområde hvor foretaket kunne påta seg ansvaret for hele prosjekteringen og utførelsen av tiltaket. Det var anledning til å leie inn foretak på sin ansvarsrett i de tilfeller foretaket ikke selv hadde anledning til å utføre oppgavene. Det var altså et godkjenningsområde som ga anledning til å styre byggesaken, ikke et fagområde som omhandlet alle prosjekterende og utførende fag.

Overordnet ansvar for prosjektering og utførelse ble borte da regelverket ble endret 01.01.2016. Etter dette vil det kun være mulig for foretakene å søke på fagspesifikke godkjenningsområder. Dette innebærer at praksis med disse godkjenningsområdene må dokumenteres fullt ut, både når det gjelder beherskelse av det vesentligste av godkjenningsområdenes faglige innhold og praksislengde.

Foretaket har også anført at deres sentrale godkjenning har fått gradvis kortere varighet i forbindelse med fornyelsen. Til dette vil direktoratet bemerke at sentral godkjenning gis for tre år av gangen, jf. SAK10 § 13-4. Ved en fornyelse vil man dermed få sentral godkjenning i tre år etter vedtaksdato, uavhengig av om den forrige godkjenningen har løpt ut. Direktoratet anbefaler å søke om fornyelse to måneder før godkjenningen løper ut for å sikre at eksisterende godkjenning ikke utløper før saken blir behandlet. Ulempen med dette er at foretak kan oppleve å få sin tidligere godkjenningsperiode noe forkortet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ing. Taule AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Klager har i e-post datert 04.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 247/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Rørleggersenteret Trondheim AS (godkjenningsnr. 2017/3275)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

I brev datert 06.04.2017 ble vedtak av 17.03.2017 påklaget ved Mikael Myhre. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.01.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.03.2017 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner, prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med

godkjenningssområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav h og l og tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset de omsøkte godkjenningssområdene, jf. SAK10 § 11-1.

Godkjenningssområder som er innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningssområdene ansvarlig søker og utførelse av sanitærinstallasjoner. Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningssområdene i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen foretatt en helhetsvurdering av informasjonen som kom frem i søknaden og i klagesaksomgangen.

Generelle opplysninger om foretaket

Rørleggersenteret Trondheim AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har 1 ansatt og ligger i Trondheim bykommune i Sør-Trøndelag fylke. Mikael Myhre er daglig leder. Han har svennebrev og mesterbrev som rørlegger, fra henholdsvis 2000 og 2008.

Foretaket har sin virksomhet innen rørleggertjenester, agenturvirksomhet og konsulenttjenester. Foretaket er registrert med næringskoden "43.221 Rørleggerarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

19.01.2017 Søknad

06.03.2017 Foreløpig svarbrev

16.03.2017 Tilsvare arkivert hos direktoratet

17.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning

06.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagen at de mener det er gitt avslag ansvarsretter det innehar kvalifikasjoner for. Foretaket ber om at saken blir behandlet på nytt og at det tas hensyn til daglig leders erfaring og praksis. Videre vises det til vedlegg med ytterligere informasjon om referanseprosjekter og info-brosjyrer for produkter som er brukt, samt at foretaket bruker underentreprenører med ADK1-sertifikat ved grøft- og rørarbeider. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner, prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, alle i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av kravet til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng) eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17.juli 1998 nr.61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har svennebrev og mesterbrev som rørlegger, fra henholdsvis 2000 og 2008. Direktoratet finner at denne utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, samt at den oppfyller kravet til utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Kravet til utdanning er etter dette oppfylt for samtlige godkjenningsområder.

Samlet vurdering av kravet til praksis

Godkjenningsområdenes innhold fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav h og l og tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende må foretaket vise til henholdsvis minst 4 og 2 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket gi en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdene. Prosjektene skal inneholde en faglig redegjørelse av foretakets arbeidsoppgaver og rolle, samt en beskrivelse av bygget/tiltaket og når de er utført.

Foretaket har i søknaden lagt ved fire referanseprosjekter for samtlige godkjenningsområder. Prosjektene er fra 2014, det vil si at de viser 1 års praksis, og foretaket skriver at det har vært ansvarlig prosjekterende og utførende på alt av sanitærinstallasjoner og vannforsynings- og avløpsanlegg. Prosjektene inneholder imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende innebar eller hva som er prosjektert eller utført.

Direktoratet etterspurte derfor i foreløpig svarbrev av 06.03.2017 en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter, samt flere referanseprosjekter for å dekke kravet til praksislengde. Foretaket sendte inn ytterligere tre referanseprosjekter fra 2002, 2009 og

2016. Prosjektene inneholder ingen beskrivelser av godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner og prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg. Når det gjelder utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, finner direktoratet at foretaket har vist til relevant praksis i prosjektet fra 2016, hvor foretaket beskriver arbeider med vannledning hele veien fra kommunale ledninger. Det vil si at foretaket har dokumentert 1 års praksis med godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg.

I klagesaksomgangen har foretaket lagt ved en nærmere beskrivelse av de fire referanseprosjektene fra 2014 som var vedlagt søknaden. Når det gjelder rollen som ansvarlig prosjekterende, skriver foretaket i det ene prosjektet at deres rolle omfattet alt av rør i huset og at de utførte prosjektering. Foretaket viser til arbeider med bunnledninger, røropplegg og tilkobling av utstyr. Prosjektet gir en noe bedre beskrivelse av godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner. Det vil si at foretaket har vist til 1 års praksis med dette godkjenningsområdet. Direktoratet kan ikke se at øvrige prosjekter beskriver rollen som ansvarlig prosjekterende. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det oppfyller kravet til praksislengde på minst 4 år for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, kan ikke direktoratet se at prosjektene gir en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdet, noe som er nødvendig for å kunne vurdere hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de oppgavene som omfattes av godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det oppfyller kravet til praksislengde på minst 4 år for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Direktoratet opplyser imidlertid om at godkjenningsområdet utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1, som foretaket har fått innvilget i klagesaksomgangen, også omfatter både utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende sanitærinstallasjoner og legging av vann- og avløpsledninger utenfor byggverket (stikkledninger) frem til kommunalt ledningsnett, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav o og tilhørende veiledning.

Kravet til praksis er etter dette ikke oppfylt for de påklagede godkjenningsområdene.

Kommentar til anførsler vedrørende overgangsordningen og ADK1-sertifikat

I søknaden sendte Anne Lise Nyheim v/HMS-vakten inn et skriv på vegne av foretaket, hvor hun skriver at Rørleggersenteret Trondheim AS bruker underentreprenører/ grunnentreprenører som har ADK1-sertifikat. Det bes videre om at søknaden behandles etter overgangsregler og at det tas hensyn til praksis der formell utdanning mangler.

Direktoratets praksis vedrørende dokumentasjon av utdanning for godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, har tidligere vært at det kreves ADK1-sertifikat i tillegg til relevant fag-/svennebrev. Denne praksisen er nå endret, slik at det ikke lenger er et krav om at foretakene må dokumentere ADK1-sertifikat.

Når det gjelder anførselen vedrørende overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3, vil direktoratet bemerke følgende: Overgangsbestemmelsen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1.januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2018 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Ettersom Rørleggersenteret Trondheim AS ikke har hatt sentral godkjenning tidligere og dermed ikke søker om fornyelse, omfattes de følgelig ikke av overgangsbestemmelsen. Direktoratet understreker imidlertid at foretaket i den foreliggende saken har dokumentert at kravet til utdanning er oppfylt, men at det er kravet til praksis som ikke er tilstrekkelig dokumentert.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rørleggersenteret Trondheim AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1, prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 248/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Gravepartner AS (godkjenningsnr. 2017/3420)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

I brev datert 11.04.2017 ble vedtak av 31.03.2017 påklaget ved Yngve Sletten. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.01.2017 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 31.03.2017 avslo direktoratet søknaden for det påklagede godkjenningsområdet.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket hadde ansatt en ingeniør i 20% stilling. Dette ble av direktoratet vurdert til å ikke være tilstrekkelig for å ha reell innflytelse på arbeidene som utføres innenfor det omsøkte godkjenningsområdet. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Gravepartner AS fikk sentral godkjenning første gang 12.01.2017. I perioden 12.01.2017 – 12.01.2020 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 15 ansatte og ligger i Hammerfest. Yngve Sletten er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører. Foretaket har sin virksomhet innen entreprenør innenfor graving, grunnarbeid, og utleie av personell. Foretaket er registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

24.01.2017 Søknad

21.03.2017 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

28.03.2017 Foretaket sender inn tilleggsopplysninger

31.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

11.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de er et mindre foretak og dermed ikke kan ansette en ingeniør i 100% stilling. Foretaket skriver videre at 70-80% av jobbene vil havne i tiltaksklasse 1 som de allerede har, og at det dermed vil bli 20-30% av jobbene som havner i tiltaksklasse 2. Det vil dermed være helt unaturlig å ansette en ingeniør i 100%. Ved henvendelse til

direktoratet ble det opplyst at foretak selv måtte avgjøre stillingsprosenten man ansetter i, noe foretaket mener å ha gjort. Det ble heller ikke opplyst om hvilken stillingsprosent som var nødvendig for å få sentral godkjenning. Foretaket skriver avslutningsvis at de selv sagt øker stillingsprosenten om de ser et behov for det, og Oddmund Sletten eier en andel i foretaket som tilsier at det absolutt er i hans interesse å ha en riktig stillingsprosent i forhold til tiltaksklassene de skal jobbe under. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Nødvendige kvalifikasjoner og tilknytning til foretaket

I søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett skal foretaket dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Det er et krav at faglig ledelse, med relevante faglige kvalifikasjoner, er fast ansatt i foretaket. Ansettelsesforholdet må gi grunnlag for at faglig ledelse har en tilstrekkelig reell innflytelse på arbeidene som skal utføres.

Foretaket har i forbindelse med søknad om sentral godkjenning dokumentert at de har Oddmund Sletten ansatt i 20% stilling. Han er utdannet byggingeniør fra 1999 ved Høgskolen i Østfold.

Ved behandlingen av søknaden gjorde direktoratet en vurdering av ansettelsesforholdet og fant at dette ikke var tilstrekkelig til å ha reell innflytelse på arbeidene som blir utført innenfor det omsøkte godkjenningsområdet.

Foretaket skriver i klagen at det av økonomiske hensyn ikke kan ansette en ingeniør i 100% stilling, i tillegg er det rundt 20-30% av jobbene som vil havne i tiltaksklasse 2.

Direktoratets vurdering er fortsatt at en stillingsprosent på 20%, uansett tiltaksklasse, vil være for lite til å ha reell innflytelse på arbeidene. Dette begrunnes med at den faglige lederen skal ha et oppsyn for å sikre at tiltakene utføres i samsvar med regelverket, herunder at arbeidene utføres på riktig måte. En forutsetning vil dermed være at faglig leder er tilgjengelig og tilstede under utførelse av tiltaket.

En stillingsprosent på minst 50% vil i mange tilfeller kunne være tilstrekkelig, men direktoratet understreker at dette vil være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle avhengig av tiltaksklassen og godkjenningsområdet det søkes om.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør, men denne er ikke ansatt i en tilstrekkelig stillingsprosent og vil dermed ikke inngå i vurderingen av foretakets faglige kvalifikasjoner. Foretaket har også ansatte med fagbrev i anleggsmaskinførerfaget. Denne utdanningen er relevant, men oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Fordi kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis. Direktoratet skal allikevel kort bemerke at referanseprosjektene som er sendt ikke er tilstrekkelig beskrevet til at de vurderes til tiltaksklasse 2.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Gravepartner AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 249/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Askøy Bygg & Villaservice Trygve Lauritsen (godkjenningsnr. 2017/3540)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1

I brev datert 20.04.2017 ble vedtak av 20.04.2017 påklaget ved Trygve Lauritsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 07.03.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.04.2017 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, samt at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet har tatt klagen delvis til følge

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen foretatt en ny vurdering av innsendte referanseprosjekter.

Generelle opplysninger om foretaket

Askøy Bygg & Tømrerservice Trygve Lauritsen fikk sentral godkjenning første gang 14.09.2004. I perioden 31.01.2014 –31.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering, utførelse og kontroll i tiltaksklasse 1 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket er et enkeltpersonforetak og ligger i Hetlevik i Askøy kommune, Hordaland fylke. Trygve Lauritsen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømmer fra 1987. Foretaket driver

med byggevirksomhet og er registrert med næringskoden "43.320 Snekkerarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

07.03.2017 Søknad

20.04.2017 Vedtak om sentral godkjenning

20.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

25.09.2017 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

25.09.2017-28.11.2017 E-postkorrespondanse mellom Askøy Bygg & Villaservice AS og DiBK

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagen at de er forundret over avslaget på søknad om sentral godkjenning. Det vises til daglig leders utdanning og lange erfaring, samt at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning. Foretaket skriver at de mistenker at en innrapportering fra Askøy kommune har vært avgjørende for avslaget. Foretaket anfører at avslaget er en videre straffeforfølgelse av rapporten fra kommunen og at avslaget innebærer at arbeider innenfor omsøkte godkjenningsområder ikke kan utføres av firmaet i fremtiden.

I e-postkorrespondanse mellom foretaket og direktoratet i klagesaken bekrefter foretaket at det bare ønsker å videreføre den sentrale godkjenningen for utførende områder. Foretaket skriver også at de har forstått det slik at det ikke er et krav om sentral godkjenning for funksjonene ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev som murer.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer. Utdanning som tømrermester oppfyller kravet til utdanningsnivå. Spørsmålet blir derfor om denne utdanningen er relevant for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid.

Godkjenningsområdet utførelse av murarbeid omfatter alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning, f.eks. betongarbeider, montering av produkter, bygningselementer og takkonstruksjoner, samt taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm. Eksempler på murarbeid i tiltaksklasse 1 er utførelse av forstøtningsmur, montering av enkle vegg- og dekkelementer, utførelse av luft- og fukttetting, varme-, lyd- og kondensisolering, montering av piper og ildsteder og puss- og flisarbeider inkludert membranlegging, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og h og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeider og flislegging.

Utdanningen som tømrer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger, samt produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømrerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, samt montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette at utdanningen som tømrermester ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet utførelse av murarbeid. Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning med det påklagede godkjenningsområdet, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen kommentarer til referanseprosjektene foretaket har vist til.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket gi en dekkende beskrivelse av referanseprosjektene. Prosjektene skal inneholde en faglig redegjørelse av foretakets arbeidsoppgaver og rolle, samt en beskrivelse av bygget/tiltaket, herunder type bygg, antall etasjer, størrelse og så videre, samt når prosjektet er utført. Direktoratet bemerker at prosjektene foretaket har vist til er kortfattet beskrevet og gir ingen nærmere angivelse av hva rollen som ansvarlig utførende innebar eller hvilke murarbeider som er utført. Det er således vanskelig for direktoratet å vurdere hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de oppgavene som omfattes av godkjenningsområdet.

Generelle bemerkninger til foretakets anførsler

Begrunnelsen for avslaget i vedtaket av 20.04.2017

Foretaket skriver i klagen at de mistenker at en innrapportering fra Askøy kommune er avgjørende for avslagene på søknad om sentral godkjenning. Til dette bemerker direktoratet at innrapporteringer kun fungerer som en indikator på om det er behov for tilsyn. I et tilsyn kan direktoratet kreve fremlagt dokumentasjon på at vilkårene for sentral godkjenning er oppfylt, som for eksempel dokumentasjon på at foretaket har kvalitetssikringsrutiner og at disse har vært i bruk, jf. SAK10 § 13-1 andre ledd og tilhørende veiledning. I søknaden av 07.03.2017 ble foretakets systeminformasjon funnet i orden. Avslaget i søknaden ble som nevnt begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, samt at godkjenningsområdet utførelse av murarbeid ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning. Avslaget var følgelig ikke begrunnet i innrapporteringen fra Askøy kommune.

Sentral godkjenning er en frivillig kvalitetsordning

Foretaket skriver videre i klagebrevet at de har forstått det slik at man ikke trenger sentral godkjenning for ansvarlig søker og prosjekterende og at arbeid vedrørende disse funksjonene er satt bort eller avtalt med andre firmaer som utfører dette. Til dette vil direktoratet bemerke at sentral godkjenning er en frivillig kvalitetsordning. Det er følgelig ikke noe krav om at foretaket må ha sentral godkjenning for å kunne erklære ansvar for arbeider i en byggesak, enten det gjelder funksjonen ansvarlig søker, prosjekterende, utførende eller kontrollerende.

Forholdet til tidligere godkjenninger

Foretaket viser i klagebrevet til at det tidligere har hatt sentral godkjenning, hvor det i søknadene har dokumentert ferdigattester, byggesaksnummer og så videre. Foretaket har blant annet tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar utførelse i tiltaksklasse 1. De overordnede kodende innebar ansvar for koordinering av fagområdene og grensesnittene mellom disse, uavhengig av om oppgavene ble utført med egne ansatte eller andre innleide foretak. Foretak som tidligere har hatt overordnet ansvar vil ikke automatisk ha nødvendige kvalifikasjoner for samtlige godkjenningsområder innenfor utførelse.

Foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning. Hertil kommer også at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Askøy Bygg & Villaservice Trygve Lauritsen verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Sak 250/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Bjelland VVS AS (godkjenningsnr. 2017/3556)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I brev mottatt 21.04.2017 ble vedtak av 01.04.2017 påklaget. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.02.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.04.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for prosjektering i tiltaksklasse 2 og utførelse i tiltaksklasse 3, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 2 og 3, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Bjelland VVS AS fikk sentral godkjenning første gang 17.02.2014. I perioden 17.02.2014 – 17.02.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 12 ansatte og ligger i Haugesund. Stein Ove Bjelland er daglig leder. Han har mesterbrev som rørlegger fra 1987. Foretaket har sin virksomhet innen rørleggerarbeid.

Saksgang

24.02.2017 Søknad

01.04.2017 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

21.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen anfører foretaket at søknaden om sentral godkjenning bør behandles som en fornyessøknad, selv om foretaket søkte en uke etter at forrige godkjenningsperiode løp ut, og at foretaket dermed også omfattes av overgangsordningen. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering for prosjektering i tiltaksklasse 2 og utførelse i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel være ingeniør innenfor VVS.

Foretaket har blant annet vist til å ha flere ansatte som er rørleggermestere samt en ansatt som også har utdanning fra teknisk fagskole innenfor VVS-teknikk. Foretaket har dermed ikke vist til at det har ansatte med tilstrekkelig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningsområdene, og utdanningskravet er dermed ikke oppfylt. Kravet er absolutt og langvarig praksis kan ikke veie opp for manglende utdanningsnivå.

Foretaket omfattes heller ikke av overgangsbestemmelsen, som åpner for at foretak som søker fornyelse av godkjenningen kan vurderes etter kvalifikasjonskravene som gjaldt før 1. januar 2016, jf. SAK10 § 20-3. Dette fordi foretakets søknad om sentral godkjenning ble innsendt etter at foretakets tidligere godkjenningsperiode hadde gått ut. Søknaden er således ikke å anse som en fornyelse, men en førstegangssøknad. Direktoratet har ikke anledning til å anvende skjønn når det gjelder denne fristen, slik foretaket anfører at bestemmelsen gir grunnlag for. Dette ville medført en uhåndterlig anvendelse av bestemmelsen, og ville også kunne føre til en urimelig forskjellsbehandling av foretakene. Direktoratet vil også gjøre oppmerksom på at det åpnes for å søke om fornyelse 6 måneder

før inneværende godkjenningsperiode løper ut, slik at foretakene i utgangspunktet skal ha tid til å forberede ny søknad innenfor fristen.

Krav til praksis

Da kravene til utdanningsnivå er absolutte er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at praksisen foretaket har vist til i søknaden synes å være relevant for prosjektering i tiltaksklasse 2 og utførelse i tiltaksklasse 3 for de påklagede godkjenningsområdene.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Bjelland VVS AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for prosjektering i tiltaksklasse 2 og utførelse i tiltaksklasse 3 for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

Klager har i brev datert 11.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 251/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Hans K. Riste (godkjenningsnr. 2017/4087)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

I brev datert 11.05.2017 ble vedtak av 03.04.2017 påklaget ved Hans Karstein Riste. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.02.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 03.04.2017 avsto direktoratet søknaden for begge de omsøkte godkjenningsområdene.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for søker og prosjekterende i tiltaksklasse 1, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Hans K. Riste har ikke tidligere hatt sentral godkjenning. Foretaket har imidlertid byttet navn og selskapsform og het tidligere Oktober Arkitektur AS. Dette foretaket hadde sentral godkjenning blant annet for søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering i tiltaksklasse 1, frem til 08.12.2016.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Vanylven kommune på Sunnmøre. Hans K. Riste er innehaver og daglig leder. Han har tatt svenneprøven for tømrere som praksiskandidat i 1997, men det er ikke dokumentert fullført formell utdanning på dette området i form av et svennebrev. Han har også eksamen i sjøfartsfag fra 2005. Foretaket har sin virksomhet innen arkitekturprosjektering av mindre bygg, og aktiviteter innen tømrer og snekkerfaget.

Saksgang

21.02.2017 Søknad

03.04.2017 Vedtak om sentral godkjenning

11.05.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser foretaket til daglig leders lange erfaring i bransjen, hvor han har tilegnet seg relevante fagkunnskaper og kvalifikasjoner. Foretaket anfører at kvalifikasjonene er fullt på høyde med mesterbrev/teknisk fagskole. Det vises også til den sentrale godkjenningen daglig leders forrige foretak, Oktober Arkitektur AS, fikk innvilget, og at den eneste endringen i driften er selskapsformen. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering for de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som tømmer eller murer, eller fagskole bygg.

Foretakets daglige leder har vist til lang erfaring, men ingen fullført og relevant formell utdanning. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Utdanningskravet er absolutt og direktoratet har ikke hjemmel til å la langvarig praksis veie opp for dette. Før 01.01.2016 åpnet imidlertid forvaltningspraksis opp for at god og langvarig praksis i enkelte tilfeller kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. Dette kan være årsaken til at foretakets daglige leder tidligere har fått innvilget sentral godkjenning i annet foretak. Direktoratet vurderer søknader om sentral godkjenning etter det til enhver tid gjeldende regelverket, og det er således ingen automatikk i at man får innvilget sentral godkjenning for de samme områdene man har hatt godkjenning for i tidligere perioder.

Krav til praksis

Da kravene til utdanningsnivå er absolutte er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at praksisen foretaket har vist til i søknaden synes å kunne være relevant for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Det er dermed ikke foretakets praksis og erfaring som er årsaken til at sentral godkjenning ikke kan innvilges.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Hans K. Riste verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

»

**Sak 252/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Byggmester Trond Reiersdal (godkjenningsnr. 2017/4525)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av Byggmester Trond Reiersdal den 28.05.2017. Foretaket er klageberettiget, jf forvaltningsloven (fvl) § 28.2. ledd. Klagen er rettidig, jf. fvl. § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.02.2017 søknad sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 08.05.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av Konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Murarbeid i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Klagen gjelder avslaget på overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1.

Årsaken til avslaget for dette godkjenningsområdet var at referanseprosjektene ikke dekket det ansvaret som godkjenningsområdet omfatter. Det var i vedtaket gitt en orientering om godkjenningsområdets faglige innhold, og hva foretaket må dokumentere for å oppnå sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet, derunder krav til de nødvendige rutineene og at det måtte dokumenteres erfaring med kontroll av andre foretaks arbeider. Det var henvist til byggesaksforskriften (SAK10) §§ 13-5.4. ledd bokstav a og 11-1 med tilhørende veiledninger. Det vises til vedtaket.

Direktoratet går ikke inn på avslagsgrunnene for de godkjenningsområdene som ikke er påklaget.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltpersonsforetak som ligger i Drangedal kommune i Telemark fylke. Foretaket ble stiftet den 18.01.1990 og registrert i enhetsregisteret den 19.02.1995. Foretaket har kun en ansatt, Trond Reiersdal. Reiersdal har mesterbrev i tømring fra 1987.

Med hensyn til tidligere godkjenninger skal direktoratet bemerke:

Ifølge vårt arkiv fikk foretaket sin første sentrale godkjenning den 27.03.2002. Dette var etter den tidligere forskriften som hadde andre vilkår og andre inndelinger av godkjenningsområdene. Disse godkjenningene har derfor ingen overføringsverdi i dag.

Foretaket fikk sentral godkjenning første gang etter SAK10 i vedtak den 21.03.2011. Neste vedtak var 24.02.2014. Ikke i noen av disse vedtakene fikk foretaket innvilget overordnet ansvar for kontroll.

Foretaket har således ikke hatt sentral godkjenning for uavhengig kontroll etter at SAK10 trådet i kraft den 01.07.2010.

Saksgang

04.02.2017: Søknad

08.05.2017: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

28.05.2017: Foretaket påklager vedtaket.

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at det har hatt denne funksjonen siden sentral godkjenning ble innført og aldri mottatt noen klager på det kontrollarbeidet han har utført.

Reiersdal redegjør deretter i korthet for at han driver et enkeltmannsforetak og ikke har noen ansatt. Han leier heller ikke inn noen tømrere. De fleste oppdragene både tegner, prosjekterer og utfører han selv. Han skriver videre:

“Jeg har derfor god kontroll på prosjektet fra søknad til overlevering. [...] Jeg påtar meg ikke overordnet kontroll av andre foretaks arbeider, kun på egne prosjekter.”

For øvrig vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdannelse og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-1 til 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra

bygg eller anlegg.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Som det fremgår av direktoratets gjennomgang av foretakets tidligere godkjenninger ovenfor, har foretaket aldri hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet etter at SAK10 trådte i kraft 01.07.2010. Opplysningen i klagen angående tidligere godkjenninger er derfor ikke korrekt.

Overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 1

Med uavhengig kontroll forstår vi kontroll utført av et annet foretak enn det foretaket som har utført arbeidet som skal kontrolleres.

SAK10 § 14-1. 1. ledd fastslår derfor at kontrollerende foretak skal være en annen juridisk enhet enn det foretaket som utfører arbeid som kontrolleres. Dette stadfestes og utdypes i veiledningen til bestemmelsen. Foretaket kan ikke utføre uavhengig kontroll i tiltak der det også har en av funksjonene kontrollen omfatter. Foretaket kan dermed ikke ha uavhengig kontroll av egen prosjektering eller egen utførelse. Slik kontroll er kvalitetssikring av eget arbeide, men oppfyller ikke kravene til uavhengig kontroll. Kvalitetssikring av eget arbeide kan derfor heller ikke benyttes som referanseprosjekter for uavhengig kontroll.

Overordnet ansvar for kontroll omfatter helhetlig og tverrfaglig kontroll av både prosjektering og utførelse i tråd med de krav som stilles til gjennomføring av kontroll etter §§ 14-6 og 14-7. Godkjenningsområdet er aktuelt der kommunen ilegger kontroll etter §§ 14-2 og 14-3. Godkjenning for overordnet ansvar for kontroll forutsetter en særlig god prosess og systemforståelse.

Sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll gis til foretak som har dokumentert erfaring med uavhengig kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang.

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 1 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av alle tiltak (bygning, anlegg, konstruksjon) der alle vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 1.

For å kunne få sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll, må foretaket som nevnt dokumentere at det behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. henvisningen til Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1. ovenfor.

Nødvendig utdanning

Utdannelseskravet for overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole bygg. Reiersdal har mesterbrev i tømring fra 1987. Utdannelseskravet er dermed innfridd.

Referanseprosjektene

I henhold til Sak10 § 11-3 slik denne uttrykker gjeldende hjemmelsgrunnlag er det i tillegg til den nødvendige utdannelsen nødvendig med 4 års dokumentert praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Direktoratet minner i den sammenheng om at kontroll av egne arbeidere er en del av egenkontrollen, og kan derfor ikke danne grunnlag som referanse for kontroll av andre foretaks arbeidere.

I søknaden var det tre referanseprosjekter, et fra 2012, et fra 2013 og et fra 2015.

Felles for alle disse prosjektene, var at foretaket i disse tiltakene også hadde oppgitt i søknaden å ha hatt ansvar for søkerfunksjonen, prosjekterende for henholdsvis arkitektur, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk, og utførelse for tømrerarbeider, taktekkingsarbeider og også for murarbeider i det ene prosjektet.

Den kontrollen foretaket da opplyser å ha hatt, oppfyller dermed ikke kravene i SAK10 § 14-1 om uavhengighet. Dette var egenkontroll av eget arbeid.

Selve kontrollen var heller ikke beskrevet, det var i stedet gitt en beskrivelse av selve tiltaket. Denne beskrivelsen var forøvrig felles for alle de omsøkte godkjenningsområdene.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter, men derimot en viktig bekreftelse fra foretaket, i det det opplyses at foretaket aldri påtar seg kontroll av andre foretaks arbeidere.

Dermed bekrefter foretaket at det heller ikke har erfaring med uavhengig kontroll.

Med bakgrunn i de ovenfor nevnte forhold finner direktoratet at Byggmester Trond Reiersdal verken i søknaden eller i forbindelse med klagen har dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jfr. SAK10 §§ 11-1.1 11-3.3 og 11-4, 13-5.5 ledd bokstav a og § 14-1.

»

Sak 253/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Mølmen AS (godkjenningssnr. 2017/6992).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av Veg-, utearealer og landskapsuforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 14.08.2017. Klagen er rettidig, jf forvaltningsloven (fvl) § 29. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 31.05.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 28.07.2017 avslo direktoratet delvis søknaden om sentral godkjenning.

Foretaket fikk innvilget:

- Prosjektering av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Prosjektering av Veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Veg-, og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Begge godkjenningsområdene ble avslått på grunn av at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning. Det ble opplyst i vedtaket hvilken utdanning som er nødvendig for de omsøkte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner, jf. SAK 10 §§ 11-1,2. ledd. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger i Lesja kommune i Oppland fylke. Foretaket ble stiftet den 03.01.2011, og ble registrert i foretaksregisteret den samme dato. Næringskode er 43.120 Grunnarbeid. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge søknaden og offentlige register kun en ansatt og det er daglig leder Øyvind Mølmen. I tilleggsopplysninger datert 25.07.2017 er det bekreftet at Mikal Mølmen ikke er ansatt i selskapet. Øyvind Mølmen har svennebrev som rørlegger fra 2000.

Foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Denne vil bli kommentert nedenfor.

Saksgang

31.05.2017: Søknad

03.07.2017: Foretaket tilskrives for å forklare ansettelsesforhold og dokumentere kompetanse

27.07.2017: Direktoratet mottar en orientering og noen gamle attester

28.07.2017: Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

14.08.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Innledningsvis i klagen orienteres det om at foretaket ble stiftet 10.01.2011 og eies og drives av Øyvind og Mikael Mølmen. Det opplyses at Mikael Mølmen er utdannet ingeniør og har 30 års praksis som anleggsleder. Øyvind Mølmen er utdannet rørlegger og har 18 års praksis som anleggsleder/maskinkjører. Videre opplyses det at Mikael Mølmen har mesterbrev i byggfag, mens Øyvind Mølmen har svennebrev som rørlegger. Det vises til vedlagte vitnemål og attester.

Det opplyses at siden oppstarten i 2011 har foretaket prosjektert og utført sanitærarbeider, veiarbeider, grunnarbeider m.m. for ca. 40 hus, hytter og driftsbygninger i Lesja kommune.

Det påpekes at avslagene for henholdsvis prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming og utførelse av veg-, og grunnarbeider er begrunnet med manglende relevant utdanning og at utdanning som ingeniør og lang praksis som anleggsleder ikke er tilstrekkelig.

Avslutningsvis i klagen tar foretaket opp at det har fått avslag på søknad om prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Det vises i den sammenheng til at foretaket har lang praksis, ikke klager på sine arbeidere osv.

For øvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførselene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningssområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningssområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-2, 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og

vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Forholdet mellom kravet til ansettelse og nøkkelpersonell med den nødvendige utdannelsen

Kvalifikasjonskravene for å kunne innvilges sentral godkjenning består av tilstrekkelig og relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet og nødvendig relevant praksis med det/de omsøkte godkjenningområdene. Oppfyllelse av kravene må dokumenteres etter nærmere bestemte regler, som foretaket skal sette seg inn i før det søker om sentral godkjenning, jfr. byggesaksforskriften (SAK10) § 13-2.

Det videre et klart krav at den/de personene som innehar de nødvendige kvalifikasjonene må være ansatte i foretaket, og de må jobbe i stillinger hvor deres utdanning benyttes for å løse de av foretakets oppgaver som er faglig tilknyttet den/de aktuelle godkjenningsområder. (En sivilingeniør som kun driver med markedsføring vil derfor ikke være relevant)

Dette kommer bl.a. klart frem i forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl) Ot.prp. 39 for (93-94) særlig kap 7 og Ot.prp. nr. 45 pkt. 10.8.1. SAK10 kap 11, spesielt § 11-1 bygger også på denne klare forutsetning når det gjelder sentral godkjenning.

Det er opplyst i de tilleggsopplysningene som foretaket sendte inn til dibk den 25.07.2017 at Mikael Mølmen ikke er ansatt i selskapet. Grunnen skal være manglende økonomi til å lønne han.

På bakgrunn av dette og den rettsstilling som det kort er redegjort for ovenfor, kan direktoratet derfor ikke legge Mikal Mølmens kompetanse til grunn for en sentral godkjenning. Eierinteresser i et selskap som søker sentral godkjenning kan ikke danne faglig grunnlag for innvilgelse av sentral godkjenning. Direktoratet går derfor ikke noe mer inn hans kompetanse.

Den videre vurdering av utdanning og praksis vil derfor være tilknyttet Øyvind Mølmen, som har utdanning som svennebrev som rørlegger.

Felles drøftelse av nødvendige utdannelser for godkjenningsområdene:

A) Prosjektering av Veg, - utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

B) Utførelse av Veg- og grunnarbeid i tiltaksklasse 1 og

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, må foretak som søker sentral godkjenning for prosjektering av veg, - utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 dokumentere at det har en faglig ledelse som har en utdanning på linje med teknisk fagskole, anleggslinje.

For å kunne få sentral godkjenning for utførelse av veg- og grunnarbeider er det nødvendig med utdanning på linje med fagbrev som anleggsmaskinfører.

Det er ikke dokumentert slike utdannelser i foretaket. Et svennebrev som rørlegger er etter direktoratets vurdering ut fra gjeldende rett ikke tilstrekkelig, jfr. redegjørelsene ovenfor. Kravet til tilstrekkelig og relevant utdanning er dermed ikke oppfylt. Det ene grunnkravet for sentral godkjenning er dermed heller ikke oppfylt.

Vedrørende referanseprosjektene for de avslåtte godkjenningsområder

I og med at foretaket ikke har oppfylt kravene til utdanning for de påklagede godkjenningsområdene, er det ikke nødvendig for direktoratet å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen.

På grunn av at foretaket kan søke om sentral godkjenning senere, vil direktoratet allikevel gå gjennom godkjenningsområdenes faglige innhold og de innsendte referanseprosjektene.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming omfatter følgende fagområder

Prosjektering av veg

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming, tiltaksklasse 1

Veg

Prosjekteringen av veg som krever mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500.

Utearealer og landskapsutforming

Prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming omfatter mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små.

Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være

- prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter,
- prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser,
- deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå.

For prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 er det ifølge SAK10 § 11-3 slik denne uttrykker direktoratets faglige vurdering av kravet til kompetanse nødvendig med 4 års erfaring som dokumenterer at foretakets faglige ledelse behersker hele godkjenningsområdet faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,2 ledd bokstav b, jf. også SAK10 § 11-3 og § 12-3 for prosjekterendes ansvar. Det minnes om at foretakets faglige ledelse må dokumentere at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver i godkjenningsområdet, jfr henvisningen til Ot.prp. nr. 45 ovenfor.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt fra 2016 med følgende tekst: ”Etablering av veg.”

Tilleggsopplysningene mottatt 27.07.2017 opplyses det at Øyvind Mølmen har fagbrev som rørlegger og at han siden oppstarten av bedriften 10.01.2011 har utført komplette grunn- og fundamentarbeider for et titalls hus og hytter i Lesja kommune. Bygd veier, utført grøftarbeider, etablert komplette pumpestasjoner for vann og avløp etc”.

Klagen inneholdt ikke nye selvstendige opplysninger, men en generell opplysning om at foretaket siden oppstarten i 2011 har prosjektert ca. 40 hus, hytter og driftsbygninger i landbruket.

De innsendte referanseprosjektene er helt generelt utformet. Ikke noen av de innsendte referanseprosjektene dokumenterer at foretaket har fire års erfaring med godkjenningsområdet og ut fra dette behersker det faglige innholdet som er beskrevet ovenfor.

Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. jf. pbl. § 23-5, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-3 og 13-5,2. ledd bokstav b.

Jfr. også pbl. § 22-1.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

I tiltaksklasse 1 innbefatter godkjenningsområdet blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g. Eksempel på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 kan være:

- fjellarbeider i dagen, sprengning av grop eller skjæringer uten krav til kontur og med liten risiko for skader,
- graving uten krav til midlertidig sikring av byggegrop, «lett» komprimering iht. NS 3420 kap. F, fjellavdekking med krav til renhet,
- gravings-, avstivnings-, sprengnings- og gjenfyllingsarbeider for kabel, dreneringsarbeider og VA ledninger med grøfter grunnere enn 2 meter,
- legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger som er definert som atkomst- og samleveger med forutsatt ÅDT høyst 1500 etter Vegvesenets normal N100,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for andre veger av tilsvarende kompleksitet,
- planeringsarbeider, mindre betongarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- rørpressing og boring i fjell eller i løse masser

Det er nødvendig med 2 års dokumentert erfaring med godkjenningsområdet. Dokumentasjonen må dokumentere at foretakets faglige ledelse behersker hele bredden av godkjenningsområdets faglige innhold, jfr. henvisningen til Ot.prp. nr. 45 2007 -2008 ovenfor.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter, henholdsvis fra 2016 og 2017. Tekstene var henholdsvis: "Utgraving av hyttetomt" og "Veg og tett tank-anlegg." Disse tekstene dokumenterer i realiteten ikke noe av faglig innhold.

I tilleggssopplysningene mottatt 27.07.2017 gir foretaket en generell orientering om sin aktivitet. Denne er gjennomgått ovenfor i forbindelse med prosjektering av veg- utearealer og landskapsutforming og det vises til kommentarene der.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter. I klagen var det gitt en generell orientering om foretakets arbeider fra starten i 2011. Denne generelle orienteringen dokumenterer imidlertid ikke at foretaket behersker den nødvendige faglige bredden av dette godkjenningsområdet.

Heller ikke disse referanseprosjektene dokumenterer tilstrekkelig faglig bredde og erfaring med godkjenningsområdets faglige innhold.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav o. Jfr. også pbl. § 22-1.

»

Klager har i brev datert 07.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 254/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Knoph VVS & Gassteknikk AS (godkjenningsnr. 2017/7217)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker (for alle typer tiltak) tiltaksklasse 1
- Utførelse av Varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 15.09.2017. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28,1. ledd. Klagen er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.08.2017 søknad sentral godkjenning for ansvarsrett for overnevnte godkjenningsområder.

I vedtak datert 06.09.2017 avslo direktoratet søknaden sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) tiltaksklasse 1
- Utførelse av Varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Begge avslagene var begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis for de omsøkte godkjenningsområdene. Det var henvist til byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5.1 ledd og 3. ledd med tilhørende veiledninger.

I tillegg var det orientert om at foretak med manglende praksis ikke omfattes av overgangsordningen i SAK10 § 20-3. Overgangsordningen omfatter de tilfellene hvor foretaket mangler relevant utdannelsesnivå, men kan dokumentere langvarig og sikker praksis med godkjenningsområdet i samme eller høyere tiltaksklasse. Det ble også orientert om at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle vilkårene på søknadstidspunktet. Dette gjelder også ved fornyelse. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som er hjemmehørende i Sola kommune i Rogaland Fylke. Foretaket ble stiftet 05.03.2002 og ble ifølge Brønnøysundregistrene registrert der 16.03.2002. Næringskode er 41.221 Rørleggerarbeid.

Foretaket har ifølge søknaden og offentlige registre 6 ansatte. Ifølge den organisasjonsplanen som lå ved søknaden har foretaket imidlertid kun to ansatte. Foretaket legger organisasjonsplanen til grunn, uten at dette har avgjørende betydning for direktoratets vurdering av klagen.

Daglig leder er Frode Knoph. Det er innsendt en kopi av et mesterbrev hvor det fremgår at Knoph er mester i rørleggerfaget. Dette mesterbrevet er fra 2000. I tillegg er det innsendt kopi av deltakelse i en del kurs, derunder kurs i gassteknikk fra 2007. Når det gjelder den andre ansatte personen i foretaket, Sven Knoph, har han ifølge organisasjonsplanen fagbrev som rørlegger. Årstall er ikke oppgitt.

Saksgang

22.08.2017: Søknad

06.09.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

15.09.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket viser innledningsvis at det stiller seg uforstående til vedtaket. Deet anføres at foretaket har hatt disse godkjenningene tidligere og har utført arbeider innen de avslåtte klassene. Deretter kommer en ren oppramsing av personnavn og adresser hvor foretaket har

utført diverse typer arbeider. Videre henvises det til at Knoph har jobbet som rørlegger siden 1979 og drevet eget firma siden 1999. Ut fra dette kan ikke klageren skjønne at han at han ikke er kvalifisert. Det uttrykkes videre forundring over at direktoratet ikke tar vare på tidligere innsendt dokumentasjon slik at man slipper å sende inn på nytt for hver gang. Foretaket ber om at søknaden gjennomgås på nytt.

Forøvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningssområdet.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningssområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 inneholder krav som skal oppfylles. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av disse faktorene.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningssområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningssområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningssområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326 og SAK10 § 13-4,3. ledd.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.1. ledd.

Ansvarlig søker (For alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av Byggesaksforskriften (SAK10) 12-2 bokstavene a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak

som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav. Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3. Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering. Det må presiseres at det er stor forskjell på det å ha søkt kommunen om et bestemt tiltak, og det å beherske godkjenningsområdets faglige bredde fullt ut.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, må foretak som søker sentral godkjenning for søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 dokumentere at det har en faglig ledelse som har en utdanning på linje med mesterbrev eller fagskole med fagplan for linjefag.

Foretaket har i tidligere søknad sendt inn kopi av mesterbrevet som rørlegger til Frode Knoph. Mestrebrevnemnda har bekreftet at dette er gyldig. Den nødvendige utdannelsen er derfor tilstede i foretaket.

Referanseprosjektene

Ifølge SAK10 §§ 11-2 og 11-3 slik disse med tilhørende veiledninger uttrykker direktoratets faglige vurdering av kravet til kompetanse og dermed gjeldende forvaltningspraksis nødvendig med 4 års erfaring som dokumenterer at foretakets faglige ledelse behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,1 ledd, jf. også SAK10 § 12- 2 bokstavene a - m.

Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt, som var fra 2017. Tiltaket angikk installasjon for renseanlegg for spillvann med tilhørende avløpsledninger og vannledning. Teksten referanseprosjektet er helt generell, og den dokumenterer etter direktoratets ikke at foretaket faglig behersker søkerfunksjonen slik denne er beskrevet ovenfor. Dessuten er ikke den nødvendige erfaringstiden på fire år ikke dekket.

Vedlagt klagen lå kopi av en tillatelse til tiltak fra Sandnes kommune, datert 13.05.2014. Tillatelsen angikk utskifting av radiatorrør m.m. Med andre ord en forholdsvis enkel sak, hvor søkerrollens bredde etter direktoratets oppfatning ikke var tilstede. Foretaket hadde i den saken fått lokal godkjenning som søker. Dette vedtaket bekrefter kun at foretaket hadde lokal godkjenning som søker i den konkrete saken. Den nødvendige faglige beherskelsen av

godkjenningsområdets bredde eller den nødvendige erfaringstiden er dokumentert. Dette ene kommunale vedtaket kan derfor ikke tillegges avgjørende vekt.

Når det gjelder de henvisningene til ulike tiltak som er oppramset i klagen, kan ikke direktoratet innvilge sentral godkjenning på et slikt grunnlag. Det er heller ikke slik at direktoratet skal måtte kontakte de der nevnte personene og få klarlagt hva foretaket måtte ha utført. Som nevnt ovenfor står det klart i SAK10 § 13-2.1. ledd at: *”Søknaden skal vedlegges dokumentasjon som viser at kravene i denne forskriften er oppfylt, jf. kap. 9, 10, 11 og 13”*.

Forholdet til tidligere saker hvor det er søkt på søkerfunksjonen

Foretaket fikk avslag på søkerfunksjonen også i vedtaket datert 16.06.2017, også da på grunn av manglende dokumentert praksis. Det var det samme referanseprosjektet, og bare det, som var innsendt også da. Foretaket fikk også avslag for søkerfunksjonen i vedtaket datert 05.05.2014. Også da hadde foretaket kun sendt inn et referanseprosjekt. Da med ordlyden: *“Vann- og avløpsledninger i 4 boliger.”* Helhetsinntrykket er at foretaket ikke har en fullgod oppfatning av innholdet i søkerrollen eller sin dokumentasjonsplikt når det skal søke sentral godkjenning, og heller ikke har den nødvendige erfaring med, eller innsikt i godkjenningsområdet.

Foretaket fikk innvilget søkerfunksjonen i vedtaket datert 02.05.2011. Foretaket hadde da sendt inn to referanseprosjekter, begge fra 2011. Teksten i prosjektene dreide seg om tiltaket som sådan og hvilke oppgaver som var utført når det gjaldt sanitær- varme, fasadesprinkling m.m. Det var ikke noe i teksten som dokumenterte at foretaket verken hadde erfaring eller tilstrekkelig faglig kompetanse med søkerfunksjonen. Den nødvendige erfaringstiden var dermed heller ikke dokumentert.

Når det gjelder søkerfunksjonen er hovedkonklusjonen at foretaket frem til nå ikke har dokumentert at det behersker dette godkjenningsområdets faglige bredde i den grad som er nødvendig ut fra de krav som stilles.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig praksis for godkjenningsområdet Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1, jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§, 11-1,2. ledd og §§ 11-3, 11-4,1 og 5 ledd, 11-5, 12-2 og 13-5,1. ledd, jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av Varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende, vannbårne varme- og kjøleinstallasjoner. Fagområdet omfatter også tilkobling av varme- og kjølebatterier til ventilasjonsaggregater samt tilkobling av sekundærsiden til varmeveksler fra fjernvarme. Utførelse av disse installasjonene omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og brannnetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår i oppgaven.

Utførelse av varmeinstallasjoner omfatter komplett anlegg uavhengig av energitype, inkludert tilslutning til røykkanal og brenseltank.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med middels kompleksitet eller med middels konsekvenser ved feil. Godkjenningsområdet omfatter også varmeanlegg med effekt høyst 150 kW, samt kulde- og varmepumpeanlegg med kondensatoreffekt høyst 150 kW.

Oppgaven omfatter installasjoner i byggverk med flere boenheter, brannceller eller brukerområder, hvor gjennomføringer i bygningsdeler som skal oppfylle lydtekniske og branntekniske krav kan være kritiske.

Eksempler på varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- installasjoner i middels store boligbygninger t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i middels store skoler og barnehager t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i overnattingsbygninger t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i middels store idrettsbygninger t.o.m. 2 etasjer,
- andre installasjoner med tilsvarende kompleksitet.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, må foretak som søker sentral godkjenning for utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2 dokumentere at det har en faglig ledelse som har en utdanning på linje med mesterbrev som rørlegger VVS eller fagskole VVS.

Som nevnt ovenfor i forbindelse med gjennomgangen av søkerfunksjonen har Frode Knoph mesterbrevet som rørlegger. Den nødvendige utdannelsen er derfor tilstede i foretaket.

Referanseprosjektene

Ifølge SAK10 § 11-3 er det nødvendig med 3 års dokumentert praksis med godkjenningsområdet. Ifølge veiledningen til SAK10 § 11-4 må praksisen være fra samme eller høyere tiltaksklasse. Praksisen må i sum dokumentere at hele godkjenningsområdets faglige bredde beherskes.

Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt. Det var en enebolig, og dermed ikke i tiltaksklasse 2. Oppgaven hadde vært montering av varmeanlegget, derunder komplett rørsystem og tilkobling til varmepumpe.

Foruten at tiltaksklassen er for lav, har ikke foretaket dokumentert at det har ferdigheter med større tiltak i byggverk med for eksempel flere boenheter, brannceller eller brukerområder, hvor gjennomføringer i bygningsdeler som skal oppfylle lydtekniske og branntekniske krav kan være kritiske. Den nødvendige erfaringstiden på 3 år er dermed heller ikke dokumentert. Det vises til SAK10 §§ 11-4 og 11-5.

Vedlagt klagen lå kopi av det vedtaket som var fattet i Sandnes kommune den 13.05.2014 og som er omtalt ovenfor. Foretaket hadde der lokal ansvarsrett også for utførelse av nye stigerør til radiatorer og branntetting.

Når det gjelder rørarbeider, gikk tiltaket på utskifting av radiatorrør og branntetting av nye utsparringer i leiligheter. Leilighetene lå i et bygg på 5 etasjer eller mere, men det fremgår ikke klart av vedtaket hvorvidt arbeidet omfattet alle leilighetene i bygget.

Kommunen har satt arbeidet/tiltaket til tiltaksklasse 1, og det er også direktoratets vurdering. Heller ikke dette referanseprosjektet dokumenterer at foretaket behersker godkjenningsområdet i den nødvendige faglige bredde. Den nødvendige erfaringstiden på 3 år er følgelig heller ikke dekket.

Når det gjelder oppramsingen av tiltak i klagen, viser vi til redegjørelsen i forbindelse med søkefunksjonen.

Direktoratet vil i tillegg bemerke at det følger av pbl § 22-1.1.ledd at sentral godkjenning kun skal gis til foretak som er kvalifisert. Noe foretaket som nevnt skal dokumentere i søknaden at det er. Departementet har i flere lovforarbeider understreket at det er viktig at foretak som får sentral godkjenning innehar den nødvendige fagkompetanse. Jfr. eks Ot.prp. nr. 45 (2007.2008) pkt. 10.8.1. Jfr. også Prop 99 L. (2013-2014) pkt. 10.2.6. hvor det blant heter: "Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at sentralt godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for".

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig praksis for utførelse av Varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2, jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§, 11-1,2. ledd og §§ 11-3, 11-4,3 og 5 ledd, 11-5, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav p, jf. også pbl. § 22-1.

»

Sak 255/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Rørlegger Tage V Jensen (godkjenningssnr. 2017/7700)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 02.10.2017. Klagen er rettidig, jfr. forvaltningsloven (fvl) § 29. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.09.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.09.2017 avslo direktoratet delvis søknaden om sentral godkjenning.

Foretaket fikk innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Vannforsynings og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Vannforsynings og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Utførelse av Veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Felles for de avslåtte godkjenningsområdene var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning. Det ble opplyst i vedtaket hvilken utdanning som er nødvendig for de avslåtte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner, jf. SAK 10 §§ 11-1,2. ledd. Det vises til vedtaket. Foretaket har ikke fremlagt dokumentasjon på slik utdanning i klagen.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger i Nesodden kommune i Akershus fylke. Foretaket ble stiftet den 26.04.1983 og ble registrert i foretaksregisteret den 19.02.1995. Næringskode er 43.221 Rørleggerarbeid. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge søknaden og offentlige register 3 ansatte. Daglig leder er Bjørn Eide Jensen. Han har mesterbrev som rørlegger fra 1991 og diverse kurs. Tom Erik S Jensen er rørleggersvenn.

Foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Disse vil bli kommentert avslutningsvis.

Saksgang

19.09.2017: Søknad

27.09.2017: Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.10.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

I klagen redegjøres det for firmaets struktur og oppbygging. Det opplyses at foretaket er et lite rørlegger/entreprenørfirma som har spesialisert seg på utvendige rørleggerarbeider, tilknytning til kommunalt ledningsnett, rehabilitering, montering av mindre avløpsanlegg med mere. Det opplyses at firmaet har investert i lastebil og gravemaskiner.

Foretaket opplyser at det har hatt sentral godkjenning siden 2008 for de to godkjenningsområdene som nå er avslått. Foretaket viser til avslagsgrunnen som er at det er nødvendig med fagbrev som anleggsmaskinfører for å kunne få innvilget sentral godkjenning for de to omsøkte godkjenningsområdene og at det i foretaket ikke er ansatt noen som har fagbrev som maskinfører. Foretaket skriver videre at det har problemer med å se hva som er grunnen til at det ikke lengre kan utføre jobber som det har utført i nesten 10 år.

Det gjøres deretter kort rede for at gravearbeidene i hovedsak består av oppgraving/gjennfylling av grøfter samt graving og omfylling av mindre avløpsanlegg med dertil tilhørende pynting.

Når det gjelder riving og miljøsanering, har foretakets arbeider stort sett bestått i i oppgraving og sanering av gamle septikkummer og oljetanker.

Avslutningsvis stiller foretaket spørsmål om hvorvidt vedtaket kan påklages og hvilke følger vedtaket får for foretaket.

For øvrig vises det til klagen.

Direktoratet anser dette som en klage og behandler den deretter.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det er et grunnleggende krav for å få sentral godkjenning at foretak som søker om dette oppfyller de kravene som er satt i lov og forskrift. Dette følger direkte av pbl § 22-1. Det har derimot ikke noen betydning at foretaket har behov for sentral godkjenning, dersom det ikke oppfyller kravene.

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

Det vises til SAK10 §§ 11-2, 11-3 og 11-5 som stiller krav til utdanning og praksis og vurderingen av hvorvidt disse vilkårene er oppfylt.

Det gjøres også oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.1.

Det gjøres spesielt oppmerksom på at foretak som søker fornyelse av sentral godkjenning, skal oppfylle de kravene som stilles på tidspunktet for søknaden om fornyelse, jfr. SAK10 § 13-4.3. ledd. Dette innebærer at selv om foretaket har hatt sentral godkjenning for et godkjenningområdet tidligere, er det ikke noen automatikk i at dette vil bli fornyet.

Felles drøftelse av nødvendige utdannelser for godkjenningsområdene:

A) Utførelse av Veg- og grunnarbeid i tiltaksklasse 1 og

B) Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Nødvendig utdanning

For å kunne innvilges sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en faglig ledelse med relevant utdanning på det nivå forskriften stiller krav om. Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, er det for utførelse av de to nevnte godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1 nødvendig med fagbrev som anleggsmaskinførere. For godkjenningsområdet riving og miljøsanering kan også fagbrev som tømmer oppfylle kravet til relevans.

Det er ikke dokumentert noen av disse utdannelsene i foretaket. Kravet til tilstrekkelig og

relevant utdanning for de to omsøkte godkjenningsområdene er dermed ikke oppfylt. Det ene grunnkravet for sentral godkjenning er dermed heller ikke oppfylt.

Vedrørende referanseprosjektene for de avslåtte godkjenningsområdene

I og med at foretaket ikke har oppfylt kravene til utdanning for de påklagede godkjenningsområdene, er det ikke nødvendig for direktoratet å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen.

På grunn av at foretaket kan søke om sentral godkjenning senere, skal direktoratet gå gjennom godkjenningsområdene og referanseprosjektene.

Direktoratet skal først bemerke følgende:

Det fremgår av klagen at foretaket hovedsakelig driver med utvendig rørleggerarbeider, tilknytning til kommunalt ledningsnett, skifting av vann- og avløpsledninger o.l.

Foretakets arbeidsområder, kombinert med at det er et kombinert rørlegger- og entreprenørfirma, innebærer at det oppstår problemer i forhold til godkjenningsområder som foretaket egentlig ikke har faglig grunnlag for å drive med i forhold til kravene for ansvarsrett og sentral godkjenning. De to avslåtte godkjenningsområdene er slike godkjenningsområder. Foretaket har søkt om andre godkjenningsområder enn det har bakgrunn for.

Utførelse av Veg og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Fagområdet Veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempel på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 kan være:

- fjellarbeider i dagen, sprengning av grop eller skjæringer uten krav til kontur og med liten risiko for skader,
- graving uten krav til midlertidig sikring av byggegrop, «lett» komprimering iht. NS 3420 kap. F, fjellavdekking med krav til renhet,
- gravings-, avstivnings-, sprengnings- og gjenfyllingsarbeider for kabel, dreneringsarbeider og VA ledninger med grøfter grunnere enn 2 meter,
- legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger som er definert som atkomst- og samleveger med forutsatt ÅDT høyst 1500 etter Vegvesenets normal N100,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for andre veger av tilsvarende kompleksitet,
- planeringsarbeider, mindre betongarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,

- rørpressing og boring i fjell eller i løse masser

For utførelse av i tiltaksklasse 1 er det ifølge SAK10 § 11-3 slik denne uttrykker direktoratets faglige vurdering av kravet til kompetanse nødvendig med 2 års erfaring som dokumenterer at foretakets faglige ledelse behersker hele godkjenningensområdet faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,3 ledd bokstavene b, jf. også SAK10 § 11-3 og § 12-4 for utførendes ansvar.

Kort kommentar til referanseprosjektene for utførende veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

I søknaden var det innsendt totalt 3 referanseprosjekter, et fra 2016 og to fra 2017. Referanseprosjektene beskriver delvis andre godkjenningensområder, som for eksempel riving av en hytte og oppføring av ny liten bolig, tilkobling til kommunalt vann og oppgradering av avløpsanlegg. Dette er aktiviteter som ikke omfattes av dette godkjenningensområdet. På den annen side tyder referanseprosjektene på at foretaket driver for smalt faglig til å dekke hele godkjenningensområdet faglige innhold. For eksempel fremgår det ikke noe sted at foretaket behersker såkalt "lett" komprimering iht NS 3420 kap f eller Vegvesenets normal 100 eller N200.

Gjennomgangen viser at foretaket ikke har dokumentert at det behersker den faglige bredden av godkjenningensområdet i tiltaksklasse 1. Dette inntrykket bekreftes av fremstillingen av foretakets arbeidsområde i klagen.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningensområdet i tiltaksklasse 1. jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-3 og 13-5,3. ledd bokstav b. Jfr. også pbl. § 22-1.

Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningensområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering).

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningensområdet riving og miljøsanering av bygning med BRA inntil 400 m², som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og anlegg eller konstruksjoner med tilsvarende størrelse og materialbruk.

Også for dette godkjenningensområdet er det nødvendig med minst 2 års dokumentert praksis som viser at foretakets faglige ledelse dekker hele godkjenningensområdet faglige innhold, derunder SAK10 § 12-4.

Kort kommentar til referanseprosjektene for utførende av Riving og miljøsanering i

tiltaksklasse 1

I søknaden var det innsendt 3 referanseprosjekter i søknaden. Det er de samme tre referanseprosjektene som er benyttet i forbindelse med utførelse av veg- og grunnarbeider men med litt forandret tekst. Felles for de tre referanseprosjektene er at foretaket skriver at det har utarbeidet sluttrapport for avfall.

Direktoratet kan imidlertid ikke se at foretaket har dokumentert at det faglig behersker og har jobbet i henhold miljøsaneringsbeskrivelsen og foretatt forsvarlig sluttbehandling av avfallsplan. En opplysning om at foretaket har utarbeidet sluttrapport dokumenterer ikke i seg selv at foretaket behersker fagområdet.

Den nødvendige erfaringstiden på 2 år i tiltaksklasse med de omsøkte godkjenningssområdene med det faglige innhold disse har, og som foretaks faglige ledelse skal dokumentere at den behersker alle sider av, er derfor ikke dokumentert.

I klagen har foretaket opplyst at deres arbeider med riving og miljøsanering hovedsakelig består av oppgraving og sanering av gamle septikkummer og oljetanker. Dette er ikke arbeider som dekker godkjenningssområdets faglige innhold. Opplysningen bekrefter etter direktoratets oppfatning at foretaket jobber på for smale arbeidsområder til at det dekker godkjenningssområdets faglige bredde i nødvendig grad.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1. jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav t. Jfr. også pbl. § 22-1.

Forholdet til overgangsordningen og foretatte investeringer

For å kunne omfattes av overgangsordningen i SAK10 § 20-3 må foretaket ha et minste nivå av relevant utdanning for det aktuelle godkjenningssområde. Det har ikke dette foretaket da fagbrev som maskinfører er det laveste nivå innenfor den fagkretsen og dette nivået mangler hos foretaket.

Når det gjelder foretakets opplysning om at det har anskaffet lastebil og gravemaskiner skal direktoratet bemerke følgende:

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretakene dokumentere at det oppfyller gjeldende krav. Når foretaket har gått til anskaffelse av utstyr for å kunne utføre arbeid som det viser seg at det ikke kan dokumentere at det har de nødvendige faglige kvalifikasjonene for, er dette faktorer som ikke kan legges til grunn for å innvilge sentral godkjenning.

Det følger av pbl § 22-1.1.ledd at sentral godkjenning kun skal gis til foretak som er kvalifisert. Departementet har i flere lovforarbeider understreket at det er viktig at foretak som får sentral godkjenning innehar den nødvendige fagkompetanse. Jfr. eks Ot.prp. nr. 45 (2007.2008) pkt. 10.8.1. Jfr. også Prop 99 L. (2013-2014) pkt. 10.2.6. hvor det blant heter: "Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at

sentralt godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for”.

Direktoratet har derfor ikke anledning til å vektlegge at foretaket har anskaffet diverse utstyr.

Den private vurderingen fra direktør Tobiassen for kompetanse og utvikling endrer selvsagt ikke dette.

»

Klager har i e-post datert 07.12.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 256/17 Dekning av saksomkostninger – saksnummer 193/17

Klagenemnda kan ikke se at opplysningene som fremkommer gir tilstrekkelig grunnlag for vurdering av hvorvidt sakskostnadene har vært nødvendige for å få endret vedtaket, jf. forvaltningsloven § 36.

Vi ber om en spesifisert timeliste, samt spesifisering av timeantallet som er brukt på kommentaren sett i forhold til tidsbruken for utarbeidelse av klagen.

Det bes om at opplysningene sendes inn til post@dibk.no innen 10. januar 2018.

Sak 257/17 Eventuelt